

DIN CUPRINS :

- Saltul spre o nouă calitate (pag. 6-7)
- O componentă de esență a creativității românești : INVENTIVITATEA TEHNICĂ ȘI ȘTIINȚIFICĂ (pag. 10-11)
- Democrația cooperatistă la lucru : Un dialog al marilor răspunderi (pag. 12-13)

Vibrantă sărbătoare a unității poporului în jurul partidului

Am fost cu toții martori și participanți la marea și vibranta sărbătoare a partidului și poporului nostru, am trăit împreună cu țara, într-o atmosferă de căldă și înaltă însuflețire, evenimentul jubiliar al aniversării celor 60 de ani de viață și a 45 de ani de activitate revoluționară a secretarului general al partidului, omul care întruchipează atât de organic crezul, vigoarea, binele, adevărul și conștiința întregii noastre națiuni, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai autorizat exponent al năzuințelor de pace și progres ale poporului român, personalitate marcantă a vieții internaționale, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești mondiale.

Prin marile și profunde semnificații politice și sociale, prin grandoarea și proporțiile sale — omagiul fierbinte adresat de întreaga suflare a României celui mai iubit fiu al său — se înscrie în conștiința poporului nostru ca o adevărată sărbătoare națională, impunându-se inimii și cugetului nostru nu numai prin solemnitatea momentului ei, deopotrivă, prin ampla retrospectivă istorică. Nicolae Ceaușescu, omul, bărbatul și cîrmaciul destinului național, a fost și rămîne indisolubil legat, din fragedă tinerețe, de cele mai însemnate evenimente ale istoriei societății românești contemporane, întruchipînd cele mai de seamă virtuți ale partidului și națiunii noastre, într-o viață de un dinamism fără seamăn, dăruită timp de mai bine de 45 de ani slujirii poporului român, promovării progresului, echității și democrației plenare, păcii și colaborării internaționale.

Pentru toți cetățenii României, momentul jubiliar din ziua de 26 ianuarie a însemnat și reprezintă în continuare, și înainte de orice, o nouă și puternică dovadă a unității indestructibile dintre partid și popor. Polarizînd recunoștința, dragostea, admirația și încrederea față de primul bărbat al țării, ziua de 26 ianuarie ne-a făcut pe toți mai puternici, mai mîndri și mai hotărîți, ne-a readus din nou în fața ochilor stringența istorică și apelul epocii în care trăim, inaugurată prin gîndul și fapta tovarășului Nicolae Ceaușescu, odată cu marele prag de conștiință al națiunii noastre : cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român. Pentru toți oamenii acestor pămînturi este astăzi limpede ca lumina zilei că marea personalitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu, prin profunzimea și clarviziunea ce-i caracterizează întreaga activitate, și-a pus din plin amprenta asupra cursului dinamic, novator al întregii noastre deveniri. Pentru înfrîna oară în istoria

(Continuare în paginile 2-3)

LIVIU TIMBUS ■

Un tezaur teoretic inestimabil

Gîndirea politică a unui popor este rodul oamenilor ce-l alcătuiesc, al structurilor și instituțiilor pe care se sprijină, al personalităților ce-i descifrează rosturile și căile dezvoltării materiale, spirituale, socio-politice și sădesc în ogrorul țării lor ideile de progres, de pace, de civilizație. Fiecare personalitate politică descifrează legăturile dezvoltării societății în care trăiește dar fiecare dintre ele sînt legate prin mii de fibre de epocă, rădăcinile lor dezvoltîndu-se continuu dar nedesprinzîndu-se niciodată de cele ale epocii.

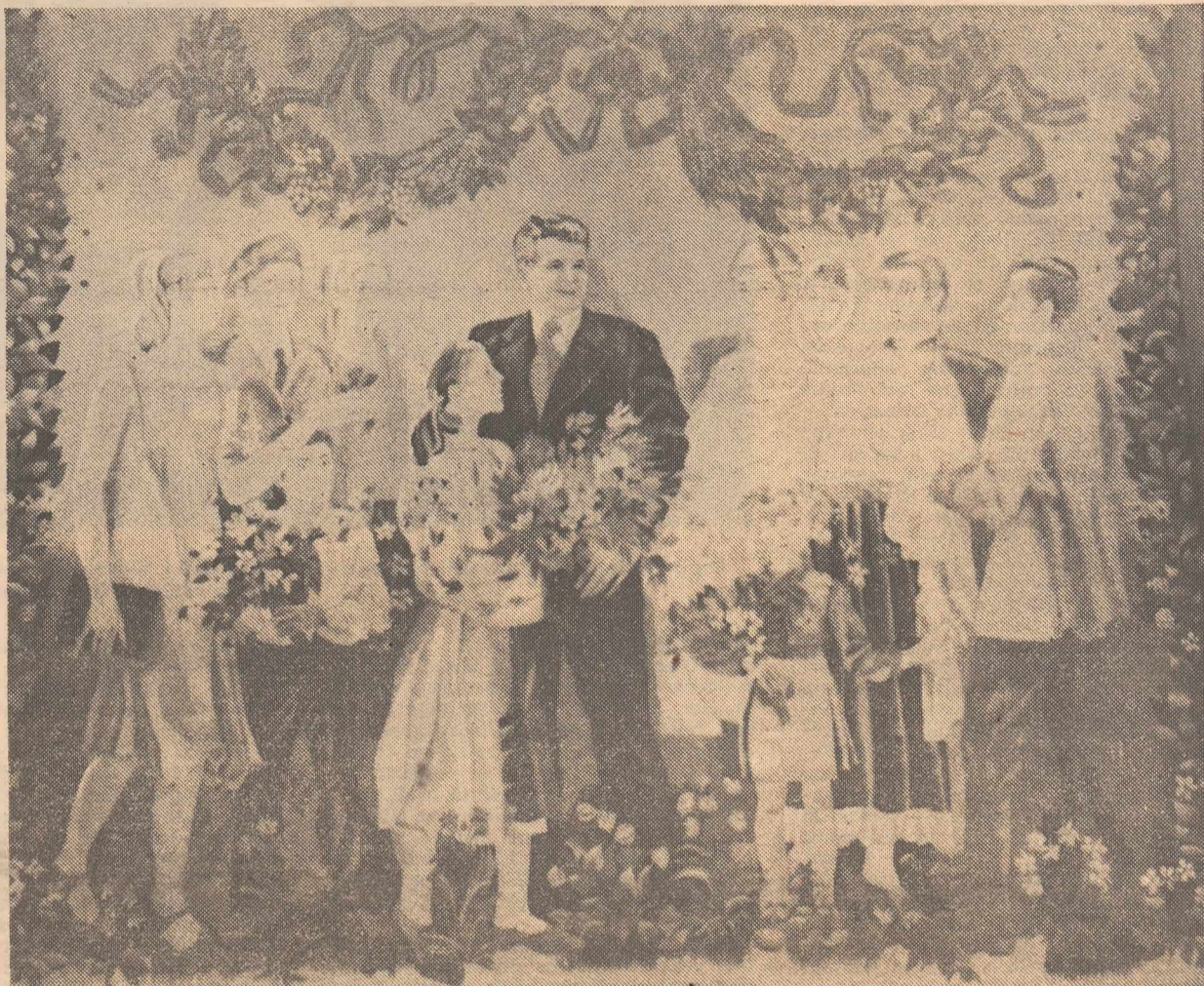
Președintele României socialiste — tovarășul Nicolae Ceaușescu — a probat și probează inestimabilele calități ale unei personalități de largă respirație națională și internațională. Emul teoretic și practic al tuturor izbînzilor poporului nostru, îndeosebi de la cel de-al

IX-lea Congres al partidului, spirit critic și analitic, tovarășul Nicolae Ceaușescu a imprimat și imprimă o viziune revoluționară asupra lumii, asupra proceselor obiective interne și internaționale, un suflu nou în cercetarea fenomenelor economice și politice actuale. Meritele sale incontestabile în construcția practică și teoretică, în îmbogățirea teoriei marxist-leniniste au fost încă o dată atestate zilele acestea, cu prilejul a 60 de ani de viață și a 45 de ani de activitate revoluționară, prin acordarea titlurilor științifice de doctor în științe politice și doctor în economie de către prestigioasele foruri științifice : Academia „Ștefan Gheorghiu”, respectiv Academia de studii economice.

Acestea constituie pentru toți lucrătorii pe frontul politic, economic, ideologic o mare satisfacție și noi imbalduri în activitatea de cercetare și investi-gare a realității.

(Continuare în pagina 4)

Prof. univ. dr. MARIN VOICULESCU ■

Tapiserie oferită de C.C. al U.T.C.

Portret de Patrie

Aidoma apelor izvoarelor de munte
de-o forță tainică mereu impinse
înspre buzele noastre-nsetate,
aidoma soarelui care răsare,
vîntului care bate
și-aidoma cerului albastru
care ne-nvăluie pururi,
aidoma păsărilor larg rotindu-și zborul
peste liniștea și freamătul pădurilor române,
aidoma zăpezilor ce-mbracă în alb orbitor
întinsele pămînturi ale cîmpiei veșnic roditoare
și-aidoma înaltelor dogori de iulie
cînd bobul griului tulburător se trece-n pirgă,
aidoma fulgerului care despică-n două

inima intunecată a furtunii
și-n clipa aceea limpezi ni se-arată
întîmplările toate ale lumii

astfel se naște,
din inima sa veșnic tinără
spre inima noastră veșnic tinără
și din timpla sa de argint străbun
spre timpla noastră de argint străbun,
chipul de ieri și de azi și de miine
al neamului nostru ;

chipul Lui
luminos răsărind
la fereastra deschisă
a Patriei.

VICTOR NIȚĂ ■

Romantismul faptei cutezătoare

Sînt muncitor specialist, șef de echipă, în cadrul întreprinderii de mașini grele din București. De fapt, cazan-giu. În același timp sînt vicepreședinte al consiliului oamenilor muncii din întreprindere. Am avut marea cinste să fac parte din delegația întreprinderii noastre care a prezentat un mesaj de inimă și credință secretarului general al partidului cu ocazia aniversării a 60 de ani de viață și a 45 de ani de activitate revoluționară.

Am fost emoționat pînă la lacrimi de întreaga desfășurare a manifestării, de cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, ținută cu acest prilej, pentru că am avut încă o dată sentimentul că experiența de viață, experiența revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu vine din adîncurile istoriei și exprimă în cel mai înalt grad destinul eroic al

clasei muncitoare din România. M-am simțit, de asemenea, emoționat, urmărind firul vieții și luptei tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru că l-am auzit vorbind despre sine, despre destinul unui om venit de la țară — vatra noastră sfîntă dintotdeauna — care prin muncă și printr-o extraordinară voință a realizat cîți alți oameni în zeci de vieți. Prin urmare, iată, se poate scrie istorie și face efectiv istorie cînd ai un crez nobil și cînd slujești celor mai nobile speranțe ale oamenilor, cînd nu pregeți nici un sacrificiu pentru împlinirea idealului căruia ți-ai închinat viața. Și din acest punct de vedere viața tovarășului Nicolae Ceaușescu este pentru noi un simbol și o pildă. Noi, muncitorii de la I.M.G.B., l-am avut de nenumărate ori în mijlocul nostru pe secretarul general, l-am urmărit cu prilejul vizitelor și cu prilejul întîlnirilor directe, ascultînd prețioasele

(Continuare în pagina 4)

STELIAN MUREȘANU ■
muncitor I.M.G.B.

Vibrantă sărbătoare a unității

(Urmare din pagina 1)

mileneră a României, îndrumările cheie ale unui partid de guvernământ au devenit propriile noastre opțiuni, pentru prima dată oamenii muncii s-au putut convinge că aspirațiile, viața de fiecare zi și remarcabilele succese ale patriei se realizează într-o concordanță strictă cu programul elaborat de partid.

Pentru înția oară, unitatea social-politică a poporului conturează fizionomia României contemporane și oferă plenar ambianța favorabilă pentru desfășurarea largă a forțelor sociale și politice ale întregii națiuni.

Marile evenimente ale patriei, investite cu învățăminte istorice și exemple pilduitoare rămân în permanență momente de adâncă meditație. Un asemenea moment l-a constituit și jubileul prilejuit de ziua de naștere a secretarului general al partidului nostru. Am fost cu toții martorii acestui impresionant examen de devoțiune și atașament fierbinte față de partidul comunistilor, de evocare și interpretare a drumului parcurs, de prospectare lucidă și realistă a marilor comandamente ale viitorului. Exprimându-și dragostea față de partid, autoritatea supremă, forța socială și politică cea mai înaintată, tezaurul înțelepciunii colective — oamenii muncii au ținut să-și exprime satisfacția profundă pentru faptul că într-o perioadă relativ scurtă, marcată de Congresele al IX-lea, al X-lea și al XI-lea, de amplele măsuri dezbătute între congrese la Conferințele naționale ale partidului, a fost inaugurată o nouă etapă în desfășurarea construcției socialiste, caracterizată printr-un dinamism fără precedent, al dezvoltării economico-sociale, o largă deschidere spre cele mai cuceritoare piscuri ale civilizației și prosperității. Această strategie — au ținut să precizeze masele de oameni ai muncii în nesfârșitul șuvoi al telegramelor și mesajelor adresate cu acest prilej — elaborată cu aportul personal, determinant al tovarășului Nicolae Ceaușescu — a stat la temelia celui mai strălucit și pasionant capitol al istoriei naționale, a însemnat în fapt redescoperirea României, prin marea capacitate a comunistilor de a transforma în fapte vocația unui întreg popor, de a descătușa energia, talentul și puterea de muncă a întregii națiuni.

„De când vă aflați în fruntea Partidului Comunist Român, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu — se spune în **MESAJUL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, CONSILIULUI DE STAT ȘI GUVERNULUI** — ați imprimat în activitatea Comitetului Central, a organelor și organizațiilor de partid o concepție superioară cu privire la întărirea și perfecționarea continuă a rolului conducător al partidului în societate, pornind de la principiile de bază ale socialismului științific, de la legitățile obiective ale noii orinduirii sociale, de la condițiile și necesitățile țării noastre. Acționând cu nestrămutată încredere în forța și capacitatea clasei muncitoare și a partidului ei revoluționar, ați impulsinat dezvoltarea largă a de-

Un grup de pionieri și șoimi ai patriei oferă tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu, în semn de dragoste și aleasă recunoștință, cravate roșii cu tricolor

moerației interne de partid, ați promovat un stil de muncă bazat pe consultarea și atragerea efectivă a comunistilor, a întregului partid la elaborarea hotărârilor, la întărirea muncii și conducerii colective, începând cu Comitetul Central și pînă jos, în organizațiile de bază. Întotdeauna primul la datorie, dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Ceaușescu, ne dați în permanență exemplu de înaltă răspundere în slujirea cauzei socialismului, a înaltelor idealuri ale Partidului Comunist Român.

Prin întreaga dumneavoastră activitate v-ați afirmat ca un înflăcărat promotor al noului în viața și activitatea partidului nostru, împotriva a tot ceea ce este învechit, depășit de realitate, a tot ceea ce frînează mersul înainte; ați vegheat neobosit și ați acționat ca întreaga politică a partidului să fie cu adevărat emanația voinței și intereselor clasei muncitoare, ale poporului, în deplină concordanță cu cerințele vremii, cu schimbările care au loc în societate, în lume. Prin viziunea dumneavoastră politică revoluționară cu privire la activitatea de partid, prin preocuparea consecventă pentru transformarea fiecărei organizații a partidului într-o forță dinamică a colectivului de oameni ai muncii sînteți pentru noi toți un însuflețitor îndemna în eforturile consacrate afirmării tot mai puternice a partidului nostru comunist în conducerea cu succes a operei isto-

rice de construcție socialistă și comunistă în România”.

Și în încheierea mesajului, aceste memorabile cuvinte, izvorite din cele mai profunde simțăminte ale poporului nostru: „Pentru tot ceea ce ați făcut și faceți întru slava și măreția acestui popor, pentru gloria și strălucirea partidului nostru comunist, pentru victoria idealurilor de progres și pace în lume, întreaga țară vă înconjoară, iubite tovarășe Ceaușescu, cu cele mai calde sentimente de stimă, dragoste, prețuire și înaltă considerație. Sărbătorirea aniversării dumneavoastră oglindește deosebit de elocvent afecțiunea și recunoștința nețărmurită pe care vi le poartă întreaga suflare românească, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, hotărîrea unanimă a comunistilor, a poporului nostru de a-și stringe și mai puternic rîndurile în jurul partidului, în jurul dumneavoastră, de a pași strîns unit în munca și lupta pentru înfăptuirea pe pămîntul României a înaltelor idealuri ale socialismului și comunismului pe care, în întreaga dumneavoastră viață, le-ați slujit cu neabătută credință, cu fermitate necintită, cu devotament nețărmurit”.

Un vibrant ecou, întrunind aceleași gânduri și simțăminte alese, l-au avut și mesajele adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu de către reprezentanții tuturor categoriilor sociale din țara noastră în același moment culminant al festivităților, cînd, în sala Pa-

latului Republicii, tovarășului Nicolae Ceaușescu i-a fost conferit pentru a doua oară Titlul de onoare suprem de „Erou al Republicii Socialiste România” și Ordinul „Victoria socialismului”. Au rostit cu acest prilej cuvîntări omagiale delegații ale comitetelor județene de partid, ale instituțiilor centrale de stat, organizațiilor de masă și obștești, de muncitori, țărani și militari, de creatori de bunuri spirituale, de veterani ai mișcării muncitorești, de pionieri și șoimi ai patriei.

„Toți cetățenii țării — se spune în **MESAJUL CONSILIULUI NAȚIONAL AL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE** — sînt mîndri de faptul că în fruntea partidului și a statului vă aflați dumneavoastră, personalitate de mare prestigiu a vieții politice contemporane, gînditor revoluționar profund realist și înflăcărat patriot, care continuați cu strălucire tradiția marilor conducători ce s-au ivit din sinul acestui popor și l-au călăuzit prin vremuri în lupta pentru păstrarea ființei sale naționale, libertate și progres social, o viață mai bună; pentru toți fiii de azi ai plaiurilor românești, ca și în inimile urmașilor, ale întregii viitorimi, dumneavoastră ați fost, sînteți și veți rămîne mintea lucidă și sufletul incandescent al istoriei noi, al noului și minunatului destin al României!”

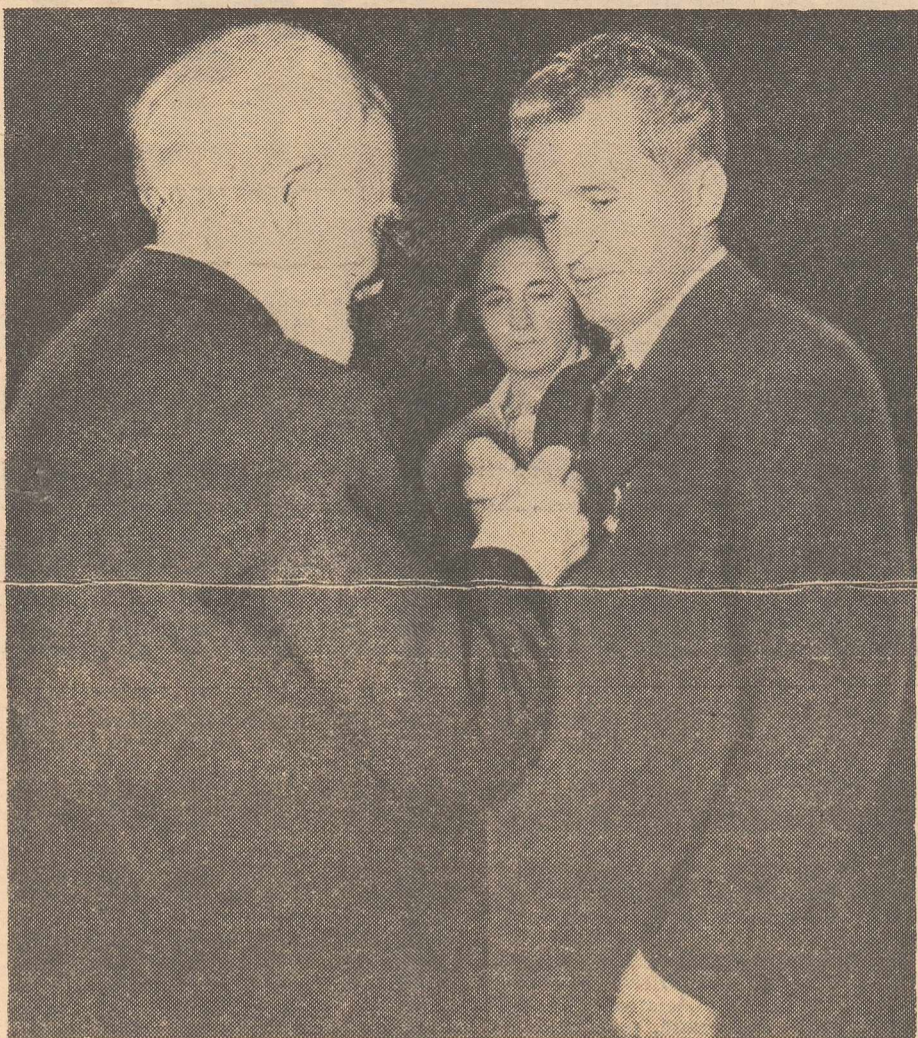
Sintem conștienți că prezența dumneavoastră la cirna națiunii a condus la ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregului proces de construcție revoluționară; în spiritul înaltului umanism socialist, dumneavoastră ați promovat cu fermitate principialitatea partinică, ați instaurat legalitatea în stat, ați militat continuu pentru dezvoltarea democrației socialiste; în lumina moralei noastre, dumneavoastră ați ridicat mîunca la loc de cinste, la nivel de valoare primordială în societate, ați inițiat Codul eticii și echității socialiste, ați imprimat noi dimensiuni profilului spiritual al omului muncii; potrivit necesităților noastre istorice, dumneavoastră ați conceput Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a țării spre comunism, oferindu-ne tuturor un țel limpede și cuceritor; militînd neobosit pentru dezvoltarea socialistă a țării, dumneavoastră ați acționat în același timp pentru creșterea prestigiului socialismului pe plan mondial, ați gîndit și gîndiți asupra destinului întregii umanități propunînd soluții în interesul vital al popoarelor”.

Stăruitoare în memoria noastră, în anele istoriei naționale și în eternitatea acestor pămînturi vor rămîne cuvintele secretarului general al partidului nostru, din ampla cuvîntare rostită cu același prilej. Vesnice și pilduitoare ca orice gînd și faptă intrupate din adevărul vieții, ca orice cuvînt scris sau rostit, de către omul care a făcut de fiecare dată dovada neobișnuitei sale forțe de analiză, de înțele-

În timpul mesei tovarășești oferite de C.C. al P.C.R., Consiliul de Stat și Guvernul Republicii Socialiste România cu prilejul aniversării a 60 de ani de viață și a peste 45 de ani de activitate revoluționară.

poporului în jurul partidului

Pentru a doua oară, tovarășului Nicolae Ceaușescu i-a fost conferit titlul de onoare suprem de „Erou al Republicii Socialiste România”

gere exactă și oportună a dialecticii vieții, de apreciere vizionară a celor mai drepte căi pentru atingerea marilor deziderate ale poporului nostru. Vom reaminti din cuprinsul acestei înălțătoare cuvântări — și o vom face de cite ori vom avea prilejul — această emoționantă profesiune de credință: „Simt o deosebită plăcere că, la vârsta de 60 de ani, privindu-mi retrospectiv

viața, pot spune că am trăit-o așa cum trebuie trăită de un revoluționar.

Manifestările ce au avut loc în aceste zile privind persoana mea le consider adresate partidului nostru comunist, al cărui soldat credincios am fost, sint și voi fi întotdeauna.

Nu există nimic mai presus pentru mine decît cauza socialismului și comunismului în patria noastră, cauza bună-

stării și măreției națiunii noastre socialiste, a independenței și suveranității sale, pentru care voi face totul și îmi voi închina întreaga mea activitate și viață!”

Am înțeles, o dată mai mult, în acele zile mărețe, participînd afectiv și rațional la suita manifestărilor închinată celui mai drag fiu al poporului nostru, marea și dominantă contribuție ce revine marelui nostru strateg în desăvîrșirea unei istorii, în coordonarea și mobilizarea întregii noastre națiuni pentru ducerea la bun sfîrșit a angajamentelor noastre față de viitorul României. Am înțeles, o dată mai mult, că el, omul, bărbatul și alesul comuniștilor români, se află la originea celor mai de seamă victorii ale noastre, că ne reprezintă, deopotrivă, ca mesager al nostru în viitor, la toate cotele răspunderilor noastre de mîine. Din exemplul marelui bărbat de stat al României am înțeles din nou, acum ca și altădată, că tot ceea ce astăzi înseamnă politică devine știință, că tot ceea ce se prevede devine într-o bună zi istorie, că a fi astăzi membru de partid înseamnă a cere de la tine totul, înseamnă competență, promptitudine, curaj, omenie și o severă conștiință de sine.

Ascultînd în aceste zile glasul națiunii — prezent clipă de clipă în spațiul de muncă și gîndire al țării noastre prin sutele de mii de telegrame omagiale sosite pe adresa Comitetului Central al partidului, trimise, preluate și retransmise pe calea undelor și prin intermediul slovei tipărite — am avut în fața ochilor marea tablou viu al unui popor care-și exprimă deschis și spontan dragostea neîfărmurită pentru Partidul Comunist Român și înalta cinștire și recunoaștere a excepționalei contribuții a secretarului general al partidului la îmbogățirea tezaurului gîndirii și acțiunii revoluționare, a uriașelor sale merite la înflorirea României socialiste.

Prin cuvinte simple, prin gîndul celor mai alese metafore, prin poezii, comunicări științifice sau prin ample și riguroase analize — oamenii muncii și-au manifestat în primul rînd marea lor admirație pentru exemplul unei vieți de exemplară credință revoluționară, de abnegație și spirit de sacrificiu, dăruiată trup și suflet, vreme de peste 45 de ani, partidului, țării, fericii și prosperității poporului nostru.

A fost reliefată, de asemenea, inesti-

mabila valoare teoretică a tezelor elaborate prin contribuția nemijlocită a tovarășului Nicolae Ceaușescu în domeniul gîndirii social-politice românești, sintetizarea teoretică a experienței revoluției și construcției socialiste în România, precum și a tendințelor dezvoltării în lumea întreagă.

Manifestările consacrate aniversării au exprimat totodată recunoștința pentru grija neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu la întărirea unității și frăției tuturor oamenilor muncii, români, maghiari, germani și de alte naționalități, pentru asigurarea dezvoltării armonioase a tuturor zonelor țării.

Omagierea secretarului general al partidului a pus în evidență, de asemenea, și deosebit de pregnant, rolul constant al tovarășului Nicolae Ceaușescu la adîncirea democrației socialiste, în promovarea continuă a principiilor eticii și echității socialiste, în apărarea și perfecționarea legalității socialiste, în strălucita dezvoltare a umanismului socialist, la îmbogățirea spirituală a națiunii prin afirmarea puternică a științei și culturii românești.

Ne-am exprimat din nou și cu acest prilej întreaga noastră grațitudine pentru constanta preocupare acordată de primul bărbat al țării în ridicarea continuă a nivelului de trai al poporului nostru, pentru marea sa stăruință cu care orientează întreaga activitate productivă, eforturile pentru sporirea avuției materiale, pentru creșterea eficienței economice, singurele premise pentru creșterea bunăstării celor ce muncesc.

Aniversarea celor 60 de ani de viață și 45 de ani de activitate revoluționară a constituit deopotrivă, așa cum aminteam la începutul acestor rînduri, un nou prilej de meditație fertilă, de remodelare a vieții și muncii fiecăruia dintre noi pe măsura vieții eroice, exemplare, a celui mai de seamă bărbat al istoriei milenare a poporului nostru. Am pus cu toții urechea pe inima țării și, ascultîndu-i gîndurile și simțămîntele, am înțeles că urînd „La mulți ani” secretarului general al partidului ne afirmăm, deopotrivă, voința noastră nestrămutată pentru îndeplinirea înalțelor deziderate ale partidului și statului nostru, ne reînnoim angajamentul nostru de a făuri în deplin consens cu lupta și crezul tovarășului Nicolae Ceaușescu — România viitorului, o țară ridicată pe umerii noștri la înaltele cote ale progresului, civilizației și prosperității.

În străvechea vatră de pămînt românesc a Scorniceștilor

Am trăit cu toții emoționantele momente, cu profundă rezonanță în conștiința țării, marcate de vizita făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, la Scornicești, în această străveche vatră de pămînt românesc, aici unde, în urmă cu 60 de ani, vedea lumina zilei cel ce avea să devină primul ales al comuniștilor români, marele bărbat de stat înconjurat astăzi de întreaga suflare a țării cu venerație, mîndrie și neîfărmurită dragoste, stimat și prețuit pe întreaga planetă pentru promptitudinea, justetea și înțelepciunea politicii sale interne și internaționale.

Întîmpinat și însoțit de locuitorii comunei, care și-au manifestat marea bucurie de a-l avea din nou în mijlocul lor, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a făcut un scurt popas la casa părintească, intrată de-acum în memoria istoriei, apoi s-a îndreptat spre cimitirul comunei pentru a depune o coroană de flori la mormintele lui Andruța și Alexandra Ceaușescu.

S-a vizitat în continuare fabrica de confecții din comună, cea mai tînără unitate industrială din cuprinsul acestei localități ce tinde, de la o zi la alta, să devină tot mai mult un veritabil orașel agroindustrial.

Răspunzînd cu dragoste manifestărilor entuziaste de simpatie, de afecțiune, de grațitudine, interesîndu-se îndeaproape de calitatea produselor, de condițiile de muncă și viață ale personalului muncitor — tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au semnat în cartea de onoare a întreprinderii: „Vă urăm mult succes în activitate și multă fericire”.

Locuitorii comunei natale au întîmpinat cu nespusă bucurie și căldură pe secretarul general al partidului, președintele țării

(Continuare în pagina 4)

În străvechea vatră de pământ românesc a Scorniceștilor

(Urmare din pagina 3)

La biblioteca comunală și la muzeul Scorniceștiului, înălții oaspeți au examinat numeroasele documente care înfățișează istoria acestei vechi localități, atestată documentar încă din 1577, mărturie ale trecutului de muncă și de luptă al oamenilor de pe aceste meleaguri, din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre. Numeroase reproduceri după documente evocă aici glorioase pagini din lupta clasei muncitoare, a Partidului Comunist Român împotriva exploatării burghezo-moșierești și a fascismului, pentru adevăr și dreptate socială.

Deosebit de semnificative și emoționante se dovedesc documentele expuse și consacrate marelui fiu al comunei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, prezent încă din anii fragezi ai adolescenței în marile bătălii de clasă, investit foarte de timpuriu cu o neobișnuită înțelegere a comandamentelor istorice ale momentului, cu o excepțională putere de comprehensiune și forță vizionară.

Am participat cu toții, însuflețiiți de aceleași alete gânduri și sentimente, la reînălțarea plină de semnificații a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu oamenii pământului natal, adresându-i, odată cu aceștia, cele mai fericite urări de viață lungă, de sănătate și putere de muncă în fruntea partidului și țării, spre binele și fericirea poporului român.

Un tezaur teoretic inestimabil

(Urmare din pagina 1)

Este neîndoiește că sub conducerea partidului, a secretarului său general, gândirea politică, științele politice românești au primit noi deschideri, noi perspective, ele și-au găsit în această perioadă — grație atenției și îndrumării neîntrerupte din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu — locul lor firesc în opera de adevărată reconstrucție a țării, de afirmare puternică a ei în consiliația lumii.

Contribuția teoretică, ideologică, de filosofie și acțiune politică, de conducere riguroasă, de știință și artă politică în întreprinderea lor vocație probate de partidul comunistilor români, este indisolubil legată de gândirea matură, atentă, novatoare, curajoasă, dezbrătată de orice convenționalisme, prejudecăți sau dogme a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Sub aspectul conținutului am aminti aici pe scurt dezvoltările teoretice de care se bucură în opera partidului, a secretarului său general teoria despre independență și suveranitate, de pildă. Se apreciază că atât independența cât și suveranitatea sînt atribute inalienabile ale națiunii, că ele nu pot fi în nici un caz, în nici o circumstanță, în nici o proporție știrbite, afectate fără a fi afectată însăși națiunea ca atare. În doctrina politică românească se apreciază că principiile independenței și suveranității, ca dealfel și celelalte principii, precum neamestecul în treburile interne, avantajului reciproc, excluderea forței și a amenințării cu forța, deplina independență de guvernare internă și raportare externă constituie „oxigenul”, aerul și apa pentru societatea românească. Lezarea unuia din aceste principii atrage după sine încălcarea, sfidarea statutului de națiune liberă, independentă și suverană. „Aceste principii, se reafirmă în Raportul la Conferința Națională a Partidului, au căpătat o recunoaștere, afirmându-se ca singurele pe baza cărora se pot clădi o colaborare egală între toate statele, un climat de pace și securitate în lume”. Partidul nostru cere nu numai ca acestea să fie consecvent promovate în relațiile țării noastre cu alte state dar și ca ele să fie generalizate în viața politică internațională.

Prin indicațiile, precizările, concluziile privitoare la orientări politice actuale, cum sînt cele tehnocrate, convergentologice sau cele ale depolitizării, dezideologizării, prin poziția constructivă în domeniul științei conducerii, prin doctrina românească față de rolul revoluției științifico-tehnice, prin întreprinderea și complementaritatea acestei revoluții cu cea social-politică, prin motivarea prognozei marxiste că mai devreme sau mai târziu lumea va evolua spre o societate fără clase sociale antagonice, fără exploatare a omului de către om, se dă o puternică replică tuturor teoriilor apologetice la adresa capitalismului.

Fascismul, neofascismul, colonialismul, neocolonialismul, neorasmul sînt analizate cu toată intransigența în doc-

trina politică românească subliniindu-se nu numai conținutul lor teoretic neștiințific dar și pericolozitatea acestor concepții în planul teoriei și al practicii social-politice, ideologice.

De o analiză teoretică de principiu și metodă dusă pînă la detaliu, pînă la o finețe dialectică ce-i este proprie partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, se poate vorbi și în ce privește problematica țărilor în curs de dezvoltare. Spațiul nu ne îngăduie nici măcar să amintim principalele aspecte ale respectivei analize. Vom reține aci numai faptul că sensul poziției teoretice și practice românești este acela al tratării și interpretării problematicii în cauză pornindu-se de la realitățile acestor state, de la istoria lor, de la stadiul lor de dezvoltare. Că de pe pozițiile marxiste, științifice ale dialecticii materialiste și nu după tipare, nu după rețete prefabricate putem să înțelegem procesul de „renaștere” a acestor țări, putem surprinde evoluția, opțiunea lor.

Sub aspect metodologic am constata că desprinderea de mrejele dogmatismului de orice fel, din orice domeniu, de orice proveniență, impunerea unui spirit și cadru de dialog, de regîndire și reanaliză a întregului scenariu pe care se prefigurează construcția societății socialiste multilaterale dezvoltate, ca și a întregii problematici de ordin extern constituie puternic filon al gândirii și al acțiunii constante a președintelui Nicolae Ceaușescu.

Discernăm față de trecut, față de valorile trainice ale acestuia, față de instituțiile și structurile lui, de tradițiile și obiceiurile proprii; atitudinea critică, intransigentă față de vechi, îndiferent cînd, unde și cum s-a manifestat sau se manifestă el, promovarea nestîngerită a noului, în ciuda eventualelor împotriviri din motive de clasă, de rutină sau neînțelegere; spiritul critic și autocritic deschis, curajos față de neajunsuri, de greșeli, de aprecierile eronate, de la început sau depășite în timp, și curajul unor măsuri de reorientare, de redresare într-o problemă sau alta, într-un domeniu sau altul al acțiunii sau gândirii teoretice; stabilirea unor priorități și suprapriorități în fiecare sferă de activități; concordanța între realitate și prognoza politică, ideologică, științifică; umanismul și democratismul tuturor măsurilor și acțiunilor întreprinse; entuziasmul cu premise în fapte, în realități, în reușite sînt tot atîtea note definitorii ale concepției teoretice a partidului nostru, ale cîrmaciului său practic și teoretic — tovarășul Nicolae Ceaușescu.

În Programul Partidului — sinteză a sintezelor în cîmpul acțiunii practice și teoretice — sînt prezente clarviziunea și discernămintul riguros al partidului și al conducătorului său. Programul se prezintă ca un veritabil tratat al gândirii și acțiunii politice românești pentru un orizont de un sfert de veac, un tratat pe ale cărui file stă semnătura adînc încrustată a celui care veghează cu ochii minții, al curajului și înțelepciunii la destinele istoriei, prezentului și viitorului demersului nostru spre bunăstare, spre autodepășire. Gîndirea călăuzitoare, echiparea democratic-instituțională, organizațională, ordonarea momentelor, căilor, eșalonarea valorilor și a instruirii și educării constructorilor orînduirii noi capătă în Program locul, rolul și misiunea bine cîntărite, bine intuite. Programul pare

măreț, el este măreț, propunîndu-și să revoluționeze cantități și calități, ritmuri și proporții, compartimente și valori. El este un cod deopotrivă economic, social, politic, juridic, etc. El este coloana vertebrală a societății comuniste așa cum au gîndit-o clasicii marxism-leninismului și cum o permit și îi cer condițiile de azi și mai ales de mîine ale țării noastre, ale poporului nostru.

Cupluri de categorii, de concepte sintetizate cu deosebite semnificații și valențe politice precum societatea socialistă multilateral dezvoltată, particular-general, național-internațional, patriotism-internaționalism, intern-extern își găsesc în Program, ca și în alte documente ale partidului nostru, inclusiv în cele ale recentei Conferințe Naționale, în materialele aparținînd tovarășului Nicolae Ceaușescu o însemnătate cu totul aparte. Ele sînt subordonate, în sisteme sau subsisteme riguros gîndite, obiectivului final — acela al durării societății comuniste.

Ca latură componentă a politicii noastre, politica externă a României socialiste a fost ridicată în perioada la care ne referim pe piscuri cu care puțin țări se pot mîndri a le fi atins în fragmente de istorie atît de restrînse. Astăzi concepte precum noua ordine politică și economică internațională, democratizarea relațiilor internaționale, a dreptului și eticii internaționale, securitatea, dezarmarea generală și indeosebi dezarmarea nucleară au intrat de mult în conștiința lumii, a statelor și națiunilor drept concepte la a căror delimitare, imbogățire sau revoluționare România socialistă, tovarășul Nicolae Ceaușescu — ca personalitate de frunte, ca vajnic militant pentru pace, progres și cooperare — și-au adus și își aduc contribuții de esență.

Prin toate acestea partidul nostru se dovedește și un teoretician colectiv, la a cărui ținută științifică principală contribuția tovarășului Nicolae Ceaușescu este substanțială. Doctrina politică a comunistilor români este astăzi bine cunoscută în lume. Se vorbește pe drept, de doctrina Ceaușescu, avîndu-se în vedere atît problematica externă cît și cea internă. De o doctrină Ceaușescu se poate vorbi avînd în vedere toate laturile, toate domeniile. Ea se prezintă ca o doctrină revoluționară plină de vitalitate, riguros întemeiată, receptivă la nou, perfectibilă.

Este o convingere nestrămutată a partidului nostru, a tovarășului Nicolae Ceaușescu aceea că „Teoria revoluționară marxist-leninistă nu este și nu poate fi o concepție închisă, încheiată odată pentru totdeauna; ea nu este o dogmă, nu poate elabora scheme valabile în orice condiții și pentru orice etapă”. De aici decurge necesitatea receptivității pentru elementul nou ce trebuie reflectat și teoretizat, pentru concluzionarea asupra proceselor multuoașe ale vieții. Tocmai în acest context înscriem și aprecierea tovarășului Nicolae Ceaușescu conform căreia: „O sarcină importantă a activității noastre ideologice este intensificarea studierii diferitelor fenomene și schimbări ce se produc permanent atît în societatea socialistă românească, cît și în dezvoltarea lumii contemporane” sau aceea că „tutorul institutelor și cadrelor de cercetare în domeniul științelor sociale le revine îndatorirea de a aborda cu mai multă îndrăzneală, în

mod mai competent și aprofundat, problemele teoretice actuale și de perspectivă ale vieții economico-sociale din patria noastră și pe plan mondial”. Îndemnînd la o cercetare curajoasă, îndrăzneată, tovarășul Nicolae Ceaușescu preciza chiar în cuvîntarea rostită cu prilejul conferirii celor două titluri științifice că „...pericolul nu constă în faptul că în cursul unei cercetări se va ajunge de către unul sau altul la o concluzie eronată în științele sociale sau economice, sau la unele soluții nu prea bune în științele tehnice”. De asemenea, tot cu acest prilej se formula judecata de largă rezonanță principală și metodologică conform căreia „știința nu se poate dezvolta decît numai printr-o confruntare liberă a părerilor, a ideilor”.

Consecință a cerințelor societății socialiste multilaterale dezvoltate, a exigențelor Programului, a indicațiilor repetate ale secretarului general al partidului, științele politice sub statusul lor de cercetare și reflectare teoretică vor beneficia în viitor de condiții și mai fructuoase de afirmare pe plan național și internațional.

Romantismul faptei cutezătoare

(Urmare din pagina 1)

sale îndrumări, convinși că unitatea în care lucrăm este încă una din mărețele sale ctitorii de țară. Mulțumită intervențiilor sale directe întreprinderea noastră este dotată cu utilaje extrem de moderne iar noi prin munca noastră conjugată, prin depășirile consecvente de norme, prin scurtarea termenelor de execuție a unor mașini de mare însemnătate pentru economia noastră, prin inovații și raționalizări, nu dorim altceva decît să răspundem încrederii secretarului general și să producem lucruri de cea mai bună calitate. Viața noastră a celor din întreprindere înseamnă în primul rînd munca. Și cea mai bună pregătire revoluționară, după cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, este pregătirea prin muncă și pentru muncă, întotdeauna în miezul evenimentelor, participînd efectiv la viața socială și politică, bucurîndu-ne efectiv de democrația noastră socialistă.

Pentru mine personal tovarășul Nicolae Ceaușescu este omul etalon al zilelor noastre și omul pe care l-au visat dintotdeauna strămoșii noștri, omul viitorului. Dirzenia și curajul său în viața de zi cu zi, de la intrarea în mișcarea muncitorească și pînă la decernarea pentru a doua oară a titlului de onoare suprem — Erou al Republicii Socialiste România — consecvența în a fi drept și cinstit, în a fi revoluționar reprezintă pentru noi un exemplu minunat. Viața secretarului general al partidului, împletită pînă la confundare cu lupta partidului comunist, confirmă o zicală din străbuni că binele iese întotdeauna învingător. Acest bine care înseamnă realizarea aspirațiilor noastre, ale poporului, pentru înfăptuirea deplină a cărora sîntem dator să manifestăm în întreaga noastră activitate dăruire, perseverență și romantism revoluționar.

CEAUȘESCU – ROMÂNIA, simbolul unei vieți puse în slujba poporului român, a edificării unei lumi mai drepte și mai bune

Sînt vii în conștiința noastră ecurile marii sărbători prin care un popor, strîns unit în jurul partidului comunistilor, a dat expresie dragostei și prețuirii sale pentru marele bărbat ce ne conduce spre împlinire destinele, hotărîrii de a-l urma fără preget pe drumul construcției socialismului și comunismului, spre viitorul demn pe care poporul de muncitori și țărani de la Carpați și Dunăre îl visează și îl înfăptuiește, zi cu zi, prin munca dirză a tuturor fiilor săi.

Nimic nu poate fi mai concludent pentru recunoașterea de care se bucură în lumea întreagă patria noastră, președintele ei, omul care o reprezintă strălucit, acasă și în lume, decît puternica reverberație determinată de această sărbătoare românească în zeci de țări ale globului. Prestigiul unei țări, prestigiul unui conducător, contopite și definite unul prin celălalt. Prestigiul care a crescut și s-a împlinit în timp datorită politicii realiste, consecvente și principale promovate de România în dialogul său cu lumea, datorită acțiunilor dinamice și constructive ale țării noastre îndreptate spre asigurarea păcii și progresului umanității, acțiuni legate nemijlocit de neistovitul efort al președintelui său pentru afirmarea și instaurarea în viața internațională a unui nou tip de relații între state și popoare. Relații bazate pe respectarea principiilor independenței și suveranității naționale, a deplinei egalități în drepturi, neintervenției în treburile interne, dreptului fiecărui popor de a decide el însuși asupra destinelor sale. Argumentele de forță ale acestui prestigiu, concretizarea stimei de care se bucură politica internă și externă a patriei noastre, al cărei strălucit promotor este tovarășul Nicolae Ceaușescu, le regăsim și în înaltele distincții ale unor state acordate tovarășului Nicolae Ceaușescu cu prilejul aniversării sale, în telegramele călduroase adresate de șefi de state, de partide și de guverne, în editarea unor lucrări semnate de președintele României ori dedicate activității sale.

Celui care, în fruntea Partidului Comunist Român, militează consecvent pentru cauza socialismului, progresului și păcii în lume, pentru înțelegere și prietenie între popoare, i-au fost conferite cele mai înalte ordine ale unor țări socialiste prietene, în semn de prețuire față de personalitatea unui militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Prin Decret al Prezidiului Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice, semnat de președintele Prezidiului, tovarășul Leonid Brejnev, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost distins cu Ordinul „Lenin”; președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, tovarășul Iosip Broz Tito, a conferit tovarășului Nicolae Ceaușescu Ordinul „Erou al Muncii Socialiste”; prin Decret de Stat al Republicii Populare Bulgaria, semnat de tovarășul Todor Jivkov, președintele Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost decorat cu Ordinul „Gheorghe Dimitrov”, președintele Consiliului de Stat al Republicii Democratice Germane, tovarășul Erich Honecker, a decernat tovarășului Nicolae Ceaușescu Ordinul „Karl Marx”.

Personalitatea, gîndirea și acțiunile de politică internă și externă ale președintelui României constituie teme incitante, oferă subiecte de interes atent și au un impresionant ecou în rîndul tuturor celor care urmăresc cu interes deosebit evoluția lumii contemporane. Gîndirea vie și originală a tovarășului Nicolae Ceaușescu — gîndire care corespunde unui autentic și modern om de stat — analizele profunde și complexe pe care conducătorul statului român le consacră unor probleme majore ale lumii noastre — dintre care se detașează distinct cele privind imperatiile dezvoltării, dezarmării și democratizării — sînt cunoscute astăzi pe toate continentele datorită activității practice a României pentru realizarea acestor obiective, dar și prin intermediul zecilor de volume apărute în limbi de largă circulație și editate în numeroase țări din aproape toate părțile lumii, volume ce sintetizează principalele idei și acțiuni politice ale președintelui României.

În săptămîna care a trecut, în diferite capitale ale lumii au apărut noi antologii din cuvîntările și interviurile tovarășului Nicolae Ceaușescu ce relevă puternica personalitate și vasta operă a șefului statului român, temeuri ale înaltului prestigiu de care se bucură în viața internațională conducătorul ce și-a legat întreaga activitate de hotărîrea nestrămîtată de a-și ridica patria pe culmi tot mai înalte de progres și bunăstare, de a face totul pentru ca pacea și înțelegerea să domnească în lume.

În prezentarea la cel de al optulea volum din seria „Scrieri alese” ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, apărut în Italia, Luigi Longo, președinte al Partidului Comunist Italian, scrie: „Ar fi dificil de rezumat bogatul conținut de idei, analiză profundă a situației interne și internaționale, aportul adus de România — și,

CEAUȘESCU
Scritti scelti
1977

ceausescu, romanya ve türk-romen ilişkileri

în special, de tovarășul Nicolae Ceaușescu — la afirmarea principiilor care trebuie să inspire raporturile dintre state, dintre partidele mișcării muncitorești: este vorba de contribuții care îmbogățesc atât elaborarea teoretică, cit și practică și care derivă din experiența originală proprie a unui stat, a unui popor care construiește societatea socialistă”.

Argumentînd prestigiul incontestabil al președintelui României socialiste pe plan internațional, Luigi Longo sintetizează principiile susținute cu înalt patos militant și consecvent de tovarășul Nicolae Ceaușescu: „dezarmarea generală — în primul rînd cea nucleară; crearea unui climat de încredere reciprocă și cooperare în condiții de securitate în Europa și în lume; instaurarea unei noi ordini politice și economice internaționale, pe baza unor raporturi între statele inspirate de principiile deplinei egalități în drepturi, suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, renunțării la folosirea sau la amenințarea cu folosirea forței, democratizării vieții internaționale... Rezultatele acestei orientări sînt evidente. Ele au făcut să crească pe plan internațional prestigiul României și al președintelui său, Nicolae Ceaușescu”.

Relevînd contribuția șefului statului român la democratizarea relațiilor internaționale, la creșterea rolului statelor mici și mijlocii, la afirmarea principiilor unei noi ordini economice și politice care să corespundă pe deplin aspirațiilor popoarelor și realităților lumii contemporane, Th. Katrivanos, membru al Comitetului Director al Partidului E.D.A., scrie în prezentarea amplei selecții de cuvîntări, articole și interviuri ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, apărută la Atena, în Editura „Dorikos” sub titlul „Democratizarea relațiilor internaționale”: „Am avut onoarea și fericirea să-l cunosc personal pe președintele României, Nicolae Ceaușescu, și, mai mult decît atât, am consacrat o carte vieții sale, viață caracterizată printr-o activitate viguroasă și exemplară din toate punctele de vedere. Președintele Ceausescu împlineste 60 de ani de viață. Dintre aceștia, 45 de ani și

i-a petrecut în fruntea luptelor patriotice și revoluționare ale țării sale. Acest revoluționar neobosit, această inteligență luminoasă, care deține cea mai mare experiență a problematicei internaționale și cele mai multe contacte cu conducători de stat, cu șefi de partid și mișcări revoluționare, nu a ezitat niciodată să călătorească acolo unde îl chema datoria, cu un singur scop: făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, fundamentată pe principii noi, pe o justiție internațională care să facă onoare omului și omenirii întregi. Acest talentat conducător uimește și astăzi prin vitalitatea și elanul său, ea și cum timpul ar dori să-și arate respectul față de unul dintre aleșii vieții”. Sînt cuvinte vibrante, de adînc respect pentru un mare om politic, pentru țara pe care o exprimă și o conduce, pentru marile adevăruri pe care le susține cu fermitate în fața lumii. Astfel de sincere și emoționante elogii sînt conținute și în lucrările ce s-au adăugat în ultima săptămîna cărților dedicate gîndirii politice și activității creatoare a președintelui Nicolae Ceaușescu. „Drumul parcurs și stadiul de dezvoltare atins de România se împletesc strîns cu activitatea neobosită de conducător, cu hotărîrea nestrămîtată a președintelui Nicolae Ceaușescu de a ridica România pe culmi tot mai înalte de bunăstare și civilizație. Prestigiul, renumele său și al României își au izvorul în identificarea perfectă de țeluri, pentru a căror realizare luptă uniți, asemenea unui singur om, o țară și un conducător. De unde această identificare, această contopire de idealuri? Izvorul se află în înaltul patriotism, atît al tuturor cetățenilor țării, cit și al celui mai bun fiu al poporului — președintele României”. Fragmentul citat face parte din „Ceausescu, România și relațiile turco-române”, apărut la Editura „Haborra” din Istanbul sub îngrijirea publicistului G. Aktas, volum care cuprinde o amplă biografie a președintelui României și texte ce relevă marea personalitate și opera șefului statului român. În prefața acestei lucrări, prof. Bedrettin Tuncel, membru al Consiliului Universității din Ankara, scrie printre altele: „volumul

este consacrat puternicei personalități a omului de stat, a președintelui Republicii Socialiste Românie, Nicolae Ceausescu, omul care are marele merit de a face cunoscute întregii lumi glasul de libertate ce vine din lunga istorie a acestei țări, idealul ei de civilizație”.

La mii de kilometri, în India, apariția lucrării „Nicolae Ceausescu — O viață de un dinamism fără seamăn, dedicată cauzei slujirii poporului român, păcii și colaborării internaționale”, semnată de prof. univ. Ram Naresh Trivedi, șeful Departamentului de științe politice de la Universitatea Ranchi, reputat specialist în domeniul relațiilor internaționale, ilustrează interesul deosebit al opiniei politice din această țară față de gîndirea politică a președintelui României, prețuirea de care se bucură politica de pace și colaborare a țării noastre pe aceste meleaguri. „Creativitatea și originalitatea gîndirii politice a președintelui Nicolae Ceausescu, izvorită din cunoașterea nemijlocită a realității, din dragostea nemărginită pentru poporul căruia îi aparține, au jucat un rol determinant, de excepție, în obținerea de către România a unor rezultate strălucite în dezvoltarea ei pe multiple planuri” — subliniază autorul în cuvîntul introductiv al cărții. Evidențiînd, de asemenea, unicitatea și originalitatea concepției filosofice a președintelui Nicolae Ceausescu, prof. Trivedi scrie: „El nu a acceptat niciodată o interpretare rigidă, dogmatică a marxismului, valabilă pretutindeni. În gîndirea sa, socialismul este conceput ca o filosofie atît de dinamică și de vie, încît trebuie să corespundă situației specifice din diferite țări, condițiilor istorice diferite”.

Toate acestea sînt cuvinte-omagiu ce se așază în litera durabilă a unor cărți, dar mai cu seamă în conștiința unor popoare care dau glas prieteniei lor pentru poporul român, stimei lor pentru realitatea unei țări care-și face din idealul construcției, al colaborării, suprema rațiune de a fi, care-și concretizează în persoana conducătorului său cea mai înaltă expresie a acestui ideal. Același omagiu se repetă în cuprinsul mesajelor, telegramelor adresate tovarășului Nicolae Ceausescu din zeci de țări, de pe toate continentele. Aprecierile pe care șefi de state, de partide și de guverne, conducătorii unor organizații internaționale le-au transmis cu acest prilej constituie o recunoaștere deplină a justeții unei politici realiste, științifice, adînc omeniste, slujită cu strălucire de un mare om politic al contemporaneității, de un mare patriot — președintele Nicolae Ceausescu.

Zilele acestea de aleasă sărbătoare ale poporului român au prilejuit ample și numeroase manifestări omagiale în multe capitale și orașe din cele mai diferite și îndepărtate colțuri ale Terrei. La Moscova sau la Pekin, la Paris sau New York, Phenian sau Ankara, Cairo sau Osaka, Ciudad de Mexico ori Tel Aviv au fost exprimate înalte prețuiri și admirație de care se bucură în lume șeful statului român, a fost evidențiată personalitatea puternică a tovarășului Nicolae Ceausescu, activitatea sa neobosită pentru împlinirea idealurilor de pace și colaborare ale omenirii. Seri omagiale, emisiuni speciale sau expoziții de cărți și fotografii vorbind despre trăsăturile și preocupările excepționale ale omului politic și de stat care este președintele României au avut loc și la Monrovia și Bruxelles, Viena și Helsinki, Caracas și Lisabona, constituindu-se în același omagiu sincer. Articolele consacrate în sute de publicații străine aniversării șefului statului român aduc cinstire unei țări prin conducătorul ei, ne dau un profund sentiment de mîndrie, de bucurie, că astăzi România are atîția prieteni în lumea întreagă, că, datorită politicii sale demne, constructive, datorită partidului comunist care are în fruntea sa pe cel mai iubit fiu al națiunii noastre, tovarășul Nicolae Ceausescu, sîntem pe deplin, așa cum spune imnul nostru, un popor „strîns unit și muncitor / Liber cu un nou renume / Și un țel cutelzător”.

Desigur, spațiul acestei sinteze a amplelor manifestări care au marcat pe plan internațional marea sărbătoare a poporului român — aniversarea a 60 de ani de viață și a peste 45 de ani de activitate revoluționară neîntreruptă a tovarășului Nicolae Ceausescu — nu ne permite să consemnăm toate aspectele modului complex în care evenimentul a fost marcat în conștiința opiniei publice mondiale. O frază pe care am desprins-o din paginile unui ziar persan ni se pare a exprima însă, cu deosebită forță, legătura indestructibilă dintre politica internă și externă a României socialiste, crezul de viață și acțiune revoluționară al președintelui său: „Doctrina politicii externe a României și a președintelui său este doctrina vieții și experienței poporului român care știe ceea ce dorește pentru sine și pentru omenire”.

DOINA IOVĂNEL ■

În fiecare unitate, la fiecare loc de muncă, obiectivul major al preocupărilor din acest an

SALTUL SPRE O

**Argumentele textilistelor din Strehaia:
calificarea și disciplina**

Sectorul de confecții din Strehaia, unitate tutelată de întreprinderea de confecții „Porțile de Fier” din Drobeta-Turnu Severin, număra acum nouă ani, la data înființării ei, doar 30 de muncitori. Era mai degrabă un fel de atelier meșteșugăresc. În clipa de față sectorul numără peste 700 de muncitoare calificate, iar la sfârșitul anului 1979 în unitate vor lucra un număr dublu de textilete.

Acestea fiind, pe scurt, cifrele ilustrând mica istorie și avântul impetuos al secției de confecții din Strehaia, să consemnăm spusese Mariei Jerdea, șefa sectorului de confecții, care, la sfârșitul adunării generale a oamenilor muncii, ne declara: „Producția sectorului nostru este profilată pe confecționarea lenjeriei de corp pentru toate vîrstele, rochii pentru fetițe, cămăși și lenjerie de pat. Anul trecut, de exemplu, indicatorii de plan au fost depășiiți în proporție de 102 la sută, același procent realizându-se și în ceea ce privește creșterea productivității muncii. Asta înseamnă că, deși lipsiți de aportul unor cadre ingineresti de specialitate, unitatea fiind condusă de maistri și ajutori de maistri ridicați din rîndul muncitoarelor de acum nouă ani, cu care porniserăm la drum, ne-am făcut totuși datoria și am îndeplinit integral sarcinile de plan. Într-un asemenea context a contat, substanțial, înaltul spirit de răspundere de care au dat dovadă muncitoarele noastre”.

Analizînd, prin prisma aceluiași înalt spirit de responsabilitate, activitatea anului trecut, prilej cu care s-a pus în discuție creșterea continuă a disciplinei de producție, precum și folosirea la întreaga lor capacitate a tuturor mașinilor, textiletele din Strehaia au abordat în cadrul adunării generale problemele ce le ridică viitoarea diversificare a producției, cit și vertiginosa creștere a numărului de muncitoare.

„Vorbesc în numele formației pe care o conduc, avea să-și înceapă intervenția ajutorul de maistru Valeria Opaț, formație care, fără să spunem că ne lăudăm, se situează de cîțiva ani buni tot în fruntea întrecerii socialiste. Noi credem că problema pregătirii profesionale se pune cu foarte multă actualitate. Încă înainte de adunarea generală, eu am discutat cu muncitoarele din formația numărul 41, formația pe care o conduc, și ne-am propus ca în acest sens, al ridicării pregătirii profesionale, să ne pregătim cu seriozitate, astfel încît jumătate din noi să fim

capabile să preluăm nu doar diversificarea producției, cit și conducerea unei noi formații. Bineînțeles că nu va fi ușor, pe lângă sarcinile de producție să ne completăm cunoștințele în ceea ce privește conducerea unei formații de lucru, dar, dacă nu vom proceda astfel, nu știu cum vom face față unui număr sporit de muncitoare noi, abia ieșite de pe băncile școlilor, sau calificate aici, la locul de muncă. Propunem, de asemenea, ca și în acest an să continuăm cu și mai multă grijă acțiunea „Nici un absent nemotivat, nici un întîrziat și nici un produs sub calitate”. Vreau să spun că trebuie să întărim și mai mult climatul de disciplină, acesta contribuind substanțial la integrarea cit mai rapidă a noilor muncitoare în viața sectorului nostru. Un astfel de climat ne va asigura și posibilitatea ca în acest an să realizăm o producție sporită față de anul trecut cu trei procente, adică îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan cu 105 la sută.”

Cele trei procente propuse de ajutorul de maistru Valeria Opaț au stîrnit, în continuarea dezbaterilor, aprinse discuții, afirmîndu-se pînă la urmă ideea comună că cifra reprezintă cu adevărat posibilitățile actuale ale sectorului de confecții din Strehaia, colectiv care, animat de-un real spirit de analiză și decizie, poate găsi resurse umane și materiale chiar și pentru depășirea acestui angajament. Iar dacă am reluat, la modul sintetic, această afirmație a textilistelor din Strehaia, se cuvine să mai menționăm și spusese muncitoarei Victoria Bereanu, șefa formației de lucru care o schimbă în cursul procesului tehnologic pe cea condusă de Valeria Opaț: „Ridicarea continuă a pregătirii noastre profesionale va asigura climatul necesar integrării cit mai rapide în muncă a noilor noastre colege, dar, totodată, va asigura și o calitate sporită pentru produsele noastre. Adică trebuie neapărat să insistăm pe acest aspect tocmai pentru a duce la îndeplinire prețioasa idee lansată de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a transforma cantitatea într-o nouă calitate. În ceea ce privește formația pe care o conduc, ea se angajează să îndeplinească cuvînt cu cuvînt cele hotărîte aici. Mă bazez pe faptul că avem utilaje bune, că meseria o stăpînim bine, iar despre ambiție, ce să spun, vom dovedi de ce sintem în stare”.

N. VICTOR ■

**O nouă calitate presupune mai multă
combativitate și spirit de răspundere**

În 1959 în Piteștiul aproape rural circula un singur autobuz, un fel de cutie pe roți, cu uși trase de o manivelă, cu motor care scotea mult fum și pneuri gata oricînd să lase călătorii în dificultate pe traseul gară-piață. Astăzi, între punctele cardinale se întrefese o rețea de linii de transport în comun, populația modernului oraș fiind deservită de cîteva sute de autobuze de medie și mare capacitate. Sigur, saltul se înscrie în evoluția firească a vieții economico-sociale dar alături de efortul de dotare materială, transportul în comun presupune astăzi o activitate umană puternic și bine organizată.

Ar fi fost firesc deci ca recenta adunare a oamenilor muncii de la unitatea de exploatare transporturi a orașului să dezbătă în spirit critic și autocritic împlinirile și neajunsurile acestei activități. Și de fapt în bună parte chiar așa s-a întimplat. Transportînd 180 000 de călători pe zi autobuzele exploatare au rulat, tot pe zi, 30 000 de kilometri; cifrele sugerînd o activitate susținută, pentru perioada anului 1977 planul de prestații a fost realizat în proporție de 103,4%. Cu toate acestea era și este loc și de mai bine. Mai bine dacă la capitolul indiscipline erau notații mai puține. Marin Dobrin, unul dintre vorbitori, amintind despre îndatoririle controlorilor și ale „capilor de linii” sugera că unele nereguli din trasee sînt trecute cu vederea de către cei astfel numiți specific mai sus fiindcă ei înșiși dovedesc adesea nepăsare și indiscipline. În sprijin, ca exemplu, cele 1 200 de zile absente de către cei în cauză. Pe întreaga unitate, așa după cum a reieșit din darea de seamă și unele luări de cuvînt, indisciplina manifestată prin absente și întîrzieri a reprezentat una dintre lipsurile mari existente în activitatea unor membri ai colectivului. Tovarășul Dumitru Necula, secretar al comitetului de partid, atrăgea atenția asupra faptului că absențele reprezintă un procent îngrijorător și dintr-un calcul sumar în care numărul acestora a fost împărțit cu cel al membrilor colectivului rezultă că fiecare om ar avea 25 de zile de inactivitate în perioada anului trecut. Firește nu-i vorba de fiecare om, ci doar de unii dintre ei, aceia care n-au încă conștiința faptului că „al meu” vine de la „al nostru” și munca acestui colectiv este legată stîrnit de viața și munca tuturor lo-

cuitoarelor orașului. Din păcate în această adunare după enunțarea acestei serioase carențe dezbaterile în fapt a întîrziat să se producă, cei mai mulți vorbitori emițînd simple generalități. Poate că această atitudine lipsită de combativitate își are explicația și în modul neelegant și neprincipial prin care unii dintre vorbitori au fost „sfătuiți” să pondereze suflul criticii pe care o aduceau unor stări de lucruri. Dumitru Moraru de pildă, ridicînd problema că unele hotărîri ale consiliului oamenilor muncii nu sînt traduse în viață în întregime, sau că unii membri ai C.O.M., nou aleși din rîndul muncitorilor, beneficiază imediat pe plan profesional de schimbări ale locului de muncă și astfel aceștia nu mai reprezintă în fapt acea parte a colectivului din mijlocul căruia au fost aleși, ridicînd deci asemenea probleme ce se cuveneau a fi discutate cu spirit de răspundere, a fost intrerupt, mai bine zis n-a fost lăsat să vorbească.

Au fost însă și luări de cuvînt prin care vorbitorii în mod constructiv și privind în perspectivă au conferit adunării momente de pronunțat caracter democratic de lucru. Profitîndu-se de prezența unui membru din conducerea consiliului popular municipal, unii vorbitori, mai ales conducătorii auto, Voicu Barbu, Constantin Magheru de pildă, au criticat starea unor porțiuni de drum precum și faptul că nu s-au luat cele mai eficiente măsuri pentru siguranța circulației în cazul înghețării zăpezii sau apei. În adunare aceste probleme au fost rezolvate într-un sens pozitiv. De asemenea, s-a mai vorbit despre unele mici investiții, realizarea unor noi puncte finale de traseu, despre testarea periodică a conducătorilor de pe taximetre, socotîți cu cel mai mare număr de accidente de circulație, despre calitatea reparațiilor materialului rulant, precum și despre modul în care se vor putea realiza obiectivele propuse ca angajament pentru anul care a început, în mod deosebit fiind vorba de economia la combustibili și depășirea planului de prestații.

Și fiindcă a venit vorba de prestări trebuie să spunem că adunarea a dezbătut prea puțin și destul de general problema atitudinii personalului de bord de pe mijloacele de transport în relațiile cu publicul călător.

VICTOR CONSTANTINESCU ■

Munca lor, aspră și grea, naște un fir

Motoarele hămăie ieșite din minți, se frîncează și cauciucurile mușcă din asfalt, din pămîntul înghețat boacă, se fac pene, se montează roți, se mai trage la manivelă, se ride și se injură și suflă crivăț amestecat cu viscol. Cea mai grea șoferie din cite sînt se face pe autobasculante: nici masă la vreme, nici somn la timp, nici drum ca drumul. Numai șantier cit vezi cu ochii, numai praful, vara, de-ți rămin limpezi doar dinții și ochii, iar iarna, ger, de se lipește mina pe cheie, și viscol, de nu mai vezi la doi metri în față. Dintre cei 1 700 de șoferi ai întreprinderii de transporturi auto Brăila, peste 300 lucrează pe autobasculante. Alături de constructori, oamenii aceștia au ridicat orașe, cetăți industriale, au înălțat o țară. O înțelegere mai veche, pentru viața lor dură, m-a determinat să rămîn, în acest reportaj, lingă ei, să cunosc cîteva biografii.

Ne aflăm pe unul dintre șantierele de construcții de locuințe ale întreprinderii de construcții montaj județene Brăila, Sint. aici, peste 100 de autobasculante. Matei Franț a venit pe acest șantier, după ce mai întii a schimbat cîteva autobasculante pe șantierele combinatele de la Galați, Tulcea, Năvodari. „La Rovinari, zice, căram pămînt pînă dădăm de cărbune, la Canalul Dunărea — Marea Neagră căram pămînt pînă rămîneau împot-

molit în pămînt, dar venea Arbănașu, prietenul meu, și mă remorca, iar alteori nu putea nici el și veneau macaragii să mă scoată”. Franț e un șofer dintre cei mai buni, putea să plece de pe autobasculantă, dar i-a plăcut să se avînte, adică să rămînă acolo, unde munca e mai dură, mai bărbătoasă, și munca asta este aici, pe șantier. A cărat alit pămînt, pietriș și ciment, încît, crede el, ar fi putut înălța o piramidă mai înaltă decît aceea a lui Keops sau a lui Micherinos, dar oricum, piramida aceasta a lui s-a însumat într-o piramidă mai mare și mai durabilă, aceea a patriei, ridicată la cota reconstrucției socialiste. Matei Franț face parte dintr-o echipă de „șoc”, cum zice șeful lui de coloană, Ion D. Ion. Din echipă mai face parte Ion Groparu, Ioniță Dănilă, Petrică Anghel, Stan Grigoraș, Gheorghe Nicolae, zis Caras, Dumitrache Arbănașu, Mircea Constantinescu, toți tineri, toți buni și uniți. Odată, Franț urma să plece singur pe un șantier. Ceilalți au aflat, au mers în corpore la șeful de coloană și au cerut și ei să plece. Și au plecat, căci unde ajunge această strînsă familie de șoferi nu există obstacol neînving.

Pe Ion Groparu, 25 ani, de loc din comuna Movila Miresii (Brăila), îl găsim „în pană”, undeva, lingă un bloc, înghițit parcă de „DAC”-ul său masiv, de 16 tone. Fratele lui, Marin, e tot șofer, tot pe

autobasculă și tot aici, dar, aflu, nu e încă de talia lui Ion, adică atît de bun, pentru că, mă lămurește fratele, „e mai tînăr și o să-l dau eu pe brazdă”. Mașina lui Groparu are 10 roți, pe șantiere sînt atîtea fiare încît nu se poate să nu fie unul și pentru tine, și cînd se înțeapă un cauciuc parcă explodează o petardă. Atunci, să faci o pană, deschizi un adevărat șantier, simți nevoia acută a unui ajutor, nu-l ai, și te apuci să tragi singur, să pleci repede din drum, că te sună alții, așa cum îl sună pe Groparu acum. Din cauza gerului, aerul din sistemul de basculare s-a condensat, a făcut un dop de gheață la supapa de refulare și mașina a rămas cu buna ridicată, asemenea unui dinozaur pietrificat, și cu roțile blocate. Claxoanele se înteteșc, cer menținerea ritmului, un ritm diabolic, excavatorul deservit de Groparu „se uită în sus”, așteaptă și el să reîntre în ritm, Groparu parcă e o torță aprinsă din care acum izvorăsc aburi, îi vine în ajutor un prieten, el se suie la volan, ambalează și „pornește! Spectacol? Poate, dar un spectacol real, bărbătesc și dur, o luptă contracronometru pentru timp, pentru a se așeza mai repede etaj peste etaj, pentru că blocul să ajungă mai repede „la cheie”, pentru că acolo, la una dintre aceste ferestre, să apară mai repede un zîmbet. Deci, în esență, cam asta înțeleg:

că truda lor contracronometru, aspră și grea, naște un fir de lumină care se cheamă fericire!

— Spune Ion Lepădatu, cîți kilometri ai rulat pînă acum?

— Dacă facem împreună un calcul, putem afla: am 20 de ani de șoferie și n-am rulat mai puțin de 80 000 de kilometri pe an. Dacă înmulțim aceste două cifre, ajungem, mi se pare mie, la un milion șase sute de mii de kilometri.

Ion Lepădatu a înconjurat înseamnă de 40 de ori pămîntul pe la Ecuator și, dacă basculantele lui s-ar fi transformat în rachete cosmice, ar fi putut parcurge de peste patru ori distanța dintre Pămînt și Lună. Dar Lepădatu nu se leapădă de mașină și nu s-a gîndit la zborurile interplanetare, ci la cele trei fete ale lui, pentru că au început să-și ia zborul, adică să se mărite, și el rămîne, ca la început, singur.

Împreună cu economistul Radu Iorga, care a avut amabilitatea să mă însoțească, părăsim șantierul de locuințe și ne îndreptăm spre docuri, acolo, unde, alături de constructori, 20 de șoferi, cu tot alitea autobasculante, lucrează la extinderea și modernizarea docurilor Brăila. Aici îl întâlnesc pe Nicolae Turtoi, om trecut prin multe, trecut și prin necazuri, unele și le-a creat singur, dar acum, ne mărturi-

NOUĂ CALITATE

Nu e vina mea că Marin Găină se numește astfel, după cum Ion Cloșcă poartă și el un nume aproape hazliu. Întimplarea și numai întimplarea a făcut ca acești doi oameni pe care îi respect pentru munca lor și priceperea într-ale oțelului, să se numească astfel. Un reporter de meserie poate că i-ar fi ocolit pe acești doi eroi de reportaj. Eu, nu. Mai mult decât atât, țin neapărat să vi-l prezint și pe Vasile Bombă, tot un nume cam ciudat, dar un om la fel de destoinic, cel de-al treilea membru al echipei de specialiști oțelari, oameni în sarcina cărora cade reparația cuptoarelor Martin la cald. Ciudat ar fi faptul că logodna lor cu oțelul s-a petrecut în urmă cu 15-18 ani, iar faptul că, până să vină la Hunedoara, să devină oțelari, cei trei erau țărani.

Trec zilnic pe platforma înecată în flăcări a cuptoarelor Martin de la Oțelăria nr. 2. De fiecare dată, aceeași căldură mă împinșă, căldura oțelurilor. Ei cunosc pe tot, eu însumi fiind oțelar. Multe destine s-au împlinit aici, în preajma fluviilor de oțel, destine ce au devenit cu timpul pilde însuflețitoare pentru cei veniți în fața cuptoarelor la cunoașterea muncii, la cunoașterea temeinică a focului ce purifică deopotrivă materia primară, minereul și sufletul din om. Mulți au rămas aici, înceștați în lupta dramatică pentru oțel, aureolați într-un nimb de legendă nouă. Ștefan Tripsa, Victor Petroescu, Achim Ioan, Bogdan Grigore sînt doar cîteva nume ce și-au închinat oțelului o viață de om.

Dar alții vin și se înscriu pe orbita de flăcări a Hunedoarei. Nu pot fi numărați oamenii formați la această înaltă școală a muncii. Cine ar fi bănuț atunci că oamenii aceștia deprinși cu brazda pămîntului vor ajunge specialiști oțelari, cu reparația la cald a cuptoarelor de 400 tone? Cum au ajuns, cum au devenit specialiști oțelari?

Lacrima de la prima șarjă

Marin Găină: „Am ajuns la Hunedoara printr-o vizită făcută fratelui meu, în 1959. Eram tânăr și orașul m-a uimit. Am făcut școala profesională de oțelari, pe care am absolvit-o în 1962. În 1963, prin iulie, maistrul Imbrea Octavian mi-a spus: „Marine, azi faci pe topitorul șef. Vreau să văd ce-ai învățat tu până acum. Vreau să faci singur o șarjă”. Am lucrat cu îndrăgire pentru șarja aceea. Între umeri simțeam o greutate plăcută în tot timpul lucrului. Și cînd oțelul a izbucnit pe stic, plîngeam ca prostul... Mesterul era în spatele meu. M-a simțit. „Plîngi, minzule, plîngi, hai? Așa îți place. Ești tânăr și-mi vine să plîng și eu cu tine. Am 25 de ani de oțelărie dar n-am văzut încă oțelul plîngînd. Asta înseamnă că îți iubesti meseria și nu o vei trăda niciodată”. A fost cea mai mare satisfacție trăită de mine în oțelărie. Au urmat apoi altele împletite și cu neazuri... Eram într-o după-masă la cuptorul nr. 5. Aveam o încălzitură grea cu span de fontă. Încă din încălzire mi-am zis că trebuie să fiu atent cum voi băga fonta lichidă. Însă oțelul m-a păcălit. Pentru prima dată și ultima... După ce am băgat fonta, pragul de la ușa a 5-a a zburat. Platforma s-a umplut de lavă, topind totul în calc, trecînd peste linia șarjării... A fost mare

Oțelarul Gheorghe Nistor vă prezintă: Trei tovarăși de muncă, trei destine turnate în oțel

Marin Găină

Ion Cloșcă

Vasile Bombă

tămbălau atunci! Și Marin oftează cu ochii oprîți o clipă în gol. «Cum am ajuns specialist oțelar?! Am făcut școala de maistri. Conducerea secției mi-a încredințat această răspundere și am învățat să cunosc cuptorul cînd îmbătrînește, de-i simt în ultima campanie orice răsufiere. Cuptorul are și el sufletul lui. Rănile lui ce trebuie cu grijă oblojite, și asta nu se învață ușor. Trebuie să știi să-l menții sănătos, pînă la reparația mijlocie. Printr-o întreținere conștiințoasă am ajuns să realizăm un număr suplimentar de șarje cu 25-30 peste cele planificate».

Este mîndria specialistului oțelar de la blocul I cuptoare, de fel din comuna Găușani, județul Ilfov. Acesta este deci, simplu spus, Marin Găină, unul din oamenii formați la școala oțelului Hunedoarei.

„Sînt specialist oțelar, dar eu cred că am încă mult de învățat”

Ion Cloșcă: „Am început munca la 12 ani, într-o fabrică de țigla. Am fost apoi mecanic la un I.A.S., aproape de Olțina, unde m-am născut. De mic mi-a plăcut să muncesc. Pe atunci citeam în ziare cum că oțelarii sînt așa-și-pe-dincolo. Eram fascinat de tot ce se scria despre ei. Undeva, la 300 de km de mine, niște oameni fabricau oțel. La Hunedoara aveam o mătușă la care am tras. Cei 18 ani pe care îi aveam mă făceau să zburd încolo și-neoace. În 1960, cînd am văzut platforma și oamenii, mi-am zis: „Hai să vedem, eu de ce sînt în stare”. Începutul a fost greu, ca orice început. Aveam o putere de urs, puneam singur lingurile de ajustare la mașină. Toți se mirau și unii chiar mă întrebau de ce muncesc așa de mult, vreau să intru în spital? Dar n-am intrat în nici un spital. Sînt și acum sănătos tun, fără muncă n-aș putea trăi. Aveam patru clase cînd am venit. Mi-am completat studiile și munca cu oțelul m-a

făcut să înțeleg importanța a tot ceea ce făceam și fac. Am primit botezul focului în 1961. În timpul lucrului pe șarjă eu am fost la zgură, sub cuptor. Făcuse cuptorul o reacție și zgura debordase peste vane. Trebuia s-o luăm că altfel blocam mersul cuptorului. Cînd am venit sus, pe platformă, șarja era gata și începuse să curgă. Eu am fost trimis în spate, la oala din stînga. Nu am știut că între timp se schimbaseră calitatea, nu mi-a spus nimeni și nici nu am întrebat. Am dat alte materiale în oală și am încercat-o tare de tot. Pînă la urmă, oala aceea de oțel a fost băgată la o altă marcă. După ieșirea din schimb nu am dormit toată noaptea. Simțeam că gresc era a mea și numai a mea. Atunci am înțeles răspunderea de pe umerii oțelurilor. Acela a fost botezul... Apoi au urmat ani de muncă serioasă, fără de care nu aș fi ajuns specialist oțelar. Cum am ajuns? Ei bine, în 1973, planul de oțel al secției era mare. Se cerea mult oțel și de calitate superioară. Am hotărît, împreună cu echipa pe care o conduceam, să scurtăm neapărat durata șarjei. Am muncit cîteva luni într-un ritm necunoscut pînă atunci în oțelărie și am ajuns treptat la șase ore și jumătate pe șarjă, față de opt ore cit era programul. Ceea ce nu se mai pomenise de cînd era oțelăria. Toți ziceau că sînt nebun, dar în loc de 500 de tone peste plan, cit avea cuptorul de realizat pînă la sfîrșitul anului, am dat 3000 de tone oțel. Performanța unică în istoria oțelăriei, performanță care m-a făcut repecte cunoscut în întreg combinatul, iar Marin și cu Bombă cu echipele lor au luat-o pe urmele mele. Atunci a fost și televiziunea pe aici și zău că merita să vezi cum toată echipa a fost filmată. De la această performanță, conducerea secției mi-a încredințat o datorie de onoare față de oțel. Așa am devenit specialist oțelar. Timp de nouă ani am fost topitor șef; mi-ar fi plăcut să rămîn la cuptor să fac mai departe oțel. Dar mi se cerea o muncă mult mai importantă — aceea de întreținere a cuptoarelor prin reparații la cald. Deși eu nu mă consider încă un

specialist, pentru că mai am multe de învățat de la oțel. Și poate va veni o zi cînd cuptorul și oțelul nu vor mai avea secrete față de mine. Mă bucur că am niște colegi minunați; ne înțelegem ca frații și nu cred că există pe toată platforma o prietenie mai mare ca a noastră. Cînd un cuptor ajunge pe brînci noi știm dintr-o ochire ce trebuie făcut și suflarea la vatră începe... Cînd e gata de suflat, cuptorul parcă întinereste. Îi aud cum respiră prin capetele de ardere, ușurat, parcă i-ar fi crescut o floare din plămîni. Mă întrebați cum va fi munca în viitor? Ei bine, la oțelărie totdeauna se va munci la fel. Poate mai rapid; dar timpul de lucru va fi redus la șase ore și va trebui să realizăm mărci de oțeluri superioare. Oricum, generațiile ce vor veni în oțelărie vor avea și ele de învățat multe.

La cuptoare, botezul focului îl primești în fiecare zi

Vasile Bombă: „Cînd am ajuns la Hunedoara și cum, nu are importanță. Important este ce am făcut și ce am realizat pe „drumul pîinii”, așa i-am zis noi, moldovenii veniți aici în căutarea unui nou destin. Și s-a întîmplat ca „drumul pîinii” să treacă pe „drumul oțelului” iar viața noastră să fie arderea acestui drum. Ce să vă spun, am trăit și am muncit la fel cu prietenii mei. Eram și mai sînt unul din oțelarii puternici, și în oțelărie trebuie putere de muncă serioasă, altfel nu ai ce căuta pe-aici să încurci lumea, deși pe lingă putere mai trebuie și curajul de a înfrunta această lume de fier. Cum am primit botezul focului? La oțelărie îl primești în fiecare zi. Am muncit bine și am ajuns topitor șef, apoi am muncit și mai bine și am ajuns fruntaș. Am învățat meserie de la Ștefan Tripsa, un om de oțel, ca dealtfel toți cei rămași aici. Și nu-i ușor să rămîi, odată rămas nu mai pleci niciodată, pentru că are flacăra asta, pe care o slujim noi, un secret al ei și de-l afli, poți face oțel, tu însuți devenind de oțel. E o chestie, așa ca și cum ai ști să ari bine pămîntul, visînd la recoltele pîrguite.

Satisfacția cea mai mare este că muncesc într-un colectiv de oameni destoinici, al căror nume îmi face cinste, că pot contribui și eu, prin munca mea, la mersul țării pe drumul ei revoluționar, dînd oțel patriei și făcînd totul pentru satisfacția de a ști că la Hunedoara se arde adevărat lumina unei vremi bune și drepte”.

Așa mi-a vorbit și Vasile Bombă, specialist oțelar la Blocul 3 cuptoare, un om așezat, cu vorba adîncă și fața aramică, împurpurată ca a tuturor celor de aici. Acesta este omul venit din Sîndriceni, județul Botoșani, în urmă cu 17 ani, statornicindu-se pentru a ajunge la fațetele de azi. Ca ei sînt toți, luptători cu oțelul, cu dragoste de muncă și de viață. Pe această vatră de foc a istoriei trăiesc și muncesc oameni din toate colțurile țării într-o comuniune adîncă de fapte și idei, săvîrșite prin munca și dragostea lor, față de care rămîn totdeauna dator.

GHEORGHE NISTOR ■

de lumină care se cheamă fericire

șeste maistrul Cristache Roadevin, este unul dintre cei mai harnici oameni de pe autobasculante. Cară beton aici, pe șantier, face cite 15 curse pe zi, și în fața Dunării se ridică un piept masiv de beton, un scut de apărare împotriva inundațiilor.

— Spune Nicolae Turtoi, care crezi că este partea de contribuție a unui șofer, în acest moment de revoluție, la situarea României pe o treaptă medie de dezvoltare economică-socială?

— Orice investiție din țara asta se realizează și prin efortul nostru, al șoferilor. Un șantier fără excavator și fără autobasculantă, dar mai ales fără oamenii care acționează aceste două utilaje, este la fel ca un om fără mîini. Cineva spune, nu mai știu unde, că transporturile într-o țară realizează o funcție la fel de vitală ca aceea pe care o realizează circulația singelui în corpul omenesc. Dacă vrem să construim, avem nevoie de mașini, avem nevoie de efortul șoferilor, adică al nostru, și noi ne străduim ca eforturile pe care le depunem să fie cit mai folositoare patriei. Imaginați-vă viața, acum, fără mașină în general! De la naștere, cînd suni salvarea, și pînă la moarte, cînd iar suni salvarea, omul are nevoie de mașină. Dumneavoastră ne-ați tot întrebat de faptele noastre de eroism,

de minuni. Poate minunea, eroismul pe care îl căutați, se află undeva, în înfinitatea faptelor noastre dintre viață și moarte, dintre viața și moartea unui șofer fie el chiar și pe o autobasculantă ca aceasta pe care o conduc eu acum.

— Care crezi că este măsura unui șofer bun?

— Să stea cit mai puțin cu mașina în garaj, în reparații. Dacă roata se învîrte în folosul întreprinderii (ați văzut dv. pe la televizor că se mai învîrte uneori și în interesul șoferului) atunci șoferul acela e bun. Și mai e o condiție, deloc neglijabilă: să nu fie circotaș. Adică să se ducă unde îl trimite șeful de coloană, nu unde preferă el. Mie, de pildă, nu-mi prea convine pe autobasculantă, am fost obișnuit cu cursele lungi, dar m-au trimis aici și eu am venit. Am fost uneori și circotaș, dar nu vreau să mai fiu, și stau aici și fac, cred eu, treabă, chiar dacă aș dori să rulez pe un asfalt ca de sticlă și nu prin gropi. Îi convine în schimb nevesti-mi, că mîncînc și dorm și eu ca tot omul seara acasă.

— Cum de te-ai făcut șofer?
— Cînd eram copil, tata mă trimitea după treburi, dar eu auzeam tractoriștii, doi frați, Scarlet și Dinu, ai lui Ciufrun-del, adică ai lui Videnie, și mă uita

Dumnezeu pe tractor, la ei. Tata, om gospodăru, a avut și cai, aveam o iapă. Puica, îmi plăcea al naibii să min caii și cred că și asta m-a îndemnat să mă fac șofer.

— Duci dorul cailor?
— Nu.

— Mă așteptam să zici da.

— Nu mai are farmec acum. Acum uzina, mașina. Dacă îl întrebați pe fratele meu. Mișu, plutonier pe la Pitești, ăla vă răspundea cum v-ați fi așteptat dv. Lui îi plac și acum caii. Cînd venea de la Iași, de la școală, lua caii, îi spăla și țesăla de-ți era mai mare dragu să-i privești după ce ieșeau din mina lui.

Se înserează și spre seară aerul e mai umed și mai rece aici, la malul Dunării, pe care acum trec ultimele sloiuri de gheață. Dar șoferii de pe autobasculante continuă să lucreze, cară pămînt, pietriș, beton, muncesc de 12 ore, n-au gînd să plece: nici Neacșu Guțoi, nici Niță Buzea, nici Udrea Mardare și nici Ionel Bărbuceanu, cu toții veniți de la Autobaza Făurei, să ajute la înălțarea, extinderea și modernizarea docurilor. Șoferului, îmi spunea inginerul Mircea Sirbu, directorul întreprinderii, nu-i sună sirena nici la intrare și nici la ieșire din schimb. El lucrează după alte reguli mai dure, mai aspre, mai grele, dar pe care el le înțelege. Uneori trece cu mașina prin

fața casei, soția și copiii îl văd, știu că s-a întors din cursă și îl așteaptă acasă, dar șeful de coloană îi oferă o cursă urgentă, care nu suportă amîinare, și el se supune unei discipline severe, acceptă plecarea, și casa, cu toți cei care îl așteaptă, rămîne iar undeva, în urmă. Alteori cară pămînt, 24 de ore din 24 de ore. Pămîntul, în timpul asta, s-a rotit o dată în jurul axei sale, s-a rotit cu șoferul în spate, și ritmul acesta, nemaiîntîlnit în construcții, epuizant și în același timp angajant, l-a determinat pe Ionel Bărbuceanu, pe alții ca el, să uite de însurătoare.

— Și nu te însori?
— Am tot fost ocupat cu șantierele astea. Dar mi-am strîns bani, o să-mi fac o casă și mă însor.

— Și dacă miine vei fi trimis pe un alt șantier?

— O să mă duc și acolo. Șoferului îi stă bine cu drumul și cu șantierul.

Iar șantierele, pe măsură ce își termină lucrările, rămîn doar puncte de referință în viața aspră, dar frumoasă, în viața plină de luptă a acestor bărbați care traversează la volan acest timp eroic românesc.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

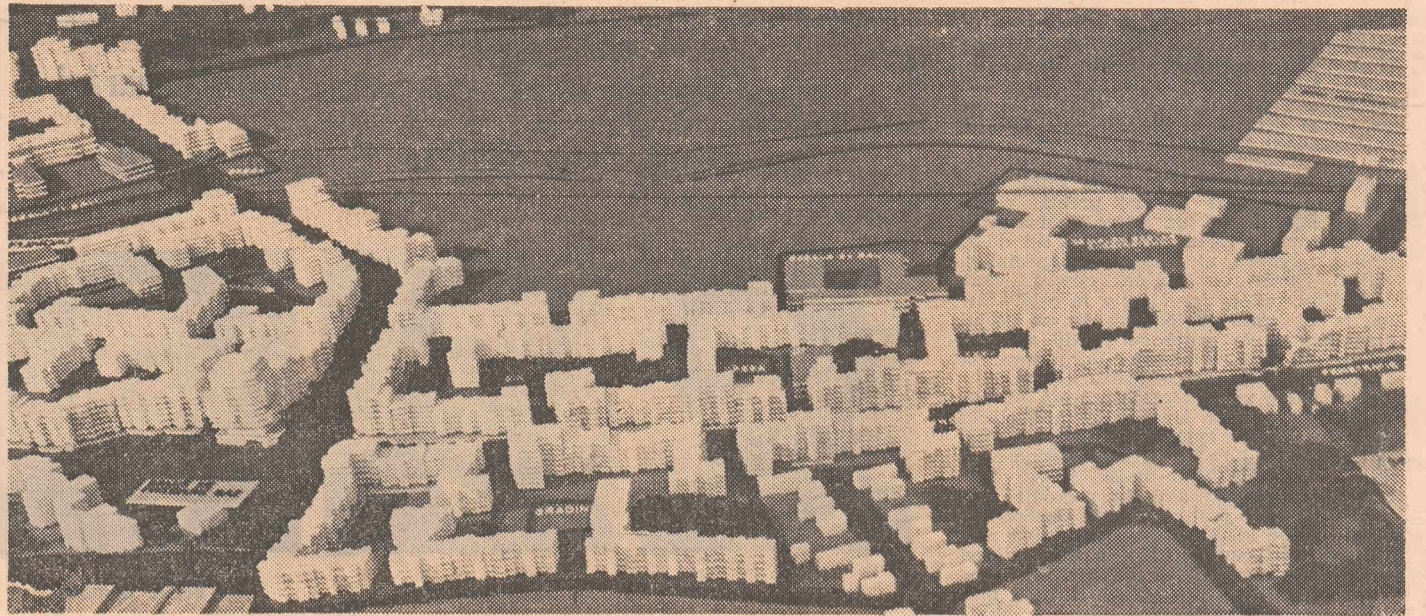
SISTEMATIZAREA

În prim-plan

Un oraș în oraș —
cu fața spre Europa 15

S-a anunțat la Tîrgu Mureș iminenta construcție a unui tunel între bătrînul oraș transilvănean și Japonia. Știrea a pornit de la acarul Béka Pál și toți l-au crezut. Cel puțin așa ne asigură scriitorul Vari Attila, el însuși de fel din Tîrgu Mureș, în cartea sa de povestiri apărută în Editura „Kriterion” și lansată chiar în aceste zile în urbea de baștină a autorului. Deși acesta din urmă nu o spune pe șleau, se poate crede că, de cînd cu strașnica păcăleală pe care le-a tras-o hitrul acar, locuitorii nu se mai încred decît în ce văd cu ochii. Ne-am amintit de strania întimplare cînd am aflat că noul „oraș în oraș”, ansamblul în construcție Tudor Vladimirescu-3, cu 8 000 apartamente pentru circa 30 000 locuitori, va reprezenta și el un sui-generis tunel internațional. El va mobiliza, cum spun arhitecții, penetrația în oraș dinspre Sighișoara, pe traseul drumului E-15, care leagă mari capitale europene de București, prin Oradea — Cluj-Napoca — Tîrgu Mureș — Sighișoara — Brașov. Pentru zecile de mii de automobiliști de pretutindeni, ansamblul va reprezenta o adevărată carte de vizită urbanistică. Bineînțeles, acesta nu este decît un aspect, Tudor Vladimirescu-3 fiind, în primul rînd, merit să sporească avuția și frumusețea marelui oraș. Care va fi însă pecetea lui deosebită?

— Este vorba deci de specificul local reflectat în arhitectură, problemă complexă, dificilă, uneori controversată și, în orice caz, circumscrisă perimetrului impus de cerințele imperioase ale economicității, ale industrializării în construcții — subliniază directorul Institutului de proiectare al județului Mureș, inginerul Eugen Macavei. Ceea ce nu înseamnă că specialiștii care au conceput ansamblul nu întrevăd soluții. Dimpotrivă. Astfel, în Tudor Vladimirescu-3 nu mai mergem rigid

pe blocuri de patru și zece etaje, ci vom introduce jocuri pe înălțime și în adîncime, ceea ce va conferi străzii un surplus de personalitate. Se studiază și elementele complementare, detalii de fațadă, ancadrame. Pentru a înțelege însă esența acestor soluții — aplicabile, aparent în egală măsură, de la Suceava la Timișoara — este necesar să lămurim specificul, spiritul, patina locului.

— Tîrgu Mureș este unul din orașele ceva mai noi — amintește Koszta Arpad, șeful de proiect al ansamblului Tudor Vladimirescu-3. Deși este menționat ca oraș de mai multe secole, adevărata sa dezvoltare a început abia în veacul nostru. Fără tradițiile citadine ale Sibului, Brașovului sau Clujului, a beneficiat, în schimb, de un mare avantaj, gazul metan, ceea ce i-a permis să rămînă un oraș alb. La noi, blocurile nu se „londonizează”, nu devin cenușii după 20—30 de ani. Deci, putem folosi liniștiți culoarea albă în construcții. În al doilea rînd, orașul

s-a distins prin jocul și alternanța nivelurilor, clădiri mai mici învecinîndu-se cu altele mai mari. Casele noastre bătrînești sînt „jucate” și în adîncime, nu se însiruie cuminți în linie. Nu ne place monotonia! În alte orașe, Sibiu, de exemplu, ele au fost construite în zig-zag pentru a oferi un adăpost în cazul unei eventuale pătrunderi a dușmanului în cetate; la noi, fuga de linia dreaptă a avut mai curînd rațiuni estetice, poate inconștiente.

— Se vor regăsi aceste trăsături distinctive în ansamblul Tudor Vladimirescu-3?

— Da. Vom folosi materiale și finisaje albe, terasit în special. Apoi vom asigura alternanțe de înălțime și adîncime, un joc de 1—2—3 niveluri.

— Și în final?

— Opt mii de apartamente, un centru de cartier cu o mare concentrare de dotări, inclusiv un Autoservice-Dacia și un magazin de desfacere de autoturisme, la intersecția dintre stră-

zile Livezeni și Corunca. Centrul de cartier va gravita în jurul blocului de 20 de niveluri, cel mai înalt din oraș și cărui vrem să-i dăm un caracter de unicat, tocmai pentru a capta atenția și a imprima o notă specifică.

— Și încă un element nu lipsit de interes — completează arhitecta Ileana Nits, șefa atelierului 1. Va fi primul cartier din Tîrgu Mureș cu confort îmbunătățit, conform Decretului 68/1975. Totodată, în premieră pentru județul nostru, pentru prima dată construcția unui ansamblu de asemenea proporții va fi sută la sută industrializată.

— Revenim, așadar, la punctul de plecare: industrializarea nu presupune monotonie, abdicarea de la specificul local.

— Cel mai bine vom putea judeca în 1980—1981 — conchide, filosofic, Koszta Arpad — cînd ansamblul va fi dat în întregime în folosință. Vedeți dv., marfa noastră se vinde doar la scara 1:1.

L. NICULESCU ■

Cum arată comuna
care a trimis
peste 5 000
de constructori
șantierelor țării

Chiar dacă rămîne legată de numele lui Dimitrie Bolintineanu, născut aici, într-o casă din centru, pe locul școlii de azi, sau al lui Tudor Vladimirescu, poposit la 16 martie 1821 cu pandurii săi, în drum spre București, de unde a emis cea de-a doua proclamație, tot ar fi de ajuns ca localitatea ilfoveană Bolintin Vale să-și păstreze renumele. Mîndria cu care localnicii își amintesc aceste date, adăugînd și anul 1433, ca dată a atestării documentare a comunei lor, te poartă vrînd-nevrînd spre Bolintinul de astăzi în care ei trăiesc, relevîndu-ți alte și alte argumente pentru o istorie pleneră, mereu prezentă în cugetul nostru. Este istoria devenirii noastre socialiste, care ilustrează și cu acest exemplu concret al Bolintinului politica științifică a partidului de dezvoltare armonioasă a tuturor localităților. „Cînd am venit, acum 45 de ani, în comună — ne relatează profesorul pensionar Ion Carbarău, moldovean la origine, unul dintre cei mai activi animatori ai vieții spirituale — „Bolintinul nu avea aspectul de azi. Dar să nu uităm că aici a fost centru de plasă, cu

un mare tîrg săptămînal, cu meșteșuguri înfloritoare ce au determinat ridicarea și a unor clădiri mari, aspectuoase”.

A rămas, mai presus de orice, statornică tradiția muncii, canalizată cu înțeleaptă diriguire de către comuniști pe făgașul spectaculoaselor realizări ale ultimilor ani. O fostă profesoară revine în comună la aniversarea a 10 ani de la absolvirea uneia din primele promoții de liceeni. Cînd mașina oprește în fața noii clădiri, cu greu îi vine să creadă că se află în comună pe care o cunoștea atît de bine. Însoțitorii abia o conving că aici este Bolintinul. Totul a devenit de nerecunoscut. Bolintinenii afirmă că ei trăiesc azi într-un „oraș în toată regula”. Argumente? „În primul rînd, puterea economică, replică tînărul Ion Mincu, președintele cooperativei de consum. Trustul petrolului, care își are sediul aici, asigură prin schelele de la Cartojani, Titu, Vidale, Brăila, Suplac, cea mai mare parte din producția de țefei a țării. Apoi: un sector de exploatare forestieră, C.A.P., S.M.A., Ocol Silvic. Din 11 133 locuitori, peste 70 la sută constituie populația activă a comunei”. Fie că lucrează în Capitală (Bolintinul Vale este legat de București prin 54 curse auto), în alte orașe ale țării, sau în unitățile prestatoare de servicii, în instituțiile comunei, această populație activă a contribuit la înflorirea localității, la dezvoltarea sa economico-socială și prin veniturile proprii realizate. Așa cum menționa cineva, fiecare familie realizează, în medie, o retribuție lunară de peste 3 000 lei, ceea ce determină propria sa prosperitate, dar și modernizarea vieții sociale a așezării. Pe locul șoproanelor vechiului tîrg comunal, unde veneau cizmarii, cu încălțămîntea pe șipcă, cojocarii și fierarii etc., sînt amplasate acum, într-un veritabil „Lipsani”, unitățile specializate

ale comerțului modern: două magazine cu produse alimentare, altele pentru desfacere textile, încălțămînt, confecții, electrotehnice, centru de carne etc., alături de unitățile prestatoare: tăbăcărie, curelărie, frizerie, coafură, cizmărie, uz casnic, depanare radio-TV, autoservice și altele. În treacăt fie spus, în comuna Bolintin Vale se găsesc circa 600 de autoturisme și un număr de 3 aparate (radio și TV) la fiecare familie. În acest an, cooperativa de consum realizează o producție de 95 milioane lei. De serviciile ei beneficiază o populație de circa 90 000 locuitori, care gravitează în jurul Bolintinului Vale. Oamenii vin aici ca la oraș, făcîndu-și cumpărăturile necesare. Și dacă bătrînul meșter Duță a lăsat urmași demni în meseriile de cojocar și tăbăcar, una dintre cele mai vechi și de vază, nepoții lui au devenit zidari și tîmplari, ducînd în toată țara, alături de ceilalți 5 000, faima constructorilor bolintineni. Fiecare familie din Bolintin Vale a dat patriei cel puțin un meșter constructor, fiind, din acest punct de vedere, unica în țară. Mulți spun cu mîndrie că au participat la ridicarea Casei Școlii, a Sălii Palatului Republicii Socialiste România, a blocurilor din marile cartiere bucureștene și de aiurea. Nu ne-am mirat cînd am văzut în comuna lor case noi, frumoase, blocuri moderne, confortabile, alte noi edificii publice. Pînă în 1980 — ne informează tovarășul Ștefan Anghel Niculescu, primarul comunei, vor mai fi date în folosință încă 200 apartamente din fondurile centralizate ale statului și 74 din fondurile populației. Se va extinde rețeaua de apă, canalizare, energie termică cu încă 1,5 kilometri. Vor avea loc importante schimbări pe planul activității economice și sociale. Complexul de sere și solarii se va extinde cu 10 hectare, totalizînd suprafața de 30 hectare. S-au alocat investiții în valoare

de 12 milioane lei pentru construcția unui complex de elită, cu peste 700 vaci, care va asigura rase cu o producție de 5 000 litri pe cap de animal. 240 hectare se vor adăuga suprafeței irigate, integrată sistemului Ilfovăț. Liceul industrial de petrol, care pregătește circa 900 de elevi, din cei 2 500 existenți în școlile comunei, va beneficia de două laboratoare, două ateliere-școală, sală de sport, internat, cantină etc., devenind una dintre unitățile moderne de învățămînt. Și dacă medicul Berindea Zeno afirma că asistența medicală în spital și la policlinică este mai bună chiar decît în București, dacă merceologul Alexandru Iliescu aprecia că localitatea este mai dezvoltată decît Buftea sau Titu, de pildă, regretînd că nu s-a aplicat aici proiectul inițial de construcție a căii ferate („dar avem 90 la sută străzi asfaltate”); dacă inginerul petrolist Constantin Grosu înțelegea prin noțiunea de „satelit al Bucureștiului”, conferită comunei, capacitatea acesteia de a atrage tot mai mulți specialiști; dacă Petre Ioan, secretar-adjunct cu probleme de propagandă al comitetului comunal de partid, remarca prezența la Festivalul național „Cîntarea României” a peste 800 amatori, menționînd premiile obținute de brigada artistică, corul mixt, grupul vocal, dansul cu temă, ca și rodnică activitate a Universității cultural-științifice, a cenaclului literar „Dimitrie Bolintineanu” ș.a.; dacă bătrînul dascăl Ion Carbarău număra peste 20 tinere cadre, la școlile de pe raza comunei, ridicate din rîndul sătenilor și multe alte asemenea repere, avem certitudinea rapidei devenirii a viitoarei așezări urbane Bolintin Vale, aflată, la propriu și la figurat, aproape de viața modernă a metropolei.

V. RĂVESCU și O. MARIAN ■

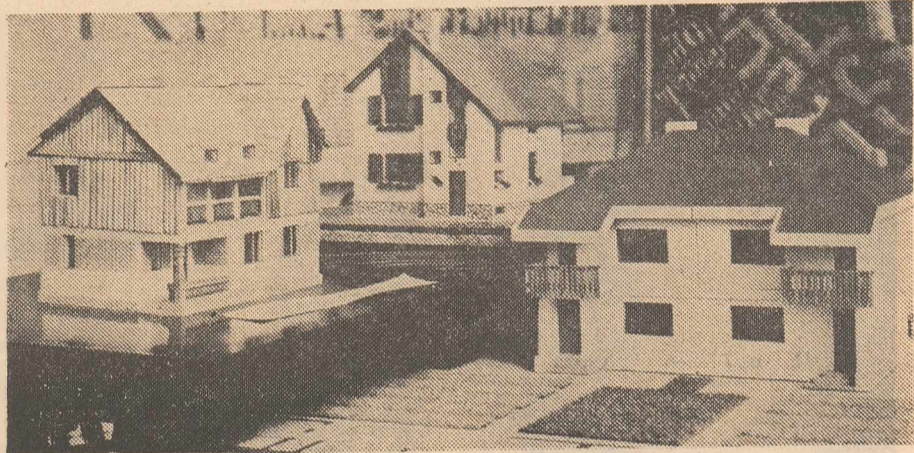

LOCALITĂȚILOR

Satul buzoian la ora la care țărani îmbracă salopete

— Tovarășe Ioan Ardac, am să încep interviul pe care vi-l propun cu un extras din expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la primul Congres al consiliilor populare. Din ampla și deosebit de prețioasă expunere a secretarului general al partidului am ales, ca o introducere pentru discuția care urmează, fragmentul care subliniază că „TOATE ORAȘELE ȘI COMUNEL TREBUIE SĂ DEVINĂ UNITĂȚI ADMINISTRATIV-TERRITORIALE COMPLEXE, CAPABILE SĂ ASIGURE LOCATORILOR CONDITII OPTIME DE MUNCA, ÎNVĂȚĂMINT, CULTURĂ ȘI OCROTIRE A SĂNĂȚII, DE APROVIZIONARE, DE PARTICIPARE ACTIVĂ LA CONDUCEREA TREBURILOR PUBLICE”. În calitate pe care o dețineți, de arhitect șef al județului Buzău, sintetizați cel mai în măsură să vorbiți despre dezvoltarea multilaterală a localităților rurale din județul respectiv. Vă ascult.

— Datorită politicii generoase de reparație a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării, orientare fericită la baza

Casele viitoarelor sate buzoiene, construcții care au și început să apară în geografia rurală a județului, respectând nu numai spiritul arhitecturii locale, ci și dorința oamenilor de a trăi mai bine și mai confortabil.

careia stau înțelepciunea și clarviziunea primului bărbat al României socialiste, în județul Buzău s-au obținut și se obțin importante realizări în planul dezvoltării de civilizație al tuturor localităților, inclusiv al celor rurale, în planul dezvoltării armonioase a structurii și vieții sociale. Concret, cinci comune buzoiene, Nehoiu, Berca, Pătirlagele, Beceni și Pogonele, au depășit, prin construcții, dotări și modernizări, stadiul unei existențe rurale, găsindu-se în pragul devenirii urbane. Această transformare a fost posibilă tocmai datorită politicii științifice, lucide și argumentate, de dezvoltare multilaterală a localităților. Ca urmare, industria a pătruns tot mai adânc în perimetrul satului buzoian, o anume cifră fiind semnificativă din acest punct de vedere.

— Care cifră ?

— În 1968, la înființarea județului nostru, lucrau în agricultură peste 170 000 de oameni. În prezent, numărul lor este cu aproximativ 70 000 mai mic, fără ca ei să fi părăsit neapărat comunele și satele. Țăranul buzoian face astăzi agricultură de tip industrial, în mari complexe agrozootehnice, sau face industrie curată. Astfel, în viitorul centru urban Pogonele, agricultura intensivă este dublată de metalurgie. La Berca se extrage și se prelucerează petrolul, iar în paralel se produce ceramică și se realizează sticlărie pentru menaj. La Nehoiu, unde funcționează o întreprindere forestieră de exploatare și transport frunzășă pe țară, numărul personalului muncitor a sporit, prin comparație cu anul înființării județului, cu peste treizeci la sută. În comuna Zărnești, valorificarea superioară a resurselor locale a permis obținerea, în 1977, a unei producții industriale și de prestări depășind patruzeci de milioane de lei. Toți acești pași înainte consemnați în industrie au însemnat și înseamnă binefaceri concrete pentru oamenii localităților respective, condiții superioare de trai.

— Tovarășe arhitect șef, strict în domeniul de care răspundeți, ce se înțelege prin creșterea nivelului de trai ?

— Am să plec tot de la o comparație.

— Vă rog.

— În perioada 1971—1975 la Nehoiu s-au construit 352 de apartamente. În primii doi ani ai actualului cincinal nehoienii s-au mutat în peste 200 de apartamente noi, dotate cu întregul ansamblu

al binefacerilor vieții civilizate. Încălzire centrală, apă caldă și așa mai departe. Până nu demult, apropiindu-te de Nehoiu pe șoseaua dinspre Buzău, puteai vedea, de la mare distanță, impunătoarea clădire a fabricii de mobilă. În prezent, blocurile cu zece etaje recomandă ochiului, de la câțiva kilometri, noua față a comunei. La Berca, într-un singur an s-au dat în folosință 160 de apartamente, iar exemplele pot continua. Firește, noile construcții nu s-au limitat la blocurile de locuințe. S-au înălțat case de cultură, spitale, cel din Nehoiu, aflat în fază de finalizare, numără 200 de paturi, magazine universale, s-au realizat instalații de apă și canalizare, drumuri, trotuare etc.

— Vă invit la o schimbare de direcție în discuția noastră. Văd aici, în biroul dumneavoastră, schița de sistematizare a comunei Săhăteni. Din cite înțeleg, ea prevede o sumedenie de construcții noi, aproape 1300 de apartamente, în mai multe etape, o școală cu 16 săli de clasă, un dispensar uman, o creșă, o grădiniță și așa mai departe. Întrebarea mea se va referi la altceva. Cum s-a ajuns, tovarășe arhitect șef, la întocmirea acestei schițe ?

— Desigur, schița în sine s-a realizat la noi, în cadrul centrului județean de proiectare, dar încheierea ei a devenit posibilă numai după o atentă cercetare de teren, de care, în cazul concret, a răspuns tehnicianul William Salit, precum și în urma unei largi consultări a cetățenilor comunei. Nu o dată opiniile oamenilor din comună au condus la modificări importante ale schiței de sistematizare, pe

care ni le-am însușit, plecând de la convingerea că locuitorii uneia sau alteia dintre așezări cunosc situația din teren mai bine decât noi.

— Frumos spus, numai că se simte nevoia unor exemplificări.

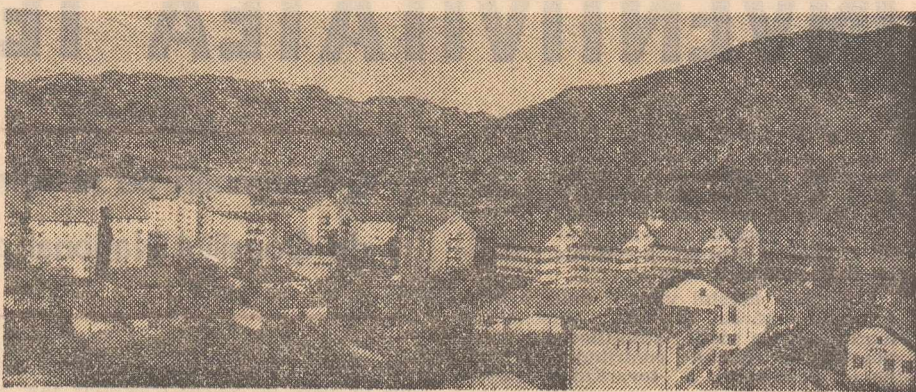
— La Vernești, schița de sistematizare a fost reactualizată în ideea organizării așezării ca o comună suburbană a capitalei județului, deși inițial ea fusese gândită ca și cum Vernești ar fi urmat să rămână o comună de sine stătătoare. Nu demult, am înfățișat locuitorilor din Pătirlagele schița, după care, în urma discuțiilor cu ei, am corectat-o, dându-i o altă reperimetre. În zona constructibilă noi prevăzusem un perimetru spre Nehoiu pe care, dată fiind apropierea de șoseaua spre Brașov, se aflau case. Cetățenii comunei au venit cu o propunere, pe care am apreciat-o ca judicioasă, modificând în consecință și introducând în zona constructibilă un teren dinspre Pânătau, pe care nu există în prezent case, dar pe care oamenii ar fi dorit să construiască mai degrabă decât lângă șosea, unde zona e mai accidentată.

— Ajungând cu conversația la perimetrul constructibil, se cuvine, cred, să vă adresez întrebarea în ce măsură noile schițe de sistematizare, de care e plin acest birou, au ținut cont de imperativul, subliniat în repetate rânduri de secretarul general al partidului, al utilizării mai judicioase a fondului funciar și economisirii terenului ?

— Toate schițele noastre au avut în vedere indicațiile deosebit de prețioase ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, îndrumări plecate dintr-o foarte exactă și amănunțită cunoaștere a realităților din teren. Astfel, pe ansamblul județului, schițele de sistematizare au prevăzut redarea a peste 3 000 de hectare către agricultură. În linii mari s-a ajuns la aceasta pe două căi. Fie prin reducerea perimetrului constructibil, fie prin dezafectarea unor sate răzlețe și mici, adesea acționând, bineînțeles, ambele modalități.

— Mă întorc la Săhăteni pe care, sub forma schiței de sistematizare, îi am în fața ochilor. Care este aici situația ?

— La Săhăteni se vor reda agriculturii peste 350 de hectare, din care 40 prin restringerea perimetrului constructibil. Restul se va realiza pe seama dezafectării satelelor Găgeni, Istria de Jos și Vintileanca, soluție la care s-a ajuns după analize și

Nehoiu, o comună care privește viața de la înălțimea etajului zece, pregătindu-se să-și bată o efigie urbană.

studii complexe. În primul rând, am avut în vedere șansele reduse ale așezărilor respective într-un viitor apropiat de a se extinde, din cauza numărului mic de locuitori, din cauza puținătății drumurilor de acces, a surselor de apă etc. Pe întreg județul urmează să fie dezafectate până în anul 2000 un număr de 193 de sate.

— Tovarășe Ardac, aș dori să precizăm cum reacționează oamenii la aceste dezafectări ? Firește, mă gândesc că nu-i prea plăcut, după ce te-ai născut și ai trăit o viață de om într-un sat, să îți se ceară într-o bună zi să pleci.

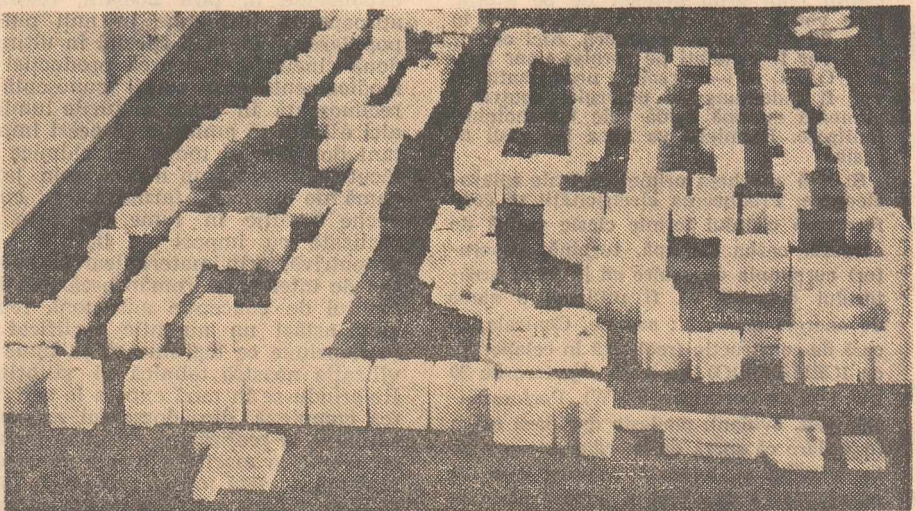
— Problemele noastre cu oamenii nu de aici vin. Sigur că nu e ușor, dar marea majoritate a cetățenilor puși în asemenea situații au înțeles necesitatea acțiunii de dezafectare. Apoi, întorcând moneda, nu-i greu de priceput că oricare om, fie el din Sudiți sau Vintileanca, vrea să trăiască mai bine, cu apă caldă și calorifer. Chiar dacă nostalgia îi mai trage pe cite unii înapoi, avantajele pe care i le înaintază viața într-o comună sistematizată științific, ca să nu vorbesc despre un centru urban, sint de regulă precumpănitoare.

— Vă întrerup spre a vă întreba de unde vin, tovarășe arhitect șef, problemele dumneavoastră cu oamenii ?

— De la abaterile pe care le mai constatăm în domeniile disciplinei în construcții și sistematizări. Uneori, oamenii se apucă să construiască fără autorizație legală, cazul lui Constantin Potoc din Nehoiu, al lui Stanciu Ponciosu din Unguriu, al lui Petre Baragoi din Cislău și al altora. Se mai întâmplă ca și organele locale să acorde autorizații care încalcă schițele de sistematizare, cele mai multe exemple de asemenea nesocotiri ale legii provenind de la Cislău, unde fostul primar, despre demiterea căruia revista „Flacăra” a relatat cu promptitudine, spre satisfacția localnicilor, obișnuia să împartă autorizații după bunul său plac. La Măgura, de pildă, cetățeanul Vasile Prusu a fost depistat în timp ce-și ridică o casă în afara perimetrului constructibil. La fel, Ștefan Oprina din Smeeni, lucrător la Consiliul popular (!!), Ștefan Ghiță din Țințești și alții. De fiecare dată, secția de arhitectură și sistematizare a Consiliului popular județean, sprijinită eficient de organele județene de partid și de stat, a intervenit cu responsabilitate, cerind respectarea legii.

— Observ în aceste machete că locuințele ce urmează să fie ridicate în mediul rural nu seamănă cu cele din capitala județului. Așa este ?

— Bineînțeles. Proiectele gândite și realizate de noi spre a prinde viață în mediul rural au urmărit și urmăresc păstrarea elementelor arhitecturii specifice locului, ele fiind diferite pentru Pogonele, comună plasată la intrarea în Bărrăgan, și pentru Nehoiu, de pildă, așezat într-o zonă montană.

Macheta comunei Săhăteni sau cum va arăta așezarea de astăzi într-un viitor vizibil cu ochiul liber. Fotografii de GHEORGHE AMUZA

— Concret, să ne oprim la macheta Săhătenilor.

— Chiar dacă Săhătenii de mâine, pe care-i vedeți înfățișat aici sub formă de machetă, va fi prevăzută, cum spuneam, cu toate înlesnirile unei vieți civilizate, în România socialistă oamenii urmând să trăiască mai bine tocmai pentru că muncesc mai bine, el nu va deveni oraș. De aceea, noile blocuri cu care va fi dotat vor avea acoperișurile în șarpantă, nu în terase, ca la Buzău, în zona de deal, spre Năieni, vor fi folosite chiar învelitori din lemn, din șifă sau șindrilă, balcoanele vor purta motive specifice din lemn, iar soclurile caselor se vor realiza din piatră, material local, urmând să rămână netencuite. Culorile pe care le-am propus sint mai pastelate. La acest capitol am întâmpinat destule greutăți.

— Din partea cui ?

— Din păcate, întreprinderile de construcții din orașe nu pridesc cu sarcinile în mediul urban, din care cauză foarte des construcțiile din zona rurală rămân pe seama constructorilor particulari. Unii dintre aceștia, mai ales în partea de munte a județului, spre Siriu, sint constructori de nădejde, păstrători ai tradițiilor arhitectonice locale. Alții însă fac treaba de mintuală, stricând aspectul satelor buzoiene cu graba și neprecizarea lor. La Măgura, am amendat de mai multe ori asemenea constructori după ureche. Fac ei niște fațade urite, folosind matrițe metalice, după care trag o vopsea verde, țipătoare, la fel la toate casele.

— Apropo de fațade. Am văzut în mai multe sate case placate cu ceramică. E această modalitate o tradiție locală ?

— Nici vorbă ! E o modă nouă, în care vîna le revine, în principal, arhitecților de la orașe. Adică și mie. Noi am placat cu ceramică unele balcoane din Buzău, locuitorii din mediul rural au văzut și au aplicat la casele lor. E o manieră lipsită de frumusețe, greoaie, pe care ne străduim s-o limităm.

— Tovarășe Ardac, o ultimă chestiune. Ce va aduce anul 1978 pentru satul buzoian ?

— Ritmul de sistematizare al satelor se va accelera, ele urmînd să parcurgă un drum mereu ascendent, ritmul țării. Satul buzoian va cunoaște noi transformări calitative, ogîndite nemijlocit în creșterea nivelului de trai al oamenilor. Numai în 1978 se vor construi în satele și comunele județului 650 de apartamente, noi școli și dispensare, internate școlare și grădinițe. Rețeaua comercială va primi dotări ample, se vor realiza peste 20 de kilometri de rețele de aducțiune a apei, drumuri, poduri etc. Toate aceste transformări fac parte integrantă din generoasa politică de dezvoltare multilaterală a tuturor localităților țării, concepție revoluționară pe care o datorăm a totii forței creatoare și clarviziunii tovarășului Nicolae Ceaușescu.

EMIL NEGOIȚĂ

O componentă de esență a creativității românești:

INVENTIVITATEA TEHNICĂ ȘI ȘTIINȚIFICĂ

Cu o săptămână în urmă, Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie a inaugurat simpozionul: „Cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și progresul tehnic în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România”.

Cu ocazia acestui vibrant omagiu adus primului bărbat al țării, personalități marcante ale vieții științifice din țara noastră au reliefat contribuția permanentă, dominantă, a tovarășului Nicolae Ceaușescu în promovarea științei și progresului tehnic, valoarea deosebită, determinantă a aportului secretarului general al partidului nostru în transformarea științei într-o forță de producție nemijlocită.

Simpozionul a prilejuit, totodată, organizarea și deschiderea unei expoziții de lucru, o veritabilă demonstrație de forță, curaj și ingeniozitate tehnică și științifică, ce demonstrează, o dată mai mult, că inventivitatea în acest domeniu constituie o facultate de tradiție și o componentă caracteristică a spiritualității românești.

Originalitatea expoziției constă și în aceea că standurile ei găzduiesc nu numai realizări oficializate prin brevete, cunoscute pe plan național și în străinătate, ci și invenții și descoperiri care mai așteaptă încă atestatul unor examene viitoare. Se oferă astfel vizitatorului o largă deschidere spre universul creației tehnice și științifice originale și o amplă viziune asupra preocupărilor curente și de perspectivă ale domeniului. Vom folosi pentru exemplificare doar câteva dintre cele mai semnificative creații, realizate cu concursul C.N.S.T. de către diverși oameni de știință sau colective de cercetători. Considerăm, de asemenea util să informăm pe cititorii noștri că nu sînt deloc puține lucrările care se mai bucură încă de protecția dispozițiilor privind păstrarea secretului de stat și despre care, evident, nu se poate vorbi deocamdată în mod public.

Să poposim puțin în domeniul cercetărilor energetice, al celor angajate în mod expres pentru descoperirea și folosirea unor noi surse de energie. Iar pentru început, câteva lucruri mai noi dintr-un domeniu de investigație „ceva mai vechi”: conversia energiei solare.

Captarea energiei solare și utilizarea ei sub formă de energie termică reprezintă o mai veche preocupare a specialiștilor noștri. Termotehnica solară se recomandă deja prin câteva realizări notabile și aici este locul să reamintim Stația pilot a întreprinderii ceramice de la Jimbolia cu o capacitate de 5 000 metri cubi de aer cald pe oră, sursă de căldură suficientă pentru a produce uscarea a 100 000 piese ceramice convenționale.

O soluție mai nouă o prezintă captatoarele solare plane (realizate în colaborare cu INCREST). Instalate pe o suprafață de 10 mp, asemenea colectoare pot înlocui timp de un an aproximativ o tonă de combustibil clasic.

Cu aceste capcane de energie au fost dotate primele două case solare din țara noastră construite la Cimpina (reproducem alăturat macheta acestor clădiri sui-generis). Este vorba de edificii gândite funcțional în acest scop; ele sînt obligate să aibă o anumită orientare, partea din sud fiind ocupată de panourile solare. Acumularea de căldură se face într-un boiler cu aproximativ 10 metri cubi de unde sînt alimentate instalațiile pentru apă caldă și termoficare. Se apreciază că lumina soarelui va asigura 60 la sută din necesarul de energie, restul de 40 la sută urmînd să fie furnizat prin alte mijloace.

Procedeele urmează să fie aplicat și în cadrul unui grup hotelier de pe litoral. Este vorba de o centrală termosolară în curs de construcție la Saturn. Aici captatorii vor fi instalați pe cornișe unor parcaje O.N.T. și — apreciază proiectantul — vor fi îndeajuns de puternici pentru a alimenta cu apă caldă cele trei hoteluri limitrofe. Premiera va avea loc anul acesta.

Și iată macheta primei centrale solaro-electrice. Producerea electricității se conformează ciclului termic clasic (sursă de căldură, cazan cu apă, turbină, generator) cu simpla deosebire că în locul arzătorului obișnuit va fi utilizată o sursă de energie primară: soarele. Centrala, în curs de construcție (realizată în colaborare cu ICEMENERG), va avea o putere de 30 kW (300 de becuri de 100 W). Performanțele sînt, evident, modeste dar dacă avem în vedere că sursa de energie este practic inepuizabilă și, totodată, complet gratuită, că realizarea în viitor a unor captatoare cu randament sporit va putea mări de câteva ori puterea energiei solare — atunci nu putem decît să salutăm cu entuziasm această nouă izbîndă a minții omenești.

● Însemnări pe marginea unei expoziții organizate de Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie

În dreptul standului rezervat fotocelulelor pe bază de siliciu (celebrele pile solare investite cu proprietatea de a transforma direct energia solară în energie electrică) am fost martorii unei demonstrații emoționante. Dorind să ne înfățișeze randamentul micilor alimentatoare cu pile solare, tovarășa ing. Nona Milea s-a slujit în acest scop de o simplă lanternă, îndreptînd fascicolul luminos în direcția unui aparat de radio și a unui ventilator. În aceeași clipă radioreceptorul a început să cînte, iar ventilatorul să-și rotească paletele.

În sfîrșit, foamea de energie i-a obligat pe cercetători să pătrundă și în cele mai tainice unghere ale naturii. Prin mijlocirea fenomenului de fotosinteză — știu astăzi specialiștii — natura produce de miliarde de ani conversia energiei solare în energie electrică. Ce se întîmplă aici, cum e posibil ca în prezența luminii solare să se producă cel mai zguduitor miracol al universului: viața? Deocamdată bioenergeticienii au sesizat rolul clorofilei în cadrul acestui misterios și complex proces natural și s-au străduit să-l reproducă prin mijloace de laborator. Realizarea primelor celule fotovoltaice cu clorofilă extrasă din frunze de spanac anticipează emoționant o fabuloasă lume a viitorului. E adevărat, randamentul de conversie este deocamdată extrem de scăzut, dar faptul că atare există, Celulele fotovoltaice reprezintă în esență o centrală electrică liliputană capabilă de a storce picături de energie în prezența clorofilei. Domeniul este nou — înfăptuirile pe plan mondial sînt modeste, — iar calea de investigație aleasă de cercetătorii români este una proprie. Cum va rezolva în viitor această descoperire criza de energie? Greu de spus, greu de făcut previziuni sau precizări anticipative. Dar orice drum începe cu primii pași.

Intr-un domeniu mai puțin fabulos se desfășoară travaliul pentru utilizarea la scară industrială a unui alt purtător de energie: hidrogenul. Există și în această privință câteva impresionante mărturii, datorate în exclusivitate unor colective de cercetători români tutelate de C.N.S.T.

După cum se știe, hidrogenul se extrage și astăzi din apă, prin electroliză, sau din hidrocarburi (în special din gaz metan în combinatele de îngrășăminte chimice), dar preocuparea dominantă a cercetărilor actuale vizează obținerea acestui element extrem de versatil prin procedee care să reclame un consum redus de energie. A produce energie prin cheltuierea de energie este un nou mod de a ne fura căciula.

imagineze ziua în care vor cumpăra de la magazin mici recipiente încărcate cu hidrogen pentru încălzitul locuinței sau pentru alimentarea autoturismului.

Aceeași sală mai adăpostește și un model experimental de arzător catalitic cu hidrogen. Nu vom intra aici de data aceasta în amănunte și ne vom mărgini să arătăm doar că micul radiator funcționează fără flacără vie, aceasta fiind exclusă prin solicitarea unor catozi. Mai rămîne de arătat, în încheierea acestui capitol, că ciclul ecologic al hidrogenului fiind extrem de scurt (obținut din apă el se reîntoarce prin ardere în apă) această virtuală sursă de energie este practic inepuizabilă.

Cu deosebire rezultate s-au încununat cercetările pentru obținerea biogazului din deșeurile de porcine. Un panou și o machetă prezente în expoziție atestă valoarea acestor investigații, desfășurate în principal în Stațiunea centrală de cercetări pen-

Midiile, un posibil aliment al viitorului

Simpozionul medicamentului

Larga arie a investigației terapeutice, a metodelor de tratament sînt astăzi de neconceput fără aportul indispensabil, dominant, al industriei farmaceutice. O industrie tînără, puternică și în plină expansiune în țara noastră, realizată aproape în întregime în anii puterii populare, și în mod special în ultimele două cincinale. Valoarea producției de medicamente este astăzi cunoscută și recunoscută în toate colțurile lumii și aici e locul să amintim că acest important domeniu al industriei chimice s-a făcut remarcant nu numai prin larga gamă de produse farmaceutice cu o veche tradiție în lume, sau prin cea realizată cu import de licență — ci, deopotrivă, prin materializarea investiției de inteligență românească. Medicamentul de concepție autohtonă reprezintă astăzi un autentic certificat de înțelepciune ce legitimează în lume civilizația noastră tehnică și științifică. Referindu-se în mod expres la activitatea complexă din domeniul asistenței sanitare, la realizările obținute dar mai cu seamă la marile exigențe pe care le reclamă această meserie dedicată sănătății semenilor noștri, secretarul general al partidului ținea să precizeze în cadrul cuvîntării rostite la plinara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din octombrie 1968: „Me-

rită să remarcăm că principalul neajuns stă în faptul că într-un șir de domenii foarte importante pentru sănătatea oamenilor am rămas în urmă față de stadiul dezvoltării mondiale .... trebuie să acordăm atenție nu numai bolilor cu care e mai ușor de luptat și pe care, dealtfel, am reușit să le diminuăm sau să le lichidăm în anii socialismului, ci și acelor boli grave care fac astăzi ravagii în lume și care impun eforturi mai mari din partea corpului medical”.

Recentul simpozion al medicamentului original românesc desfășurat în zilele de 19—20 ianuarie în București reconfirmă la scară realității justetea și posibilitățile concrete ale elaborării unui asemenea program competitiv în domeniul teraputicii, de valorificare a spiritului inventiv de largă afirmare a inteligenței românești.

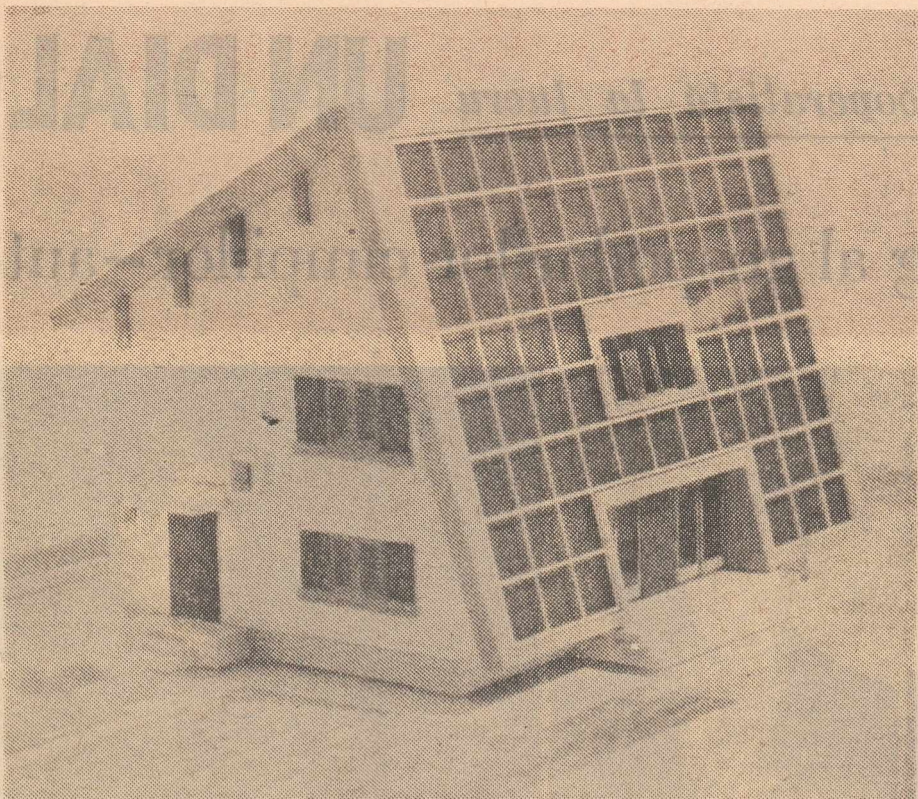
Rezultatele înregistrate sînt notabile. În prezent industria românească de medicamente realizează aproximativ 130 de substanțe chimice active de sinteză medie, fină, grea, de semisinteză, biosinteză și extracție și 1 200 sortimente condiționate. Aproximativ 95 la sută din necesarul intern de medicamente, incluzînd ultimele tipuri care aparțin tuturor grupelor terapeutice

cunoscute pe plan mondial, se fabrică în țară.

Și un lucru esențial: o mare parte a medicamentelor realizate în acest răstimp au dus nu numai la reducerea substanțială a importurilor, ci s-au impus pe piața mondială prin virtuțile lor terapeutice de excepție.

Ca noutate, simpozionul prezintă și el tendința de afirmare a medicamentului obținut din extracte vegetale și produse animale, deci a unei preocupări care cîștigă tot mai mulți adepți pe plan mondial. Fără a subaprecia rolul chimiei de sinteză, cercetătorul modern se dovedește tot mai interesat în reevaluarea unor metode ale medicinei empirice, de folosire cu discernămint și prin armele moderne de investigație farmaceutică a principiilor active din plantele medicinale.

Vom remarca apoi aportul apreciabil în acest domeniu al medicului curant, al clinicianului pornit să-și desfășoare cercetările fără „mină prelungită”. Fenomenul nu este întîmplător. Dotarea unităților medicale cu aparatură modernă de investigație și tratament a creat teren fertil cercetării științifice și în afara institutelor de strictă specialitate. Un interes deosebit au cucerit astfel cele 11 comunicări ale grupului de cercetători conduși de doctorul Ion

Macheta primei case solare

tru creșterea porcinelor de la Peris. S-a făcut astfel dovada că imensa cantitate de dejectii ce rezultă în marile combinate pentru creșterea și îngrășarea porcilor (practic inutilizabilă și extrem de poluantă) poate fi convertită în combustibil gazos și îngrășăminte naturale. Procedul perfectat de specialiștii români permite în prezent extragerea unui combustibil gazos cu proprietăți identice gazului metan (aproximativ 6 500 kilocalorii pe metru cub), iar nămolul desfermentat (după fermentarea anaerobă) reprezintă un excelent furaj și îngrășămint agricol. Iată și cifrele care atestă rentabilitatea procedurii: dintr-un kilogram de substanță uscată se pot obține 600 de litri de biogaz.

Sub auspiciile Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie s-a desfășurat și o parte a investigațiilor întreprinse de Institutul român de cercetări marine din Constanța. Rețin atenția citeva dintre cele mai noi tehnologii pentru cultivarea sau aclimatizarea unor specii de nevertebrate autohtone — midii, creveți, scoica albă Mya arenaria — stridia japoneză etc. Noile metode au în vedere creșterea potențialului biologic productiv al Mării Negre și crearea de noi repere de materii prime industriale. Tehnologiile au fost experimentate în fază de laborator și micropilot. S-a urmărit astfel crearea unor ferme de acvacultură, care, într-un viitor apropiat, vor da recolte apreciate la câteva zeci de tone anual, sau ceea ce reprezintă un important volum de proteină pentru hrana populației. Acestea ar asigura totodată și diversificarea produselor și preparatelor alimentare, prin introducerea în consum a unor materii prime absolut noi pentru țara noastră. Cultivarea intensivă a acestor organisme ar furniza și o nouă sursă de materii prime pentru industria chimico-farmaceutică. Din midii și alte moluste s-au izolat substanțe noi, deosebit de inte-

resante ca acțiune farmacologică, al cărui studiu este în curs de desfășurare și care vizează punerea la punct a unor medicamente și preparate utilizabile în industrie. Obiectivele de cercetare în domeniul biologiei, concepute și planificate pe ciclul integrat (cercetare de bază — aplicații) se referă la un cimp foarte vast de preocupări. Vom mai aminti cercetările consacrate energiei contractiei musculare și a propagării influxului nervos, cu implicații încă greu de stabilit în realizarea de dispozitive tehnice capabile să reproducă mecanismele și procesele biologice respective. Din cadrul cercetărilor geneticii le reținem pe cele consacrate creării de noi tulpini de microorganisme capabile să fixeze azotul în sol.

Cît privește tematica, expoziția cuprinde mărituri ale spiritului inventiv, în domeniul construcțiilor de motoare, electronicii, electrotehnicii și medicinei, în cele mai felurite domenii. Un întreg stand este rezervat realizărilor de prestigiu mondial datorate grupului de biofizicieni condus de medicul Ioan Florin Dumitrescu. Își etalează, de asemenea, performanțele motoreta electrică și autoturismul „de buzunar” (vehicule concepute și executate de inginerul Iustin Capră), iar pe un panou special sînt consemnate rezultatele obținute prin fructificarea unor lucrări postume ale regretatului om de știință român, medicul și savantul de renume Nicolae Ștefan Chișiu.

Prin demonstrația de energie și inventivitate, expoziția sancționează, totodată, netemeinicia părerilor celor care se mai declară încă prizonierii unor metode învechite de lucru, subestimează valoarea inteligenței naționale; lupta dintre progrese și inerție rămîne veșnic deschisă.

I. MURGU ■

românesc

Puşcaş. Apariția în farmacii a „Ulcossilvanilului” — medicament ce și-a demonstrat pe larg virtuțile — este așteptată cu nerăbdare. O interesantă comunicare o datorăm și doctorului Vasile Boici, autorul „Boicilului forte”, medicament cu valoare terapeutică predominant analgicică, lipsit total de toxicitate și care s-a bucurat în ultimul timp de noi îmbunătățiri.

O importantă descoperire aparține unui grup de cercetători conduși de acad. prof. dr. Ștefan Milcu. Este vorba de un hormon al cărui existență a fost bănuită cu ani în urmă de regretatul endocrinolog C. I. Parhon și care urmează să fie folosit în tratamentul adenomului de prostată, promițînd noi procedee de tratament în terapia anti-neoplazică.

O altă descoperire surprinzătoare aparține unor cercetători de la I.M.F. Iași. Este vorba de un antimicrobic care a demonstrat între altele o surprinzătoare acțiune în stoparea dezvoltării tumorilor maligne și care impune o nouă direcționare a cercetărilor anticancerigene cu ajutorul antibioticelor.

Din domeniul medicamentelor realizate din extracte naturale face parte și „Trofoparul” (autor dr. Magda Timar de la I.C.F.F.-București) care și-a demonstrat acțiunea curativă în hepatita

acută, cronică și în cirozele hepatice.

Prețioase sau promițătoare contribuții au adus toate institutele medicale și farmaceutice ale țării, amploarea primului simpozion al medicamentului original românesc întrecînd cu mult așteptările prin varietatea preocupărilor și valoarea produselor farmaceutice prezentate. Exemplele noastre, extrem de puține, nu pot aduce decît o imagine incompletă a acestei veritabile desfășurări de forțe, a acestui imens război pașnic dus împotriva celui mai perfid și rapace dușman al omului. Cercetarea farmaceutică — componentă de esență a întregii ocrotiri sanitare — a cîștigat cu acest prilej un examen greu, cel al competenței și eticii profesionale, al respectului și dragostei de oameni, un examen pregătit de-a lungul ultimului deceniu în spiritul memorabilelor cuvinte adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu tuturor celor chemați să salveze omul de suferință, prin pricepere, pasiune și dăruire: „Medicina este într-adevăr o profesiune, dar nu este o profesiune ca toate celelalte. Ea cere nu numai multă pricepere, ci și multă dragoste pentru om, multă omenie, pasiunea de a te dedica sănătății semenilor”.

LIVIU MAIOR ■

Microhidrocentrale pe piraie de munte

Ideea este nouă, motoarele — de la fier vechi!

Ciudate și felurite pot fi izvoarele unei pasiuni tehnice: o vizită la un muzeu, o notiță de ziar, o criză mondială. Inginerului Gheorghe Varodi, directorul tehnic al Întreprinderii forestiere de exploatare și transport Reghin, pasionat promotor al microhidrocentralelor montane, toate aceste trei elemente, atît de disparate, de inegale ca importanță, i-au furnizat puncte de plecare.

— Cu ani în urmă vizitam Muzeul tehnic din București. M-au impresionat profund strădanile, pe care le-aș putea califica drept viziune, ale marelui înaintaș care a fost inginerul Dumitru Leonida pentru valorificarea auruului alb, a bogățiilor hidroenergetice ale țării. „Bicaz, Lotru...”, dar ce facem cu nenumăratele piraie de munte? — mă întrebam. Și ele sînt energie! Au trecut ani. Apoi am citit într-un ziar o scurtă informație în rubrica „Din lumea largă, curiozități”. Se arăta acolo că în Japonia un cetățean lîngă casa căruia curgea un pîru a reușit să capteze energia apei printr-o microhidrocentrală de buzunar, astfel încît în decurs de 50 de ani nu a mai fost nevoie să plătească un singur yen pentru iluminat și încălzit. Iar eu mă gîndeam din nou la piraiele noastre de munte care curg fără folos pe lîngă cabanele forestiere. Ideile mele au prins contur mai net în condițiile declanșării crizei mondiale a energiei. Apoi, nu demult, am primit la I.F.E.T.-Reghin o circulară de la Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții, indicînd ca grupurile electrogene să fie cît mai urgent înlocuite cu microhidrocentrale, în scopul economisirii combustibilului.

Și aci pasiunea pentru tehnică a inginerului Varodi și-a spus cuvîntul.

— Am început prin a inventaria cabanele forestiere cu piraie lîngă ele, deci susceptibile de a fi electrificate pe această cale. Sînt 28. O parte posedau instalații electrice interioare, funcționînd cu generatoare cu motorină, care consumau combustibil prețios, fiind, în plus, destul de nefabile: lucrează cu turații mari, deci sînt pretențioase la întreținere.

— Soluția: microhidrocentrala! — Intocmai. Institutul politehnic București și Institutul de cercetări și proiectări de utilaje și piese de schimb pentru industria forestieră au început executarea și asimilarea unui grup generator în acest scop. Au demarat, se pare, destul de greu și se află încă în fază de proiect de execuție. Am recurs atunci la altă soluție, fie ea și temporară: am luat cîteva generatoare de 5 kVA produse de Întreprinderea de motoare electrice București, am îndepărtat motorul și am introdus în loc un amplificator de turații, acționat de o turbină de apă — o simplă roată de lemn cu paletă. La început, adică prin iunie 1977, au fost probleme: nu e simplu să urci de la 600 turații, cît imprimă apa turbinei, la cele 3 000, cît necesită generatorul obișnuit.

Gheorghe Varodi nu a dezarmat. A luat legătura cu Întreprinderea mecanică de material rulant „Grivița Roșie” din București. Ce generator folosesc ei pentru iluminatul vagoanelor? Generatoare ca acelea instalate pe vagoane ar avea, pentru forestieri, avantajul că funcționează cu turație mică, circa 600. Inginerul Varodi a obținut de la „Grivița Roșie”, prin transfer, un generator pe care l-a pus în funcțiune.

— Am încercat și la Întreprinderea

de motoare electrice București — continuă Gheorghe Varodi — solicitîndu-le generatoare cu turație mică. Mi-au răspuns că asemenea generatoare au fabricat cam cu zece ani în urmă, dar că acum nu mai au piață de desfacere.

— Și ce împiedică trecerea la producția de serie?

— În principiu nimic, dar trebuie timp: construirea unui prototip, introducerea în planul tehnic al ministerului etc. etc. Durează. Or, noi trebuie să rezolvăm rapid problema, muncitorii de la I.F.E.T. au nevoie azi de electricitate, nu mine. De aceea, am comandat, de la I.M.E.B., pentru moment, două generatoare cu turație 1 500. Apoi am încercat o altă cale, am bătut la alte uși, m-am adresat decanului Facultății de electrotehnică a Institutului politehnic Cluj-Napoca, doctorul inginer Arpad Kelemen, pe care l-am rugat să studieze, într-un colectiv de specialiști, posibilitatea creării unor generatoare de 5-10 kVA cu turație redusă: 750-1 000. Aștept răspunsul și sînt încrezător că va fi afirmativ. Dar, pînă una alta, ce facem noi? M-am adresat Întreprinderii de utilaje și piese de schimb Reghin, pentru realizarea unui motor asincron cu 750-1 000 ture, cuplat la o roată cu paletă.

— S-ar părea, prea multă alergătură, prea puține rezultate practice.

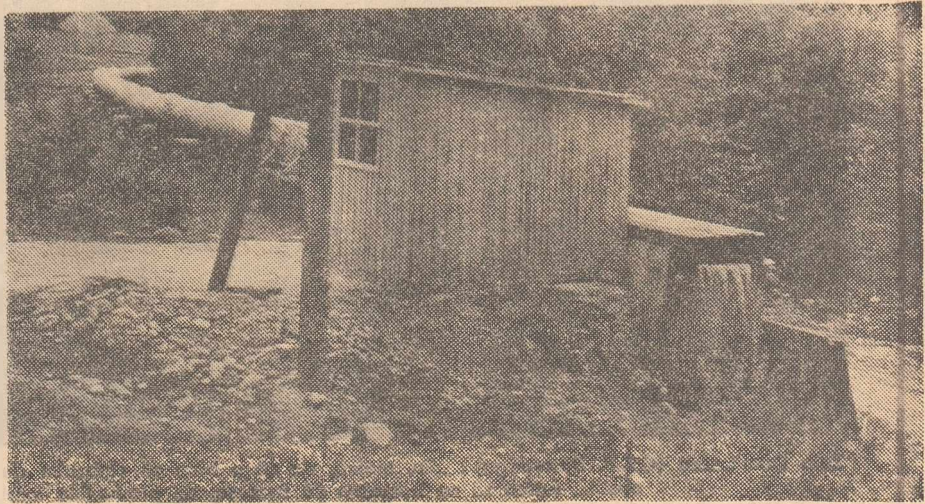
— Rezultate încurajatoare totuși există. În cadrul I.F.E.T.-ului nostru gaterul de la Bistra-Mureș și microhidrocentralele de la Fincel, Pîrîul Negru, Valea Soveții, Pîrîul Tare și Șeștina funcționează „pe apă”, fără un gram de motorină, de peste un an, cu generatoare vechi de turație mică. Pare curios, dar unele generatoare, casate, le-am luat, pur și simplu, de la fier vechi. Și totuși merg, iar muncitorii forestieri beneficiază de pe urma lor. Mie, ca om al terenului, al practicii, mi se pare că ar trebui grăbite asimilarea generatorului, asimilarea și omologarea tipului de microhidrocentrală cel mai potrivit, inventarierea rețelei hidrografice, în scopul construirii de microhidrocentrale montane. Ele ar fi folosite la cabanele forestiere din toată țara, ar furniza electricitate și pentru mașini de călcat și de spălat, frigider, televizoare, ar aduce binefacerile civilizației pînă în cele mai izolate locuri de munte. La noi, îngrijitoarea cabanelor forestiere se numește căimăniță, ea gătește pentru muncitorii forestieri, spală, întreține. Să ne gîndim, deci, și la căimăniță! Seara, energia furnizată de microhidrocentrală ar servi la iluminat, noaptea — la încălzit. Din păcate, nu și iarna, cînd apele îngheață.

— Deci microhidrocentralele montane nu reprezintă o soluție totală?

— Nu, dar generalizarea lor ar însemna un mare pas înainte. La urma urmei, primăverile și toamnele sînt lungi și friguroase la munte, iar iarna se poate face apel din nou la motoarele convenționale, fără a mai pune la socoteală că uneori însuși natura se arată generoasă: la Șeștina, bunăoară, microhidrocentrala funcționează în tot cursul anului, fiindcă însuși izvorul este cald. Am făcut apel la specialiști pentru a fora și identifica sursa de apă termală, utilizabilă eventual și la încălzirea cabanei. Calorifer la munte, fără motorină!

Va fi mulțumită căimănița. Și muncitorii.

LIONEL NIȚESCU ■

Microhidrocentrala de la Fincel, Mureș. Căimănița este mulțumită.

Democrația cooperatistă la lucru

UN DIALOG

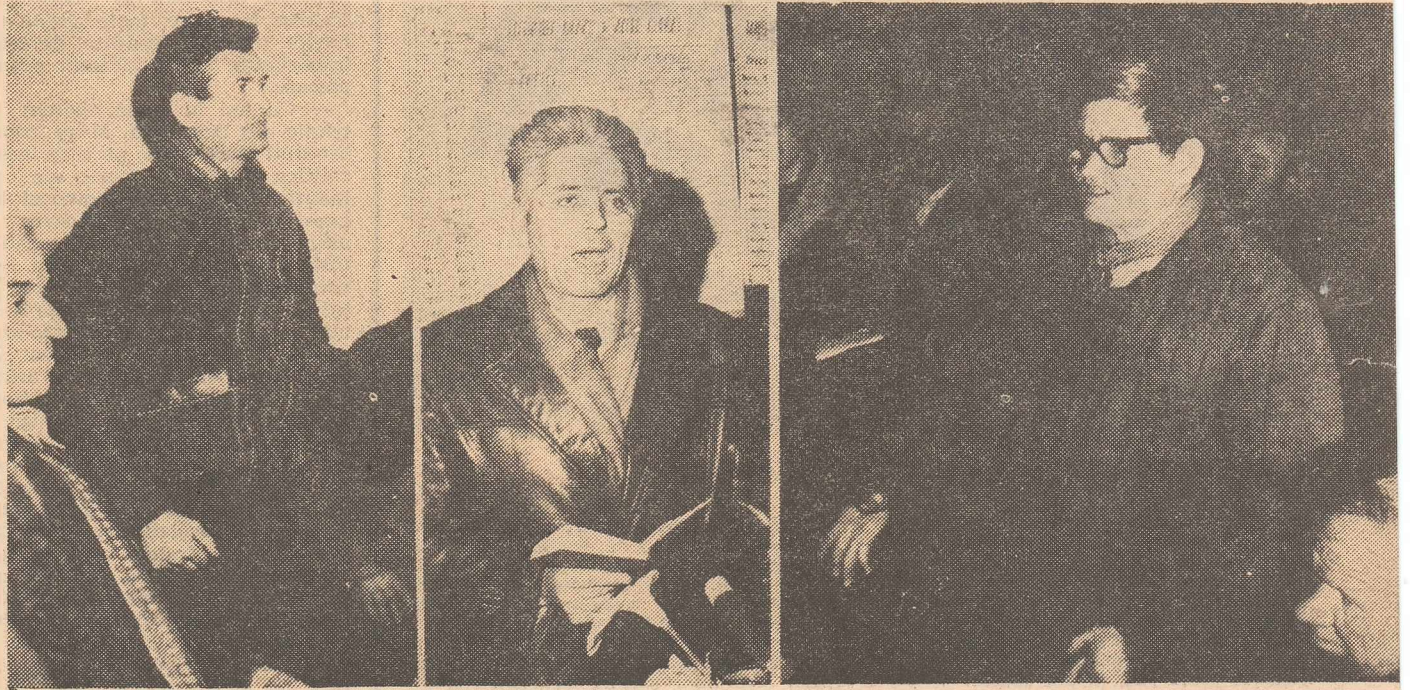
• Un dialog al gospodarilor cîmpiiilor - autori

Iarnă cu soare în Teleorman, în inima Bărăganului. Soare intens, incendiind sticla cerului pînă la moleculă, incendiind toți atomii văzduhului, în reciproce răsfrîngerii de cristale cu albul scintilelor al zăpezii. De-ar ține timpul așa, zic oamenii, peste cîteva zile s-ar putea ieși în cîmp. Dar ar fi și mai bine, zic ei, de-ar mai da o ninsoare, una bună, cu bob mășcat, să înflorească bogat pămîntul, anticipînd înfloririle lui aprilie.

Se desfășoară adunările generale ale cooperativelor agricole de producție. Se dezbat cifre, se aprobă indicatori economici, se rostesc legăminte de muncă, se aleg noile organe de conducere. Sălițe căminelor culturale, dezghețate cu focuri bune, gem de oameni, ca la un spectacol cu Amza Pellea. Țărani cu dulame negre, cu gulere negre din blană de miel, țărânci în straie frumoase, cele mai multe orășenești, dar încă păstrînd, oricît de discret, un accesoriu din vechiul port, un „surț” negru de lînă sau un ciupag la git. Dărilor de seamă prezentate de consiliile de conducere, cifrele de plan ale anului '78, proiectele de măsuri tehnico-organizatorice, răspunsurile la chemarea la întrecere adresată cooperativelor din întreaga țară de țărani de aici, dintr-o comună teleormăneană, Drăgănești-Vlasca, sînt ascultate atent, sînt dezbătute fierbinte, într-o însuflețire, într-o dezlănțuire a minților, a inimilor, a pasiunilor, a inițiativelor, a răspunderilor, ce ne trage pe noi, martori ai adunărilor, în pîlnia neagră a sălii, care duce către ogoare, către soarele viu și zăpada albă, anticipînd înfloririle lui aprilie. Așteptînd începerea adunărilor, oamenii, ca la orice adunări țărănești, se distrează, fac glume, se întepă cu vorba, „folclorizează” o atmosferă ce, chiar dacă sobele uneori sînt reci, devine caldă, intimă, asemenea unei vetre înjghebate de-a dreptul în suflet. Geamul spart din sala neîncăpătoare de festivități, un copil sufocat între broboade și sumane care va trece din mină în mină pînă la ușă, de unde îl va prelua bunica, comentariile femeilor în legătură cu fusta sau pantalonii tovarășei juriscult a Intercoopului, farsa făcută economistului, somat să se pregătească ca să prezinte, la încheierea adunării, un raport funciar pe ultimele două decenii, în fine, începerea adunării, cînd, de la primul cuvînt al dării de seamă, glasurile se sting, rumoarea se stinge, oamenii devin numai urechi, numai ochi, numai atenție. Ca într-o ceară, ai putea lua, pe placa acestei clipe, pînă și amprentele respirațiilor.

O poveste cu o oale neagră, a cărei blană va fi pusă-n băț

La C.A.P. Buzescu, în sala vastă a unui cămin cultural modern, inaugurat acum cinci ani, oamenii, ascultînd darea de seamă citită de președintele Dumitru Tîrcoalea, își iau, mulți, note, se uită atenți la ce-au notat, apoi trag cu ochiul, adică trimit un ochi de pasăre, aparent imobil, spre ce e-n jur, confruntă notele lor cu graficele ce tapetează pereții sălii (tot felul de grafice, o tapiserie de cifre, de săgeți, de curbe, de culori, reflectînd evoluția principalilor indicatori economici ai unității), ascultă iar, notează iar... Șapte-sprezece inși se înscriu la cuvînt. Printre

„Să spunem aici, tovarăși, tot ce-am făcut și ce n-am făcut, tot ce ne bucură și ce ne doare, și să hotărîm împreună ce trebuie și Botoroaga, județul Teleorman: Ștefan Bîrcină, Dumitru Tîrcoalea, Iosif Be

ei, și femei, ascultate de cei mai în vîrstă cu o curiozitate, cu un fel de uimire nedomolite în ciuda anilor. Sînt ani de zile de cînd ele, femeile, vorbesc în sedințe, în adunări, adică ele, aceste țărânci ale Bărăganului, toate trupeșe, oacheșe, arse de soare, de vînt, de grija sotilor navețiști, plecați la fabricile orașului, de grija copiilor navețiști, plecați la liceele orașului, prea înglodate în corvezile muncii la cîmp, ale casei, ca să mai aibă și chef de vorbă, iată că, totuși, vorbesc. Altădată n-ar fi cutezat să ridice cuvîntul nici în fața unui singur bărbat. Acum vorbesc în fața unei mulțimi. Și vorbesc bine, sînt bătaioase, tăioase, „critice”, vorbesc, altfel spus, ca toți ceilalți, luînd lucrurile de piept, abordînd problemele muncii, ale obștii cooperatiste, ale conducerii ei, cu temeinicia bărbatului, adică a gospodarului care, chemat să ia o decizie, o întoarce pe toate fețele, aidoma celui care cînd intră în prăvălie să-și cumpere coasă o ciocănește atent, cu degetul, pe toată lungimea ei, ca să-i perceapă cit mai exact particularitatea metalică.

Se discută, desigur, multe-mărunte, dar se discută, mai ales, „probleme mari”. „Problemele mari” sînt, evident, recoltele, dar o „problemă mare” e și zootehnia, care anul trecut a rămas sub plan. Lucru care, se vede bine, afectează întreaga obște, întrebarea „de ce zootehnia nu-și face planul?” revenind mereu pe toate buzele, răsucindu-se, printre alte multe-mărunte lucruri, ca un sarpe-sfredel purtat în sin. Adică anul trecut C.A.P.-ul Buzescu „a mers bine” („binișor!” corectează o voce), planul la ce-

reale a mers, la greu a fost chiar depășit, deși anul „a fost greu”, în calendarul lui de munci și zile incurcîndu-se tot felul de accidente, precum o secetă ticăloasă, precum o grindină care, în prag de toamnă, a albit pămîntul, au fost postate pe care grindina a clădit straturi de gheață de peste 30 de centimetri. Furajele s-au resimțit, au fost acre, botul vitelor, al oilor mai ales, le-a refuzat, dar, zice medicul veterinar Florea Morcov, fostul șef al sectorului ovin (sector pe care, de cîteva zile, îl conduce soția sa), au fost și cauze subiective, s-a muncit prost, ce mai tura-vura, astfel încît sectorul ovin a devenit „oala neagră” a C.A.P.-ului. Problema, continuă el, este ca „oala neagră” să dispară, asta „atît la figurat, cît și la propriu”, C.A.P.-ul avînd și vreo 50 de oi de această culoare. Turma trebuie „merinosată”, deci „albită”. „Așa e!” subscrie sala. Dar să vorbească tovarășu' medic și despre sectorul de taurine, pe care-l conduce acum. Și-aci e de furcă, și-aci sînt probleme. Cum se gîndește să ia taurul de carne?

Sala s-a încălzit. Pe jos e ciment, soba cu lemne nu dovedește frigul ce-nțepește picioarele în bocanci, oamenii, cînd vorbesc, scot pe nări și pe gură trimbe de aburi, dar atmosfera este fierbinte, discuțiile sînt aprinse, problemele dezbătute — mari.

O „problemă mare” este pămîntul, folosirea lui, mai mulți vorbitori (Nicolae Nedelcu, Margareta Mihai) iau la refec țarla cu țarla, numesc locuri în care recoltele au fost „mai subțiri”, critică „conducerea” pentru neatenția arătată acestor

locuri, critică faptul că în hotarul satului zac pustiite niște bune hectare, „pămînt ca untul”, zice cineva, pămînt ce s-ar fi cuvenit, și încă de mult, făcut li vadă, plantat cu pomi. Este vorba de un loc ce se cheamă „gropile de-mprumut”. Vechii oameni ai satului „împrumutau” de aici pămînt, într-o vreme cînd casele din Buzescu se făceau din pămînt. În satul de azi, sat cu case din zid și piatră sat cu peste 80 la sută din case clădite doar în ultimii 15 ani, „gropile de-mprumut” nu-și mai au nici un rost, „strică s fasonul” peisajului, și, mai ales, înseamnă pămînt, un pămînt care nu rodește, un pămînt „ce-i al nostru, al tuturor”. Iată deci încă o „oale neagră” de care trebuie să scăpăm. Cultivat, pămîntul ăsta ar mai pune o greutate în balanța recoltelor, ridicînd mai sus niște indicatori economici. Alți vorbitori (Stancu Barbu, Gheorghe Doncea) se opresc asupra indicatorilor prevăzuți pentru '78. Cît exprimă ei acești indicatori, puterea pămîntului, și cernoziomului negru ca și ciocolata și gra ca untul, cît exprimă ei puterea oamenilor, a obștii cooperatiste, a unei cooperative agricole incununate, acum doi ani cu titlul de Erou al Muncii Socialiste? Nu cumva mai sînt și aici niște rezerve neluate-n seamă, nu cumva cifrele ar putea fi mai mari? Oamenii vorbesc mai departe, vorbesc aprins, se confruntă și se înfruntă opinii, se rostesc critici aspre, se mai fac și autocritici, se iau decizii hotărîte de toți, aprobate de toți, și, ascultîndu-i, nu poți să nu prețuiești, deopotrivă, verbul lor clar, material, saturat de idei, de fapte, destăinuînd o lume de calitate aparte, apropiată de natură, o lume cu reflexe teferе, cu cerbicea ne-nfrîntă, nedislocabilă din temeinicia ei, dar, în același timp, cu toate ferestrele cugetului deschise spre nou, spre mai mult, spre mai bine. O lume care, într-un climat care-i este prielnic, care-i cheazăși dreptul opiniei, libertatea ei, promptitudinea traducerii ei în fapt, deci dreptul de a-și decide și gospodări munca și existența, prezentul și viitorul, scoate din sine sa, în atingere cu ideile noi ale vremii, însușiri pe care, cîndva, le-a probat doar prin munca sa, însușiri pe care, acum, le probează și prin cuvîntul său.

E lumea satului românesc al acestor ani, ani al căror focar de idee și faptă a fost Congresul al XI-lea al partidului, e un pămînt arat cu instrumentele noului, apt să primească chimizarea investiției științifice, agrotehnică îndrăznelii, selecția de răsaduri a exigentelor viitorului. E o lume care, cum spune unul din vorbitori, „a luat cu satisfacție la cunoștință despre o mare idee”, o idee pe care, ca pe-o sămîntă matrice, a încorporat-o adînc solului roditor al muncii ei, ideea că anul ce-a început, anul acesta cu soare viu și zăpezi ce anticipază bogat înfloririle lui aprilie, „e și în agricultură anul trecerii la o calitate nouă”, deci, cum spune același, „e un an ce ne cere mult”. Cerința, formulată la tribuna Conferinței Naționale de secretarul general al partidului, e, pentru obștea cooperativelor din Buzescu, o necesitate pe care, se vede bine, o resimt ei înșiși, ca pe-o condiție decisivă a muncii lor și a vieții lor.

Și, de aceea, nu ne mirăm deloc cînd, la sfîrșit, adunarea generală a cooperativelor din Buzescu, județul Teleorman,

Zoia Dumitrescu (C.A.P. Botoroaga): „Eu, mai că, zic că e bine să chibzuim, de două ori, de zece ori, înainte de-a cheltui bănuțul obștii... Adică să ne bucurăm de succese, de producțiile mari, dar să vedem și cît ne costă ele...”

AL MARILOR RĂSPUNDERI

înii — cu prezentul, cu viitorul, cu ei înșiși

em pentru viitorul muncii noastre". (În imaginile noastre, cițiva dintre participanții la adunările generale ale C.A.P.-urilor Buzescu și Șih. Doncea, Maria și Șerban Păun, ing. Margareta Mihai și dr. Florea Morcov)

probă, în unanimitate, un plan economic și indicii sporțiți, pe măsura puterii pământului și mai ales a puterii lor.

oveste cu o tină ră președintă,
ață-n față cu șase ceasuri fierbinți

La Botoroaga, comună mare, cea mai mare din Teleorman, cu peste 10 000 de locuitori și 4 C.A.P.-uri, adunarea generală a cooperativelor din satul de reședință a ținut șase ceasuri. Cei înscrși la cuvânt (vreo 25) au vorbit, ca și la Buzescu, despre multe-mărunte, au vorbit, mai ales, despre lucrurile de seamă, despre problemele-cheie, despre folosirea pământului, despre calitatea muncii, despre organizarea ei, despre cum este conștient C.A.P.-ul, despre cum se dezvoltă el. Aici „oaiă neagră” nu s-a mai găsit în ootehnie, zootehnia fiind, anul trecut, ectorul frunțas. „Oaiă neagră” a fost descoperită pe cimp, la cultura mare, și, dată prinsă acolo, a fost binisor scărănănată, cei 25 năpustindu-se asupra ei, calpind, practic, „problema” (problema ecologiei mici) pînă la os, cu o furie ce, se vedea, li se adresa, de fapt, lor înșile. I-a vorbit și despre secetă, și despre grindină, și despre faptul că, aici, sintem în nordul județului, unde pământul nu e uitat de bun, fiind și cernoziom, fiind și un roșcat de pădure, cineva a reamintit și că ceapeul, acum niște ani, era în rîndul celor „slab dezvoltate”, fiind deci împovărat cu o moștenire de care nu se poate scăpa așa ușor; dar ia stai, i s-a replicat, de ce cauți motive acolo unde nu sînt? da, e adevărat, prin anii '70 valoarea normei convenționale era de 13,50 lei, dar nu mai departe de '76 a fost de 19 de lei. Totuși, pământul e același, dă să zică interpelatul, cineva sîșie („vă rog, tovarășii, respectați democrația, cine are cuvîntul să fie lăsat să vorbească!”), ba nu, zice cel care replicase, s-a mai schimbat și pământul, a fost îngrășat, fertilizat, erbicidat, dar niște oameni nu s-au prea schimbat. Pe același pământ, ferma nr. 1 și ferma nr. 2 au dat rezultate deosebite; de ce? Deci „cauzele obiective” sînt scoase de pe tapet, sînt căutate atent celelalte, subiectivele, și, tot mergîndu-se pe firul lor, se ajunge la modul în care a fost organizată munca și, de aici, la modul în care a fost condusă. Adică se ajunge la tovarășa președintă Maria Călin, femeie tină, tină și în funcție, fiind aleasă în fruntea obștii abia de vreun an, după ce, ca tehniciană la grădina C.A.P.-ului, se dovedise pricepută, harnică, energică, autoritară, aptă să-și facă ascultat cuvîntul. E criticată deschis pentru niște nereguli ale organizării muncii, un vorbitor (Dumbravă Mircioiu) ridică tonul, zice că lucrurile în ceape sînt incurcate din pricină că „sînt doi președinți, tovarășa Maria Călin și tovarășul Victor Călin”, ultimul numit fiind socru președintei, care, se pare, crede că a fi socru de președintă înseamnă o funcție, și încă una de care poți nu numai uza, ci abuza. Tinăra președintă ascultă pierită, a păt și, chiar dacă alți

vorbitori o laudă, rămîne, se vede, profund afectată, adică rămîne pe gînduri, ceea ce, pînă una-alta, e foarte bine. Va rămîne la fel și atunci cînd, la capătul a șase ceasuri fierbinți de scrutare deschisă, critică, pasionată a muncii și a climatului muncii în C.A.P., obștea cooperativelor o va realege în fruntea ei. O va realege fiindcă în anul care-a trecut, anul de cînd Maria Călin e președintă, C.A.P.-ul, în ciuda secetei și a grindinei, a unor surprize ținînd de legile oarbe ale naturii, a mers mai bine ca în alte dăți. Ceea ce este și meritul ei, al președintei. Ca și al tuturor celorlalți.

O altă femeie, Letiția Dumitrescu, șefa fermei de cîmp nr. 1 (ferma cu rezultatele cele mai mici), denunță, deloc pierdută, deloc pierită, ci cu o răspicere a glasului ce trădează înverșunarea luptelor viitoare, carențe — în care nu ezită să se implice, în care, de fapt, se implică prima, ca principală răspunzătoare — ale organizării și disciplinei muncii, ale aplicării corecte a tehnicii și tehnologiilor, și, ca și dincolo, la Buzescu, sala ascultă atentă, cu dorința vădită de a învăța, de a folosi pentru ea, pentru luminarea ei, cuvintele unei femei ce, altădată, n-ar fi ridicat nici privirea, dărmite vorba, în fața unei mulțimi de bărbați.

Alți vorbitori (Voicu Pălici, Mărgărit Stanemir, Zoia Dumitrescu, Leonida Surcel, Gheorghe Lăzărică, Cristea Benone) vorbesc despre ce s-a făcut și ce nu s-a făcut în materie de mecanizare (Leonida Surcel e și tractorist), despre ce s-a făcut și ce nu s-a făcut pentru intronarea unei rigori a organizării, a unei discipline „la nivel de industrie” (același Leonida Sur-

cel, care, ca tractorist, „s-a dedat”, zice el, „cu disciplina industriei, a mai bună din toate”), despre ce s-a făcut și nu s-a făcut pentru folosirea cu cap a banului obștii, deci pentru scăderea cheltuielilor producției, încă mari, chiar și în cazul unor sectoare frunțase. Se ajunge astfel ca sectorul zootehnic, frunțasul cooperativei, cel cu planul producției depășit, să-și dezvăluie, totuși, niște lipsuri ce-i maculează succesele, șirul lor, al succesorilor, fiind mare și fiind bogat, dar de ce aceste succese s-au costat mai mult decît s-a planificat?

S-a puricat deci totul-totul, s-a discutat șase ceasuri fierbinți, la o temperatură a exigențelor, a răspunderii, a scrutării atente a lipsurilor, de-ai fi zis că C.A.P.-ul din Botoroaga e numai lipsuri, că trăiește din lipsuri, că se hrănește din lipsuri, că, una peste alta, nu prea mai ai ce aștepta de la el... De fapt, s-au scos la iveală niște resurse. Ale muncii, ale producției, ale disciplinei, ale organizării. De fapt, și-a spus cuvîntul, din plin, democrația cooperativă. De fapt s-au vădit, în tot și în toate, tulburător, conștiința oamenilor, setea lor de mai bine, patriotismul lor, înțelegerea marilor sarcini ale prezentului, nemulțumirea lor creatoare, acea mare, acea sfîntă nemulțumire din care se nasc victoriile. Astfel că, după ce totul a fost puricat, forfecat, despicat, descusut, trecut prin sita deasă a unor pretenții și a unor ambiții de gospodari luminați, temeinici, autentici stăpîni ai muncii, ai roadelor ei, adunarea cooperativelor a votat — unanim și însuflețit — un document pe care, atunci cînd vorbeau despre lipsuri, nu l-ai fi putut nici visa. Adică au votat

un răspuns la chemarea pe care au adresat-o țărănimii cooperatiste a țării vecinii lor, cei din Drăgănești-Vlasca, un răspuns prin care se angajează să dea, în acest an, 3 800 kg griu la hectar (cu 300 kg peste plan), 4 500 kg porumb boabe (cu 600 kg peste plan), 20 000 kg legume (cu 5 000 kg peste plan), un răspuns prin care se angajează ca, în acest „an al calității”, să depășească cu 1 273 000 lei valoarea producției planificate, reducînd cheltuielile materiale cu cel puțin 200 000 lei.

Deci documentele au fost aprobate, a fost ales noul consiliu de conducere, a fost aleasă comisia de revizie (al cărei raport foarte critic, foarte curajos în dezvăluirea lipsurilor, citit adunării de președintele ei, C. Tănăsescu, a fost foarte bine primit de oamenii), au fost confirmați și brigadierii, și șefii de ferme, există și comisia de judecată, există și comisile pe probleme... Ce ar mai trebui?

Evident, niște recolte bune.

Evident, deci, o muncă pe măsură, înfăptuind tot ce s-a spus, s-a propus, s-a decis.

Cei ce vorbesc, dar și cei ce tac și fac

S-au spus, s-au propus, s-au decis multe la aceste adunări ale țărănilor. De obicei ei nu prea vorbesc. Ei sînt oamenii faptelor, ei tac și fac. Ei fac, ei au făcut enorm de multe în această țară, și, desigur, pe lîngă piine, pe lîngă istorie, pe lîngă ființă a neamului, ei au făurit și cuvinte, ei au făurit și o limbă. Dar și pe ea au plămădit-o în tăcere. Ei sînt tăcuți și de la firea lor, ei sînt tăcuți și pentru că o întreagă epocă, răsărită peste cenusa unor consecutive și excesive dezastre, le-a ferecat, sub apăsarea vremurilor, buzele. Unii au numit tăcerea țărănilor cuviință sau bun-simț, au investit străvechea, amarnică și lungă muțenie a satului românesc cu un sens etic. Dar acum, și nu de ieri, ei, țărăni, vorbesc. Ei iau parte nu numai cu sapa, ci și cu cuvîntul, răs-picînd mari adevăruri ale acestui timp, luminînd mari înțelesuri, destelenînd ades orizonturi noi, la lucrarea și la rostirea întregii țări, la marea operă a edificării prezentului și viitorului, inclusiv a noi noastre agriculturi. I-am auzit vorbind, acum, la adunările generale ale cooperativelor agricole de producție — primele după Congresul țărănimii, desfășurat cu aproape un an în urmă, primele mari adunări ale autorilor pînii, după ce pînii, la tribuna Conferinței Naționale a partidului, i s-a stabilit, ca tuturor roadelor acestui pământ, ca tuturor roadelor muncii omului, o devenire nouă, o calitate nouă; i-am auzit vorbind despre muncă, despre cîmpie, despre modernizare și randament, i-am auzit vorbind despre succese, i-am auzit vorbind despre lipsuri, despre greșeli, i-am auzit vorbind despre vorbe, despre prea multele vorbe care se mai interpun uneori între planuri și faptă, i-am auzit vorbind, mai ales, despre faptă. Cu pasiune de gospodari — de gospodari ai întregii țări — și cu cumpănire, ținînd dreaptă cumpăna judecării lor țărănești între multele, arzătoare, deseori dificilele probleme care-i confruntă — și ne confruntă — socotindu-și cuvîntul ca și pe bobul de griu al unor străduinte ajunse la soroc, încheind un ciclu de muncă și viață, deschizînd un altul.

În cuvintele lor — în toate cuvintele lor — am auzit din nou, în aceste zile, faptă.

ILIE PURCARU ■

La adunarea de la Botoroaga, raportul comisiei de revizie, citit de C. Tănăsescu, a primit deplina incuviințare a oamenilor pentru adevărurile revelate, pentru curajoasa dezvăluire a unor lipsuri. Fotografii de ION PREDOȘANU ■

Opt pasionante săptămâni din viața puiului de găină

O clădire parter, cu o arhitectură modestă, cu ceva cazan în toată înfățișarea ei și care, deși la câțiva pași abia de drumul principal, pare mulțumită de-o mare singurătate și tăcere. Gazonul ce-o înconjoară, uscat, de-un verde cenușiu, păscut de-un cerb cu un cring de coarne imperiale în frunte și de cerboaca lui, o sălbăticiune zveltă, deloc stingherite de prezența prin vecinătăți a oamenilor, foșnetul feluritelor specii de arbori risipiți prin preajmă, și poate că în primul rând faptul că această construcție n-are ferestre — toate neliniștesc puțin și își stîrnesc o nelămurită curiozitate. Să spunem că ne găsim la o fermă avicolă și că, precum oricare cetățean, avem convingerea că știința asta a creșterii păsărilor de casă stă, la urma urmei, la îndemina fiecărei gospodine Clădirea de care vorbim se cheamă „Stația de incubație cu mediu protejat”. S-ar părea că am vrut cu tot dinadinsul să punem o notă dramatică în scris. Vă asigur însă că prezența ei acolo, într-un soi de izolare subtil pregătită de inginerii întreprinderii, are realmente un înțeles dramatic. Cele câteva fete care lucrează înăuntru sînt îmbrăcate în halate galbene, simți imediat că aerul e condiționat, că ai de-a face cu un fapt neobișnuit. Domnește o curățenie aproape stînjitoare, de salon chirurgical, luminile sînt blinde și ascunse, spațiul e împărțit după niște reguli speciale, simți că totul e „special”, deși, la drept vorbind, nesciind cum stau treburile prin celelalte întreprinderi avicole mari din țară și din lume, ai fi tentat să gîndești că peste tot e la fel. Ei bine, nu e la fel. Aici, la Bacău, se găsește una dintre cele mai moderne crescătorii sau, mai corect spus, industrii de creștere a păsărilor pentru carne și ouă din cite există, aici s-au pus la punct o seamă de metode care au revoluționat ori sînt pe cale să revoluționeze această industrie iar în ce privește înfățișarea generală a locurilor, e puțin probabil să mai întîlnim la noi ceva asemănător. Ca să punem de la început discuția în termenii proprii e util să facem precizarea că „Stația de incubație cu mediu protejat” este o creație originală românească și în meseria, foarte gîngășă, a creșterii păsărilor va face carieră. Știe oricine că una din cele mai lesnicioase ocupații ale unei gospodării e creșterea găinilor. Cîtă vreme ai grăunțe, găina își vede singură de grijă. Chestiunile se complică binișor atunci cînd gospodăria are peste 11 milioane de găini de crescut, cînd producția de ouă trece ușor de 100 milioane, cînd toată cărnăria asta trebuie preparată, impachetată, expedită. În fine, e la îndemina oricui să-și imagineze cîte diferențe se află între o ogradă cu trei găini și alta cu peste două milioane efectiv la zi. De unde și problemele, de unde atîtea delicate probleme ingineresti și zootehnice care fae din fiecare procent de producție suplimentară un fapt remarcabil.

Să revenim la „Stația de incubație...” Cum se știe, din fiecare ou poate să iasă nici mai mult, nici mai puțin de un pui. Dintr-o sută de ouă însă, nu ies niciodată o sută de pui. La rasa de găini ușoare cu pana albă procentul cel mai bun a fost, în lume, de 84—85%. Din suta de ouă, citeva — cam 6 procente — sînt nefecundate și, deci, n-au cum să facă pui. Alte citeva pătesc felurite accidente și iarăși nu dau pui. La Bacău, „Stația...” de care vorbim a avut pe anul 1977 un randament de 90—91 pui din suta de ouă aduse la incubator. Cele cinci procente cîștigate trebuie socotite însă la totalul de 11 milioane păsări crescute în 1977 la Întreprinderea avicolă de stat locală. Producția totală a fost de 11 300 tone carne de pasăre, 5 la sută din 11 300 tone înseamnă cam toată carnea consumată într-un an de un oraș nu prea mare. Ca al dv., de pildă.

Unde s-a săvîrșit deci revoluția în industria cărnii de pasăre? Cum puteți bănui, în ce privește incubația există două teorii, din care una mai nouă. Teoria veche zice că cul nu trebuie alintat prea mult, fiindcă incubatoarele de azi sînt de ajuns de perfecționate ca să scoată din el tot ce-i de scos. Teoria mai nouă, pe care băcăuanii o pun în practică între primii și cu o tehnologie originală, spune că incubatia trebuie să se petreacă într-un mediu perfect dirijat și în condiții de sterilitate absolută. Oul e sanifizat (dezinfestat), tratat pe toată rotunjimea lui și condus la cuib la o temperatură și o umiditate anume. În „Stația...” nu apucă să intre nici un microb, nici un parazit, nimic decît oul curat ca lacrima. Dacă se întîmplă ca el să vină chiar din mămica lui cu ceva microbi — adică „contaminat pe verticală” cum metaforic se exprimă avicultorii — i se face „dipingul”. Iarăși o chestiune în premieră. Înainte, sau, mai corect spus, pînă la punerea în funcțiune a instalației băcăuane, ouăle bănuite a avea probleme „pe verticală” erau injectate cu un antibiotic. Operațiune extrem de migăloasă. Îi ofer din nou cititorului un prilej de a-și pune în lucru imaginația: să-și închipuie cum

e aceea o injecție într-un ou și cum trebuie acoperită spărtura cu parafină. „Dipingul” înseamnă scufundarea unei cantități de ouă într-o baie de antibiotice într-un vas sub presiune. Antibioticul pătrunde prin porii cojii și-și face datoria, astfel că puiul se naște sănătos și curat. Treaba cu antibioticele nu trebuie să îngrijoreze pe nimeni. Cînd ai început să faci industrie avicolă, ai obligația fundamentală de a da carne perfect sănătoasă. Că noua stație este soluția cea mai eficientă, o probează cele 90—91 procente de pui scoși din incubator în cursul anului trecut într-o întreprindere avicolă românească. În șase luni vor asimila „Stația...” toate celelalte întreprinderi avicole din țară. Asta înseamnă mii de tone de carne în plus. E bine de știut că cercetătorii domeniului, presați de marea cerere de proteine animale, caută și găsesc uneori soluții de-a dreptul bizare pentru a împăca cererea cu oferta. Unii au reușit să producă experimental ouă cubice! Vă asigur că ați citit corect: ouă cubice. Oul se ivește pe lume cu o coajă mai moale decît de obicei și pică astfel pe o bandă rulantă plină de cutiuțe unde se întărește, realizînd quadratura sferei. Aceasta nu e o joacă. În același spațiu poți transporta de două ori mai multe ouă cubice decît ouă ortodoxe. Americanii au produs într-un timp găini fără pene (deci, probleme mai puține la abator) dar cu un consum considerabil de energie pentru climatizarea halelor. Criza de energie i-a obligat să-i mai lase o vreme penele găinii. S-au mai obținut soiuri de păsări fără aripi. Aripioarele nu sînt prea prețuite de consumatori. Pentru aripi însă, puiul consumă hrană cît pentru carnea pulpei, bunăoară. Și fiindcă discutăm despre hrană, unele informații merită a fi comunicate. Ideal ar fi ca dintr-un kilogram de furaj să rezulte un kilogram de carne (pasăre în condiții de livrare). Experimental s-a reușit și asta. În condițiile obișnuite astăzi în fermele avicole problema este să prepari un furaj cît mai consistent, încît să ai un consum cît mai mic la sporul de 1 kg carne. Întreprinderea din Bacău a reușit în anul 1977 cei mai buni indici din țară: 2,7 kg furaj la 1 kg spor carne. La întreprinderi care folosesc furaje speciale (bine balanțate, cum se zice în termeni de specialitate) recordul în lume este de 2,2 kg furaj la 1 kg spor carne. Neobișnuiți cu creșterea producției de carne de pasăre în magazine în ultimii ani, unii fac felurite comentarii pe seama

calității ei, în comparație cu dulcea pasăre din ogradă țărănească. În ferme, furajul conține porumb (60%), apoi srot de soia și de floarea soarelui, făină de carne și de pește (1—2%), calciu, fosfor, complexe vitaminice minerale. Adică, aproape tot ce mîncă prin gospodăriile țărănești găina. Cît despre făina de carne și de pește, trebuie știut că făina de pește este cea mai bogată în proteine și că... se obține greu fiindcă toată lumea o cere. Carnea ajunge să miroasă a pește cînd e fermierul prost. Diferența dintre găina din curte și cea de la fermă e la cantitatea de furaj. Găina țărănească consumă de citeva ori mai multe grăunțe. Cînd discuți despre 11 milioane de păsări produse anual, mii de tone de grăunțe în plus se socotesc la prețul kilogramului de carne. Și cumpărătorul îl vrea cît mai mic.

Există mai multe căi de a scădea prețul. Una din ele e condiționată de selecția puilor de o zi la rasele ușoare. Pui de o zi trebuie separați: cococi și gănușe. Povestea este cum? Nu e deloc rentabil să crești cococi la aceste rase. Ei trebuie scoși încă din prima zi din producție. Japonezii au pus la punct o metodă care se numește, în consecință, metoda japoneză și care dă o idee absolut impresionantă despre calitățile ființei umane. Metoda e următoarea: niște oameni dotați cu o acuitate a privirii excepțională reușesc, simt, de fapt, după circa șase luni de antrenament, să deosebească sexul puului de o zi. Rețineți: nu oricare om, ci numai unul foarte dotat în privința asta. E o specialitate cam bizară, iar cei care o capătă se cheamă sexatori. Abia unul din cinci candidați reușește să devină sexator. Meserie care poate fi practică, fără a risca imbolnăvirea ochiului, maximum 4—5 ani. Un sexator selectează cam 8 000 pui pe zi. O treabă cît se poate de... japoneză. De unde și necesitatea de a-l solicita ca profesor pe japonezi, de unde și prețul pe care îl cer. Întreprinderea băcăuană împreună cu I.A.S. Avicola Tărtășești a pus la punct un hibrid autosexant după culoarea pufului. O cercetare care a durat mai mulți ani a reușit ca prin metode genetice să obțină cococi galbeni și gănușe albe la puf în prima zi. Iarăși o realizare de prim ordin în domeniul aviculturii. Dealtfel, trebuie spus că în urmă cu numai cîtiva ani abia, toate aceste lucruri păreau a fi de un viitor foarte îndepărtat. Inginerul Petru Plăcintă, directorul întreprinderii din 1964 —

și autor al „Stației de incubație...” — își amintește că la absolvirea facultății li se vorbea despre vremea cînd niște ferme avicole foarte mari vor reuși o producție de 2 milioane ouă anual. O himeră atunci. Avicola Bacău dă 2 milioane de ouă în 4 zile!

Șeful de fermă Nicolae Șova lucrează de la înființarea I.A.S.-ului avicol. Erau pe atunci 10 000 găini ouătoare, hrănite țărănește. Mulți oameni au mare vechime în întreprinderea băcăuană și asta e una din explicațiile calității excepționale a muncii de aici. Directorul tehnic Gheorghe Bistriceanu și ing. Radian Proca, secretarul comitetului P.C.R., sînt tot din 1964, din anul în care s-a trecut la organizarea industrială propriu-zisă. Mai bine zis de cînd ei și ceilalți oameni harnici ai avicolei și-au pus și au rezolvat problema industrializării: muncitorii Valeria Cingulea, Mircea Silion, Gheorghe Gagus, maestrul Constantin Bodescu, șeful de fermă Dinu Chițac, șeful stației de sortare Stan Neagu, contabilul șef Vasile Arhip și alții precum ei, oameni care au înțeles așa cum trebuie indicația dată de partid de a spori considerabil producția de carne și ouă, de a contribui efectiv la creșterea nivelului de trai. Că e vorba chiar de nivelul de trai o dovedește și faptul că întreprinderea a trecut la producția de carne de curcă, ceva mai scump, cu o seamă de calități pe măsura prețului. În fine, la diversificarea producției.

Discutînd astfel despre o întreprindere avicolă, omul ajunge să înțeleagă cum e creșterea păsărilor aici n-are nici o legătură cu ce știa el despre cum se ține o pasăre. De fapt, cam asta și trebuie înțeles. La un număr de milioane, toate problemele întreprinderii sînt industriale pur. Aici se vorbește nu de pasărea cutare, ci de linia cutare. O linie, precum hibridul ușor cu penat alb, bun de dus la abator în opt săptămîni la o greutate medie de 1,632 kg (de asemenea, cea mai bună greutate medie la livrare din țară), e o chestiune de selecție, de genetică, de știință mare. O linie se creează în cîtiva ani. Un om se formează ca specialist în cîtiva ani. Dacă socotim că întreprinderea are 18 ferme, o producție impresionantă și că aici muncesc numai 1300 de oameni, putem afirma că e o întreprindere deservită în întregime de specialiști. Nu muncitori la cotetul de păsări ci specialiști în avicultură. Sună al naibii de frumos!

TUDOR OCTAVIAN ■

Mesajul științific al unui mare chirurg

Deontologia medicală s-a născut odată cu practica doftoricească dacă avem în vedere că preceptele morale și criteriile de licit și ilicit ale actului terapeutic pot fi întîlnite chiar în străvechile texte chineze, hinduse și babiloniene, ca să nu mai vorbim de celebrul legămint hipocratic, veritabil monument al demnității, responsabilității umane, la fel de actual azi ca în urmă cu 2500 de ani. Dar despre menirea și atribuțiile medicului nu s-a scris niciodată îndeajuns, iar o carte intrupată din tezaurul spiritual al omeniei, devoțiunii și îndatoririi civice, din fondul de aur al experienței și osîrziei profesionale va fi mereu bine primită. Un exemplu recent, și unul dintre cele mai strălucite, îl oferă și „Chirurgul”, datorat unei eminente personalități a școlii medicale naționale, medicul chirurg Tiberiu Ghițescu.

Am avut prilejul de a citi în manuscris această lucrare spre sfîrșitul anului trecut, cu ocazia unei vizite pe care am făcut-o la noua clinică a Spitalului Fundeni. Publicînd apoi un articol consacrat activității de excepție a medicului Ghițescu, descoperirilor sale

prioritare și activității de pionierat desfășurate în domeniul operațiilor cardiovascularare, am inserat în cuprinsul relatării noastre și o apreciere asupra lucrării „Chirurgul”, lucrare unică în peisajul memorialisticii românești, comparabilă doar cu două sau trei lucrări similare aflate în patrimoniul literaturii universale.

Nu știu în ce măsură recomandările noastre au cucerit interesul și bunăvoința editorului, dar dacă ele au grăbit tipărirea volumului, dacă într-adevăr am izbutit să punem umărul la editarea ei, atunci aducem pe această cale mulțumiri colegilor noștri, asigurîndu-i din nou că această carte reprezintă un titlu de onoare pentru Editura științifică și enciclopedică din București.

„Chirurgul” este — așa cum ține să ne informeze autorul — o carte dedicată formării noilor generații de chirurși, deci o carte-ghid pentru cei care doresc să îmbrățișeze această grea și nobilă profesiune și pe care medicul Tiberiu Ghițescu o reconsideră din unghiul de vedere al unei practici de peste 40 de ani, răsîmp în care și-a petrecut cea mai mare parte a vieții la căpătuii bolnavilor, în sălile de operație și în laboratoarele de medicină experimentală. În fapt, lucrarea se adresează deopotrivă specialistului și marelui public, problemele de etică profesională fiind precumpănitoare, iar responsabilitatea profesională și socială a medicului reprezentînd preocuparea dominantă a întregului material. Prin filiațiunea de idei și interesul acordat celor mai prețioase carate ale vieții — omenia, hărnicia, dragostea de oameni și sacrificiul pentru adevăr și dreptate — „Chirurgul” reamintește o celebră confesiune a doctorului Alexix Carrel, „L'Homme

cet inconue”, prezentată cititorilor români sub titlul „Omul, ființă necunoscută”, căruia dealtminteri autorul îi rezervă un capitol special. Exemplul unor celebri înaintași, între care Nicolae Hortolomei, Victor Dimitriu, Victor Climescu, Francisc Iosif Rainer, René Leriche, constituie puncte de echilibru pe întreg parcursul lucrării.

Structurat în jurul unei idei centrale, cea a legăturii indisolubile dintre muncă și morală, „Chirurgul” își propune creionarea medicului ideal, surprins în toate ipostazele vieții zilnice, prin solicitarea unor cutremurătoare pilde de abnegație, de luptă acerbă pentru salvarea vieții. O bogată cazistică și interesul expres acordat exemplelor de muncă eroică, de probitate profesională, de luptă stăruitoare pentru descifrarea necunoscutului, precum și amendarea drastică a carierismului, invidiei, delațiunii, intemperanței, egoismului, recomandă „Chirurgul” drept o lucrare de interes public, interesantă și pasionantă pentru noi toți.

„Nu face chirurgie, recomandă doctorul Ghițescu mai tinerilor săi discipoli, dacă nu ești îndemnitic; dacă nu ești hotărît să duci o viață ordonată, fără nici un fel de excese; dacă ești comod; dacă nu te decizi ca mai mult de jumătate din existența ta s-o petreci în spital. Nu face chirurgie dacă nu consideri bolnavul un frate, o soră sau un prieten al tău. Nu face chirurgie dacă te bucuri de insuccesele colegilor; dacă pui ambiția personală, dorința de a te afirma, mai presus de interesul pacientului; dacă nu ești convins că poți să lucrezi în echipă cu toată dăruirea, punîndu-ți întreaga pricepere în slujba bolnavului!”

LIVIU TIMBUS ■

Anchetă socială

Un vraf de dosare n-a putut acoperi o decizie abuzivă

Stau și mă uit, de câteva minute, aproape interzis. Am în față un maldăr de hirtii, o cantitate uriașă de hirtie purtând diferite numere, care se grupează în nu mai puțin de 11 dosare de judecată. Am deci în față peste 2500 de file inseriate, cu sentințe, hotărâri, decizii și așa mai departe. Totul, însă, a pornit de la un oarecum simplu caz de desfacere a contractului de muncă. Un caz simplu?! Să vedem despre ce este vorba...

★

Acum șapte ani de zile, fără îndoială, nimeni nu și-ar fi putut închipui că lucrurile vor ajunge atât de departe. Pe scurt, la 2 februarie 1971 i se desface contractul de muncă inginerului Vladimir Popescu, ca urmare a Ordinului nr. 6/1971 al președintelui Băncii de Investiții. La 9 iulie 1977, după mai bine de șase ani și jumătate de judecată, Tribunalul Suprem al R.S.R. decide admiterea contestației formulată de contestatar și reîncaadrarea lui în funcția deținută anterior desfacerii contractului de muncă. Dar au trebuit să se scurgă, cum spuneam, șapte ani grei de continuă judecată, în care inginerul Vladimir Popescu s-a aflat singur. Singur, dar cu legea de partea lui! Ca într-o frumoasă poveste, adevărul a iesit la suprafață, după o luptă într-adevăr titanică. Judecata a avut peste o sută de termene, petrecându-se la zece instanțe (de 5 ori numai la Tribunalul Suprem!), din patru orașe ale țării. S-au efectuat 8 lucrări de expertiză, contraexpertiză și supraexpertiză, activitate în cadrul căreia au fost angrenați 11 dintre cei mai mari experți în materie ai țării. Nu mai puțin de șapte avocați au apărut, la diverse termene, unitatea — recte Banca de Investiții a R.S.R. S-au declarat nu mai puțin de 3 (trei) recursuri extraordinare de către procurorul general al țării. Au fost astfel cheltuite mai bine de o mie de ore de muncă din activitatea judecătorilor, procurorilor și a celorlalte persoane implicate în proces. Vladimir Popescu, aparent singur după cum spuneam, n-a avut avocat. S-a apărut singur, dar a fost apărut mai cu seamă de Legea țării, o lege creată într-o țară în care omnia, spiritul dreptății, drepturile omului sunt lucruri apărute nu numai prin Constituție, dar și prin înaltul comandament al umanismului socialist. Dar ceea ce s-a petrecut în acești șapte ani merită să fie aternut pe hirtie. Deci, s-o luăm de la capăt.

Inginerul Vladimir Popescu muncea încă din anul 1962 în cadrul Băncii de Investiții — filiala Cimpina (aflată în subordinea sucursalei județene Prahova, ca și, pe plan superior, a Centralei Băncii de Investiții, cu sediul la București). Era un om priceput în meserie, bine apreciat de superiori, inclusiv de directorul filialei, care i-a întocmit de altfel referate dintre cele mai bune. În 1970, Vladimir Popescu se înscrie la o a doua facultate (A.S.E., Facultatea economia producției), dar se întâmplă că devine, astfel, coleg de an cu

înșiși directorul sucursalei județene, Nicolae Rusnac. Ca într-o comedie burlescă (transformată însă, cu timpul, într-o dramă), un lucru aproape fără nici o semnificație ajunge să declanșeze supărare, apoi scandal, conflict — în fine, un adevărat război! Primul an la noua facultate aduce succes pentru inginerul Popescu — toate examenele luate, dar total insucces pentru directorul Rusnac — cu toate examenele căzute! Drept urmare, Nicolae Rusnac dă dispoziție directorului L. Popovici (filiala Cimpina, aflată în subordine) să nu-i mai permită lui Vladimir Popescu să meargă la examene! Popovici nu poate face așa ceva, dar află și inginerul Popescu, care simte nevoia să reacționeze. Se adresează astfel, în scris, direct ministrului finanțelor, sesizând sustrageri din avutul obștesc (6 cauciucuri de automobil, instalație de încălzire centrală la locuința personală, chereștea, lemne de foc, transporturi nepătite etc.) de care se făcea vinovat însuși directorul N. Rusnac. În paranteză fie spus (fiindcă lucrurile devin pînă la urmă neesențiale!), toate acuzațiile s-au dovedit a fi întemeiate, iar directorul cu pricina sancționat. De la Ministerul Finanțelor sesizarea popovici este însă pe biroul președintelui Băncii de Investiții, Mihai Diamandopol, care se simte de-a dreptul jignit pentru faptul că inginerul Popescu ar fi trecut peste autoritatea sa, reclamând direct ministrului de resort. El va trimite deci în control, „pentru verificarea sesizării”, pe inspectorul general Nicolae Constantinescu, cunoscut fiind faptul că inspectorul cu pricina fusese coleg de școală și de liceu. Bun prieten chiar, cu însuși directorul reclamat, N. Rusnac. În numai 10 zile de cercetare reclamația se dovedește întemeiată, iar directorul este pus să achite contravaloarea sustragerilor (un prea simplu mod de a scăpa de vinovăție!). În continuare însă, inspectorul Constantinescu popovici se afla motive de sancțiune și pentru cel care reclamase, respectiv inginerul Popescu. Leonida Popovici, director pe atunci al filialei, declară de altfel, negru pe alb, în anchetă: „...tov. Constantinescu N., inspector general B.I. (...), mi-a spus la o discuție pe care am avut-o, redau textual: **banca trebuie să scape de acest inginer, intrucît scormonește prea multe**” (subl. nr.). Este alcătuit cu mare urgență un proces verbal, după care urmează Ordinul președintelui Băncii de Investiții, de desfacere a contractului de muncă. Iată însă cum caracterizează această măsură unul dintre cei mai autorizați experți, conf. univ. dr. inginer Silviu Corlățeanu: „S-a procedat la desfacerea contractului de muncă înainte ca să existe motivele respective. Procesul verbal de revizie și fișa 9, care au stat la baza concedierii, nu conțineau constatări definitive, ci numai simple aprecieri care urmau să fie confirmate sau infirmate (...). În cazul de față dintii s-a luat măsura și după aceea s-au

căutat motivele. (...) Această anomalie a generat întreaga gamă de denaturări și deformări ale realității care caracterizează acest proces, pentru a se justifica măsura luată...”

Incepe judecata. Unitatea reclamată își stringe probe pentru a-și justifica actul ilegal. În dosare încep să se adune file peste file — documente de avizare, fișe de deviz și de revizie, expertize, contraexpertize, caracterizări profesionale și așa mai departe. Cine n-a văzut pînă acum cum poate arăta un raport sau o expertiză financiară n-are cum să înțeleagă măcar o singură pagină de acest fel. Iar la dosarul (dosarele) cauzei s-au strins sute, ba chiar mii de astfel de pagini! Înșiși judecătorii, cit ar fi fost de pricepuți, puteau fi cu ușurință îndreptăți pe căi greșite. Lupta a fost surdă și fără monajamente. Banca de Investiții a mobilizat în acest scop un adevărat comandament de ingineri și specialiști din centrală sau de la alte sucursale (București, Ploiești, Galați, Oradea), care au avut misiunea de a însoți avocații și experții, în speranța îndreptării lucrurilor pe făgașul dorit. S-au cheltuit astfel mai multe mii de lei — care au acoperit deplasările, avizările, onorariile experților. Aceștia din urmă le rămâne, în fapt, datoria legală dar și morală de a stabili adevărul. Instanțele de judecată urmează, în fapt, să se conformeze acestor expertize — și au fost opt la număr! Dar, să reținem, toate expertizele s-au pronunțat, cu mici excepții (mai cu seamă la începutul procesului), în favoarea inginerului Vladimir Popescu, stabilind fără posibilitate de îndoială că „...motivele desfacerii contractului de muncă nu se regăsesc în activitatea reclamantului!”

Și totuși, Vladimir Popescu pierde primele două procese: cel de la Judecătoria Cimpina și cel de la Tribunalul județean Prahova, fără îndoială în urma unor influențe din afară, pe cit de suspuse, pe atît de lipsite de temeiul legal. La cererea sa, prin care a arătat nelegalitatea hotărârilor existente, tovarășul Teodor Vasiliu, pe atunci ministrul justiției, declară recurs în supraveghere, dar în același timp, printr-un alt proces (la Tribunalul Suprem) se hotărăște strămutarea judecării de la Ploiești la Brașov pentru mai multă obiectivitate. De aici înainte inginerul Popescu va avea numai câștig de cauză: Judecătoria Brașov, Tribunalul județean Brașov. Unitatea reclamată, Banca de Investiții, pierde teren. Cere însă de trei ori la rînd recurs extraordinar și tot de trei ori la rînd procurorul general îl declară !! Tribunalul Suprem îl admite de două ori și îndreaptă de fiecare dată judecata spre Tribunalul de la Brașov. Dar tot de fiecare dată câștigă Vladimir Popescu! Un al treilea recurs extraordinar este declarat de Procuratura Generală. De această dată însă Tribunalul Suprem judecă, în ședința sa din 9 iunie 1977, chiar fondul cauzei.

În procesul verbal de încheiere întocmit se arată următoarele: „Instanța a analizat, pe rînd și aprofundat, toate faptele imputate contestatorului și a reținut că nu era cazul a se recurge la măsura severă a desfacerii contractului de muncă pe motiv de necorespondență profesională a acestuia. Din examinarea lucrărilor dosarului rezultă că instanța de fond, analizînd complet și just materialul probator existent la dosar, a ajuns la concluzia corectă că măsura desfacerii contractului de muncă al contestatorului nu este justificată”. Pronunțarea deciziei s-a aminorat pentru 18 iunie, apoi la 25 iunie, 2 iulie și în fine la 9 iulie, cînd Tribunalul Suprem a decis „Respingerea recursului extraordinar declarat de procurorul general împotriva deciziei nr. 1471 din 24 noiembrie 1976 a Tribunalului județean Brașov, secția civilă”. Banca de Investiții a mai cerut încă o dată declararea recursului extraordinar, dar de această dată procurorul general Gheorghe Bobocea a respins cererea, ca neintemeiată. Așa se sfîrșeau șapte ani grei de luptă, șapte ani în care inginerului Popescu i s-au prezis nu o singură dată eforturi inutile și pierderea cauzei. Avind însă în însăși Legea de partea lui, Vladimir Popescu a câștigat...

★

Stau față în față cu inginerul Popescu — de mai mulți ani angajat în cadrul Trustului pentru economia forestieră și materiale de construcții din Brașov, orașul în care și locuiește — stau și-l întreb de unde a avut atîta putere să ducă totul pînă la capăt. „Mi se părea prea mare nedreptatea ce mi s-a făcut — îmi spune. Nu e vorba în nici un fel de bani, pentru că eu m-am angajat aproape imediat la trust — iar acum, cînd îmi revin toate drepturile, banca nu trebuie să-mi plătească decît vreo șapte mii de lei. Asta e un lucru neesențial în problema mea, iar eu am cheltuit, la finalul meu, peste treizeci de mii cu judecata... N-am acceptat însă să-mi fie călcată în picioare demnitatea, n-am putut suporta gîndul că, dacă mă las păgubaș, oamenii care mă cunosc, colegii de la serviciu și chiar foștii mei colegi, de la bancă, mă vor considera un vinovat. Sigur, fără perseverență nu faci nimic în viață, dar iată că oamenii legii au socotit că eu am avut și altceva decît perseverență, anume am avut dreptatea de partea mea. Astăzi, pentru că m-am apărut singur, sint socotit cel mai priceput specialist al trustului în materie de legi ale investiției, cod civil și așa mai departe. Cu alte cuvinte, am mai câștigat ceva din această experiență!”

O experiență care, spunem noi, poate pune pe gînduri încă foarte multe persoane pentru care Legea țării pare un lucru de eschivat. Vladimir Popescu, prin perseverența lui, a adus un exemplu ce nu poate fi trecut așa ușor cu vederea!

DUMITRU GRAUR ■

Birocrație și autobirocrație: Un cetățean care a căzut cu troncu unei judecătoria

și niște locatari care vor să stea în văzduh

Oricît de scurtă ar fi memoria unui om, este sigur că el nu are cum să uite, cel puțin, ziua cînd s-a mutat într-o casă. Nu ar exista deci nici un motiv ca să punem la îndoială ceea ce susține, într-o scrisoare trimisă redacției noastre, Vasile Grigoraș din Bacău, anume că de cînd locuiește, el și familia sa, în cartierul Cornișă 1, bloc 10, scara 2, etajul 2, apartamentul 10, nimeni n-a mai avut această adresă deoarece, simplu și limpede, el s-a mutat acolo încă de la darea în folosință a blocului. Precizarea aceasta era desigur necesară, după cum se va vedea și din scrisoarea pe care am primit-o: „Încă din primele zile ale anului 1977 — nu pot să-mi amintesc datele exacte — periodic, probabil pentru fiecare ședință a procesului, am tot primit citații pe numele pîritului Mihai Vasile. La prima citație, crezînd că este o întîmplare, am luat-o și am depus-o personal la secretariatul judecătoria din Bacău. La a doua citație, cînd m-am prezentat, am adresat și rugămintea să se treacă corect domiciliul cetățeanului în cauză, să nu mi se mai trimită asemenea citații, intrucît eu nu am nimic comun cu această situație și, în plus, nu am nici timp pentru a le aduce de fiecare dată la judecătoria. Mi s-a răspuns că nu trebuia să vin personal ci să le pun în plic și să le trimit prin poștă. Regret,

am spus, acum faptul este consumat, dumneavoastră să aveți grijă însă ca pe viitor să fiți mai atenți. Și nu trece mult timp, că mă pomenește iar cu citație. De data aceasta m-am conforma recomandarilor dumnealor, am pus citația în plic și n-am uitat să fac nici mențiunea că omul cu pricina nu locuiește la această adresă. Credeam că procedînd astfel voi curma această neplăcută poveste. Dar m-am înșelat. Cu aproximativ o lună în urmă am primit o hotărîre cu care iar m-am dus, personal, la secretariatul judecătoria, insistînd pentru identificarea domiciliului corect al pîritului. În fine, astăzi, 17 decembrie 1977, a sosit pe adresa mea o comunicare și sentința civilă nr. 6689, însă pe acestea nu le mai duc la judecătoria ci m-am hotărît să le înaintez dumneavoastră, pentru că, dacă las lucrurile să meargă în continuare așa cum au mers pînă acum, cine știe la ce sentințe mă mai pot aștepta, așa nevinovat cum sînt!”

Am citat aproape în întregime scrisoarea lui Vasile Grigoraș din Bacău, cu gîndul că faptele primează oricărui comentariu. Cel ce ne scrie nu uită să califice însă drept „practici dăunătoare și birocratice” cauzele acestor pătani ale sale. Și fără îndoială că, judecînd dincolo de orice text de lege, omul are dreptate. Este de înțeles astfel și zeflemeaua cu care încearcă să-și descarce năduful, soluția

cea mai la îndemînă pentru el, desigur, pentru care funcționarii trași de atîtea ori de mînecuțe pentru a vedea și a auzi mai bine ar trebui să-i fie mai degrabă recunoscători deoarece, la urma urmei, tulburarea liniștii unui om poate să intre, precum se știe, chiar sub incidența vreunui articol de lege. De bună seamă, Vasile Grigoraș n-a vrut să ajungă cu gîndul pînă aici. El a înțeles foarte bine că judecătoria din Bacău se afla în căutarea unui pîrit. A încercat s-o ajute și n-a reușit. De ce n-a reușit, n-a înțeles. Și n-a priceput nici de ce i-a căzut tocmai el cu troncu.

În sfîrșit, întîmplarea de mai sus nu ni separe mai grav decît ceea pe care ne-o relatează, tot într-o scrisoare, Dan Constantinescu, membru în comitetul blocului C 14, șoseaua Cățelu nr. 62, București. Blocul acesta, ni se scrie, a fost dat în folosință în 1966, are zece etaje și toate cele 88 de apartamente sînt proprietate personală. În urma cutremurului din 4 martie 1977, o comisie trimisă de către Consiliul popular al municipiului a constatat o serie de avarii. Comisia a depus, într-un raport, aceste constatări la Consiliul popular, care, la rîndul său a dispus ICRAL-ului să întreprindă remedierile convenite, în baza proiectelor de execuție ce urmau a fi întocmite de către „Proiect-București”. În urma comunicării făcute de către ICRAL asociației de locatari, prin care se cere asentimentul tuturor locatarilor pentru a încheia o convenție scrisă de efectuare a remedierilor la grinzile de rezistență, diafragme etc., comitetul de bloc a convocat o adunare generală a proprietarilor informîndu-i despre toate aceste demersuri și cerînd în același timp fiecăruia acordul scris pentru angajarea plății proiectului și a lucrărilor de consolidare a construcției. Pînă aici, se

vede, totul a decurs cît se poate de firesc. Consiliul popular al municipiului, ICRAL-ul au acționat fără întîrziere și eficient, cît se poate de legal și de omenește, în deplină concordanță, de altfel, cu dispozițiile pe care conducerea superioară de partid și de stat le-a dat pentru rezolvarea unor situații de acest fel. Dar lucrurile s-au împotmolit tocmai la urmă, atunci cînd nimeni nu se mai aștepta, datorită chiar celor despre a căror liniște și siguranță, la urma urmei, era vorba. Adică datorită locatarilor. E drept, majoritatea lor au consimțit că sînt de acord cu plata, faptul fiind, se-nțelege, în interesul securității locuinței fiecăruia. „Au fost însă — se arată în scrisoarea — un număr foarte mic de proprietari care, neavînd de suferit nici un fel de avarie în apartamentele lor aflate la etajele de sus, n-au înțeles să suporte în mod proporțional costul reparațiilor ce trebuie făcute pentru consolidarea acestui imobil, de la etajul IV în jos. Precizăm că este vorba de consolidări de grinzii, stîlpi de rezistență, planșee etc., deci nu de intenția cuiva de a-și pune faianță la baie sau de a-și zugrăvi casa cu banii altuia”. Socotim binevenită această ultimă precizare. Ea ne ajută să înțelegem mai bine egoismul feroce, împins pînă la iresponsabilitate, al celor în cauză, al acestor „proprietari” care cred că vor putea viețui chiar și suspendați în văzduh și uită că nici păsările nu-și fac cuiburi în aer, ci tot pe crengi și pe trunchiuri sănătoase. În orice caz, atitudinea intransigentă ori numai lehamitea pe care o poate provoca birocratia ni se par niște dulci stări de spirit față de efectele pe care le lasă în urmă vîrsta de aur a acesteia: autobirocrația!

DUMITRU ELIADE ■

INTRE CLASIC SI BAROC

Luchian

Lancea transformată în floare

Studentului la Școala de belle arte, Ștefan Luchian, i s-a spus de la catedră că arta este „o consolare”. Dar nici un cuvânt nu e, probabil, mai străin de sensul artei. Și cum am putea vorbi despre consolare când ea s-a hrănit cu speranța de a-i concura pe zei? Picasso zicea odată că ar arunca în mare pietrele pe care le sculptase. Aceste vorbe nu exprimă ceea ce par să exprime în prima clipă. În spațiile lor se ascunde speranța că marea va primi aceste pietre ca fiind ale ei, și deci artistul va putea considera că a colaborat la crearea lumii. Se înțelege, pasul următor ar fi înlocuirea tuturor pietrelor mării cu pietre sculptate. Și a munților, cu munți sculptați... Și cum am putea vorbi despre consolare la un pictor care, lovit de paralizie și rămas în cele din urmă prizonierul fotoliului său de infirm, va cere să i se lege penelul de încheietura mîinii și va picta flori? Ca și Renoir (și aproape în același timp, și același număr de ani!). Însă într-o înclăștare și mai eroică... Nu, niciodată nu-i vom respecta destul pe cei încăpăținați, pe cei care nu cunosc consolarea...

Poate de aceea, în ciuda faptului că melancolia sa șoptită nu pare, în prima clipă, să aibă nimic comun cu febra unui barbar al soarelui, mă simt tentat să-l pun pe Luchian alături nu de un Courbet, ci de Van Gogh... Amîndoi știind ce înseamnă să alegi împotriva suferinței. Amîndoi trebuind să lupte cu boala pentru a picta. Amîndoi vorbind în numele celor care n-au nimic și iubesc totul. Amîndoi înțelegînd prin speranță nu numai „aproape a trăi”, ci chiar a trăi. A trăi și a crea. Amîndoi aproape ingenuncheați de destin. Și amîndoi invincibili. Amîndoi gata mereu să învețe de la alții. Și amîndoi dînd lecții fără să-și fi propus asta. Amîndoi, martiri ai artei. Și amîndoi strigîndu-și dragostea de viață. Amîndoi copleșiți de drama lor. Și amîndoi ridicîndu-se deasupra ei. Amîndoi refuzînd să se plîngă. Și amîndoi făcîndu-și dreptate prin artă, singura dreptate ce le-a fost accesibilă. Amîndoi singerînd. Și amîndoi plini de recunoștință în fața frumuseții lumii. Amîndoi respectînd natura. Și amîndoi pictînd flori care nu cresc în grădini și cu atât mai puțin în sere, ci în răni și în dragoste. Amîndoi căutîndu-și un drum propriu. Și amîndoi hotărîți să plătească întreg prețul cerut de arta lor. Amîndoi pictînd pentru că simțeau, nu pentru că vedeau; nu pentru că vroiau să arate, ci pentru că vroiau să spună. Amîndoi convinși că arta nu este o profesiune, ci o misiune a conștiinței lor. Amîndoi căutînd în singurătate ceea ce îi făcea solidari și vișind o artă prin care să dăruie, nu să cucerească. Amîndoi, asumîndu-și toate riscurile unei opțiuni, alegînd dintre armele Atenei numai lancea. Curajul. Nu scutul. Unul transformînd lancea într-un chiparos funebru și înflăcărat, fremătînd sub un cer de cobalt. Altul transformînd această lance (atunci cînd abia mai poate ridica brațul) în floare... în flori care luptă, chiar cînd sînt de o tandrețe oboșită, înfruntînd singurătatea și amenințările... Există artiști a căror biografie riscă să uzurpe opera. Despre călătoria lui Gauguin în Tahiti s-a scris, poate, mai mult decît despre valoarea adevărată a picturii lui. Tragedia plină de soare a nebuliei lui Van Gogh e mai cunoscută decît chiparozii olandezului. Dar cine uită în ce condiții penibile au fost pictate cele mai multe dintre florile lui Luchian nu va înțelege că ele nu aparțin naturii, ci moralei; și că e nepotrivit să vorbim despre frumusețea lor, cînd trebuie să vorbim despre victoria pe care o obțin ele. Căci Luchian știe, mai mult decît Braque care a lansat această formulă, să transforme o rană în lumină.

Anemone roșii și albe și violete, apoi lancea Atenei apare dintr-un incendiu albastru, sau din macii aproape arși de aerul roșu din jurul lor, crizanteme, dumițe, garoafe... Și toate așezate în vase românești de lut smălțuit. „Fiindcă sînt de la noi, le stă bine într-o oală făcută tot la noi” spune Luchian. Și toate avînd aceeași căldură, aceeași melancolie ca și privirile oamenilor lui Luchian... Cele mai multe pictate după 1909 cînd boala l-a ținut pe pictor în casă. Și întocmai ca la Renoir, mina infirmă nu se vede dintre florile cu ajutorul cărora Luchian a dat, poate, cea mai suavă lecție de curaj din istoria artei. Pe măsură ce suferința îl doboară pe om, artistul refuză să accepte înfrîngerea. Pe măsură ce boala e mai necruțătoare, pictează mai multe flori, povestindu-ne, de fapt, stări sufletești. Căci el nu pictează flori pentru a imita natura, ci pentru a face mărturisiri. E singur? Un vas cu macii sau cu crizanteme dă posibilitatea iubirii să iasă din mușenia ei. Căci asemenea tuturor marilor artiști, Luchian nu concepe o artă fără curaj, nu concepe o artă fără speranță. Cu degetele amorțite, el nu renunță. Și în clipa aceea „zugravul” știe că întotdeauna a vrut să declare același lucru. Uneori s-a pictat pe sine, alteleori a preferat peisajul sau chipurile oamenilor simpli pe care i-a iubit ca și Van Gogh, dar întotdeauna a vrut să declare același lucru... Mă feresc să folosesc un cuvînt care l-ar nedreptăți, poate, pe Luchian: revanșă. Revanșă a artei asupra destinului. Nu, „Luchian” înseamnă mai mult. El nu vrea să ne vorbească despre boala lui, ci despre ceea ce iubește în viață. Nu urmărește compasiunea noastră, ci să stimuleze în cel care-i privește tablourile datoria de om. El și-a făcut-o pictînd. Pentru a ne-o face și noi față de el, trebuie să ascultăm în tăcere ceea ce ne spune. La fel cum într-o seară el a ascultat cum se apropia vioara lui George Enescu.

OCTAVIAN PALER ■

Sergiu Celibidache:

„Consider o șansă deosebită că m-am născut la Iași, în acea bogăție neobișnuită de valori care mi-au marcat drumul și tot ce am făcut pînă azi”

— Nu tras așa arcușul, arcușul lui Brahms este un arcuș cu particularități speciale, este dens, greu, cu toate că fluid, este așa cum era și gînditorul. Plecînd de la arcuș o să înțeleg și celelalte calități specifice ale lui Brahms.

Așa a început una din primele repetiții ale dirijorului Sergiu Celibidache. Invitat de Artistul poporului Ion Voicu și Filarmonica „George Enescu”, marele dirijor a acceptat cu plăcere să concerteze la București și Iași avînd în program muzică de Brahms, Stravinski și Ravel.

— Așa, foarte bine, dar în relația esențială între mina stîngă și dreaptă, care vi se pare vouă mai importantă? Contrar opiniilor care circulă și care sînt mai mult sau mai puțin consolidate, muzica o face mina-brațul drept și nu mina stîngă. Stînga are importanța ei definitivă, dar brațul drept este respirația, dozarea, frazarea, legătura cu viața, reîntrarea în cosmos.

Am văzut la maestrul Sergiu Celibidache un dar cu totul deosebit de a explica, de a relua și din nou a relua pasajele care nu ajung, din punct de vedere muzical, la dialectica necesară pentru evoluția gîndirii muzicale, o răbdare ieșită din comun, urmărind să ducă întreaga orchestră la desăvîrșire. Nu-i scapă nici un detaliu, schimbînd tot ce este necesar, de la arcușuri pînă la înclinarea planurilor sonore, ca să redea și să înlesnească urmărirea procesului evolutiv, în care masa sonoră se găsește angajată. Nu există urmă de indiferență în tot ceea ce face, și cu un entuziasm fără margini reușește să emoționeze, să miste, să convingă. Dacă din intimplare rezultatul imediat îl mulțumește, nu ezită o secundă să-și împartă satisfacția cu cei care, după vorbele dînsului, sînt direct responsabili, adică muzicienii.

— Muzica nu o fac eu, băieți, muzica o faceți voi, eu vă împiedic să faceți lucruri care împiedică muzica să se nască, eu vă arăt în continuare ce nu trebuie să faceți, ceea ce, în sfîrșit, trebuie făcut, faceți voi.

Și după una din observațiile de felul acesta, care iluminează fața tuturor, maestrul, consultîndu-se democratic cu noii săi colaboratori de cîte minute este pauza, coboară pe podium, ștergîndu-și fruntea asudată.

Dăm fuga printre scaunele de pe scenă, pentru a-i adresa cîteva întrebări.

— Maestre, cum ați primit invitația pe care v-au făcut-o violonistul Ion Voicu și Filarmonica „George Enescu”?

— Din toată inima, așa cum mi-a fost făcută.

— Maestre, în ce sens faceți dv. muzică?

— Nu cred că muzica se face într-un sens oarecare, muzica spre deosebire de note, o dată realizată, făcută, are un sens, deci sensul muzicii este o consecință și nu un factor care o generează.

— Atunci cum faceți dv. muzică?

— Așa cum plugarul își ară pămîntul, grădinarul își deretice grădina, cum mama își crește copilul, sau învățătorul la școală dezleagă limbile și mințile copiilor.

— Trăiți cu adevărat un sentiment deosebit cînd sinteți alături de o orchestră românească?

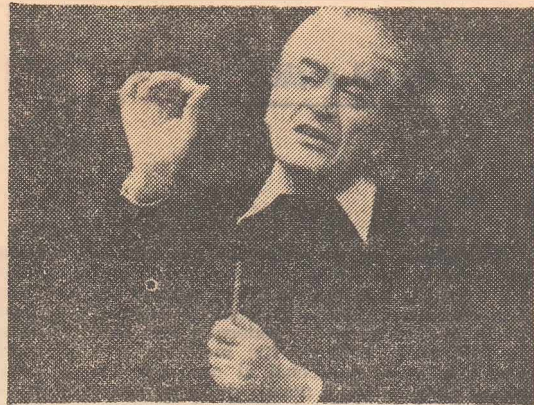
— Mai ales, din punct de vedere omenesc, cum vă puteți închipui, îmi face o deosebită plăcere.

— Ce credeți că îi trebuie unui muzician sau mai exact unui dirijor să înțeleagă adevăratul sens al muzicii pentru a putea ajunge la desăvîrșire?

— Este simplu. Talent, înzestrare, școală, muncă multă, folosirea tradiției și cunoștințelor bune ale înaintașilor, cultură, aș putea spune chiar multă cultură, pentru ca fiecare individ să trieze, să discearnă între alb și negru, între gras și subțire, între mirlanie și duosenie de spirit, între analfați care știu să scrie și să citească și înțelepți care nu au nevoie de abecedar și de gramatică.

— Ce-mi puteți spune despre nivelul muzicii românești?

— Români au o doză de talent de neerezut. Îmi este greu să folosesc un termen popular dar există

talent la noi, la români, cit lumea. Dar pregătirea tehnică, psihologică și muzicală nu sînt totdeauna la înălțimea generozității pămîntului. Din punct de vedere individual, nivelul pregătirii tehnice este ridicat, din punct de vedere al ansamblului, cunoștințele simfonice sînt uneori sub valoarea talentului.

— Ce trebuie făcut?

— Avem nevoie de un efort consecvent, de o enormă perseverență în acest efort de încredere în codrii și vînturile noastre și în ciobanii înțelepți, care nu ne lasă să ne depărtăm de izvoarele veșnice care ne hrănesc.

— Ce v-a mai impresionat la noi, și cu ce sentimente ați revenit?

— Cum e și firesc, am și eu ca toată lumea patrimoniul sfînt al amintirilor copilăriei mele, consider o șansă deosebită faptul că am crescut la Iași, în acea bogăție neobișnuită de valori, de toate soiurile, valori care mi-au marcat și îmi marchează drumul și tot ce am făcut pînă astăzi.

— Există noțiunea de pace în muzică? Cum înțelegeți dv. relația muzică-viață, acum cînd liniștea dorită ne trimite tot mai mult în sălile de concert?

— Omul ajunge la liniște după ce s-a eliberat de orice. Muzica este calea cea mai scurtă de eliberare de tirania aversiunilor și a înclinațiilor egoiste, din această cauză lumea se îndreaptă tot mai mult către muzică.

— Ați observat cu ce căldură ați fost primit la fiecare repetiție, este adevărat că ați dori să contribuiți la formarea unei școli bune de muzicieni și dirijori în România?

— Eu doresc să fiu de mare utilitate României, am multe lucruri de îndeplinit pe lumea aceasta, sînt în mijlocul unor acțiuni, al unei lupte cu mecanizarea, standardizarea, dezumanizarea omului. Voi face ceea ce pot în privința ridicării și imobilizării talentelor existente în România, încercînd să creez o școală de muzică de prestigiu în țara mea și sper să primesc tot sprijinul din partea fiecăruia.

— Considerați că sînt mai multe feluri de muzică?

— Nu, pentru mine muzica este un singur lucru, eu nu numesc muzică ceea ce alții numesc muzică. Gilbert Bécaud, Duke Ellington fac muzică, dar există totuși o deosebire între acestia și Mozart. Muzica pentru mine începe acolo unde se termină sunetul. Muzica este transcendența senzațiilor sonore și nu sunetul. Sunetul este nada cu care te atrage și te mișcă, esența muzicii care nu se poate materializa fără sunet. ca și gîndirea care nu se poate materializa fără cuvinte, nu are nimic de a face cu sunetul.

— În decursul drumului dv. glorios care a fost cel mai mare succes?

— Cel mai adevărat succes și compliment care mi s-a adus și de care eu îmi aduc aminte cu cea mai mare plăcere, reprezentînd pentru mine summul înțelegerii muzicale, l-am primit de la un concertmaistru, la Scala din Milano, care nu a spus că nici nu a auzit în viața lui de așa interpretare, nici că sînt cel mai mare dirijor al timpului, ci a spus numai „MAESTRE, AȘA ESTE”.

— Aș dori să ne răspundă la o ultimă întrebare și anume ce nu vă place în lumea aceasta.

— Nu-mi place suferința pamenilor și mă lupt cu mijloacele mele, cum pot, să o înlătur și să o țârmuresc.

Apoi parcă nici nu ne mai bagă în seamă.

— Gata copii, ajunge, cred că s-au fumat cele două țigări... de pauză, hai să mergem mai departe.

Și agale, Sergiu Celibidache, ca un senior în haine de stradă, păsește spre pupitrul Filarmonicii, reîntrînd în viața lui adevărată.

EMANUEL TÂNJALĂ ■
și MADĂLIN VOICU ■

CRONICA SPECTACOLELOR

Destinul unui voievod

Cît de lesne și cu cîtă bucurie se scrie o cronică la un spectacol bun! De data asta e vorba de acela de pe scena Teatrului „Ion Văsilescu”, cu piesa „Întors din singurătate” de Paul Cornel Chitic, în regia Olimpiei Arghir.

Și acest autor, asemeni altor dramaturgi contemporani — Virgil Stoenescu cu a sa piesă despre Alexandru Lăpușeanu, de pildă — s-a simțit dator să reabiliteze, peste veacuri, memoria unei personalități din a cărei viață mulți n-au vrut, sau n-au putut, să vadă decît faptele sîngeroase, cumplite, aparent inumane și imorale, drăcești și de blestemat. Erau acestea interpretări fie naive, superficiale, fie speculative, fie răuvoitoare. Paul Cornel Chitic explică supranumele lui Vlad Tepeș — domnul care n-a acceptat supușenia țării sale față de puterea otomană și care din pedepsirea nedreptăților și-a făcut crez — pornind de la observarea unui adevăr al istoriei: Tepeș n-a fost urît și ponegrit decît de dușmanii din afară și de boierii dinăuntrul țării care l-au scotocit domn drept și iubitor de țară, de aceea l-a păstrat, prin timp, memoria și i-a cîntat, prin balade, faptele. Comentînd înfruntarea sultanului Mohamed al II-lea, de Thomasii spune că „oastea lui Vlad era alcătuită din țărani”. Încît domnul Vlad, ne demonstrează piesa, n-a fost decît un om singur în mijlocul clasei sale, al clasei boieresti, pentru care averea era mai presus de țară și dreptate. Istoria, tragedia acestui voievod este tris-

tă, dar are măreție și putere de mesaj peste timp. Din fericire, și piesa este scrisă pe măsură. Nu o singură intrigă, ci o avalanșă, o reacție în lanț de intrigă; excelente scene de teatru; cursivitate a acțiunii; meditații frumoase și frumos exprimate; replici-metafore, însă care nu numai că nu sună literar-încărcat, ci chiar mobilizează atenția și incită la meditație. În fine, actualul titlu e mult mai potrivit gîndurilor piesei și mult mai „de afiș” decît cel inițial („Cronica personală a lui Laonic”).

Regizoarea Olimpia Arghir are în general meritul de a fi dat ton, de a fi dat echilibru, de a fi dat măsură unui spectacol cu un text lung, cu o distribuție numeroasă, cu o piesă alcătuită din foarte multe secvențe. Dealtfel, de aici decurge și meritul special al regizoarei: a luptat eroic și cu succes cu una din aceste piese contemporane care, prin structură, sînt mai mult scenarii de film. A fost bine ajutată de scenografa Eva Șorban, care, cu niște paravane-zăplazuri, pe rotile, a creat acțiunii un fundal în continuă mișcare, fundal care totuși dădea unitate și atmosferă spectacolului. Și tot bine ajutată a fost regizoarea de muzica de scenă (așa e numită în program) a lui Iosif Herteș, o sumă de sunete care amintește de cele ale naturii, noaptea, pe lingă o mlaștină și-o pădure, și care, semînd cu tînguirile rotilelor decorului, le fac să nu mai deranjeze, adică le integrează. Nu știu dacă e un truc abil ori o întimplare; oricum e binevenită.

Distribuția actoricească e numeroasă, însă fericit întocmită. Toți interpreții dovedesc, profesional și etic, foarte multă seriozitate.

NELU IONESCU ■

Moștenirea literară

Noțiunea de cultură implică pentru fiecare națiune pe aceea de continuitate. O foarte veche cultură populară o reprezintă tezaurul nostru etnografic și folcloric, universal admirat pentru valorile lui estetice: arhitectură, mobilier, ceramică, țesături, costume, muzică, joc, poezie și basm. Despre caracterul specific național al tuturor acestor manifestări vorbește un singur exemplu: acela al anchetei întreprinse încă înainte de întiul război mondial de genialul compozitor și cercetător etnograf maghiar Bela Bartok, care a atestat profunda originalitate a obiectivelor ei. Capacitatea creatoare a poporului nostru este în afară de orice discuție și ea confirmă cu strălucire adevărul ideii de continuitate multiseclară, care stă la temelia oricărei opere viabile.

Cu prilejul Adunării generale a scriitorilor de la 16 noiembrie 1968, în cuvântul rostit de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a evidențiat ca pe „unul din fenomenele deosebit de pozitive ale vieții noastre literare (...) ridicarea unei pleiade largi de tineri prozatori, poeți, critici și dramaturgi și afirmarea lor tot mai viguroasă în cimpul creației, în care aduc o infuzie proaspătă de elanuri generoase”. Mai departe, a subliniat că punerea consecventă în valoare a energiei tinereții și promovarea acesteia în viața socială „este, de altfel, o caracteristică generală a politicii partidului nostru”. Totodată, trebuie știut că „în artă, în literatură, ca în orice muncă, nici o cucerire nouă nu poate porni însă de la zero, ci de la cuceririle anterioare, nici un progres nu se poate clădi pe sol gol, ci pe munca, pe realizările înaintașilor”.

Tendințelor unora de a nega realizările literare din ajun, tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a adus acest luminos corectiv:

„Aspirația spre mai bine — caracteristică tinereții — este o lege a dezvoltării noastre, dar ea nu trebuie să se manifeste prin negarea valorilor acumulate până în prezent, ci prin continuarea și dezvoltarea lor în noile condiții. Fiecare generație își aduce propria ei contribuție creatoare, și toate laolaltă înmănușează ca într-un buchet multicolor arta țării noastre”.

În acest fel tovarășul Nicolae Ceaușescu a răspuns magistral problemei false, a conflictului dintre generații, care se rezolvă în acolada cuprinzătoare a legii de continuitate și de moștenire literară.

Mai recent, la 2 iunie 1976, cu ocazia expunerii la Congresul educației politice și al culturii socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu a relevat unele erori săvârșite în valorificarea moștenirii literare,

De la sursă de inspirație,
la compilație!

Citind romanul *Cimpul cu maci* (Editura „Dacia”, 1977) de Nicolae Calomfirescu, mi-am dat seama că autorul s-a... „inspirat”, dincolo de limitele admise, din cartea de memorialistică *Aminții din războiul independentei* de dr. Gh. Sabin, publicată în anul 1912, la editura bucureșteană „Minerva”.

Gh. Sabin, p. 37: „...Chiar în timpul zilei, unul din acești turci atacă un post român, repezindu-se la un dorobanț și încercând să îi ia pușca cu forța. Soldatul ținea cu putere de armă. Turcul îl lovea cu o mină și cu alta trăgea de pușcă. Îl lovea și cu picioarele și încerca să-l muște de mîini. În acel timp trece un ofițer, care zărind de departe această luptă, strigă la soldat: „— Trage în el, soldat!” Turcul la vederea ofițerului, lasă de armă, fuge și sare într-o ripă vecină. Ofițerul repetă: „— Trage în el, soldat!” dar acesta își potrivea hainele deranjate în timpul luptei și răspunde, că de ce să-l omoare, că doar nu i-a făcut nimica, „a suguit și el cu mine, să vadă dacă-s tare!”

— Mă, dar dacă îți lua pușca, el te omora!

— Da, de ce? că doar nu i-am făcut nimic!”

Nicolae Calomfirescu, p. 112: „...Dar în plină zi, unul din ei s-a repezit la un dorobanț care făcea de santinelă, încercînd cu forța să-i ia arma. Soldatul, fără să-l lovească pe turc, ținea zdravăn de armă, în timp ce turcul, cu mina liberă, îi căra la pumni, încerca să-i muște palmele și-l lovea cu picioarele. Cînd turcul se lupta mai aprig a trecut din întimplare un ofițer român pe acolo, care l-a strigat soldatului: „Trage în el, soldat!” Turcul l-a văzut pe ofițer, i-a pierit cheful să mai ia arma dorobanțului și dus a fost. Ofițerul îl îndemna: „Trage în el, soldat!” Dorobanțul își potrivea netulburat echipamentul și-i explica ofițerului, calm, că turcul nu-i făcuse nimic, era păcat să-l omoare... „și turcul e om, a suguit și el cu mine, să vadă dacă-s tare!”

Gh. Sabin, p. 132: „...Ce lugubră noapte!... La lumina, cînd mică, cînd mare, a flăcărilor, ce consumau casele aprinse soldații noștri apăreau ca niște arătări fantasmagorice... Și copacii, și case, și totul se părea că se mișcă în pas cadențat. Porumbelii gugusti, sburau în cîrduri, scoțind șgote triste de guuuu, și se abăteau asupra casei în flăcări unde s-au născut, fără să-și dea seama că merg la moarte și după câteva pîlpîiri din aripi, cădeau victima elementului distrugător”.

Acum, „varianta” Nicolae Calomfirescu, „revăzută și adăugită”: „Cerulea nopții era de neînchipuit! De la un capăt la celălalt al satului Verbița se dăduse foc caselor, grajdurilor, magaziiilor. Flăcările se ridicau sprintene ca-ntr-un joc din aco-perisuri. Sfîrșiau birnele, ca să se prăbușească cu zgomot înăbuzit... Gugustiucii și porumbelii sălbatici, dezorientați în zborul lor peste case și prin coloanele de fum se opreau ca loviți de un perete, ridicau pieptul, băteau din aripi pe loc, după care pe unii îi înghiteau flăcările”.

De menționat că și la Gh. Sabin această întimplare-simbol are loc tot în localitatea Verbița.

Gh. Sabin, p. 51: „Becheanu a dat cheile de la furgonul cu vasele destinate pentru fierberea apei sergentului major, acesta sergentului, sergentul caporalului și caporalul știa că sunt în ambulanță niște vase mari de 2—5 vedre destinate a se face în ele cantități mari de ceai. Scoate unul din aceste bidoane, cheamă pe bucătar, îi dă ordin să-l spele curat... Davila, sculindu-se și el pînă în ziuă, s-a dus la bucătărie cu ceainicul în mină ca să toarne

„într-o perioadă nesocotindu-se sau chiar blamindu-se opere remarcabile ale înaintașilor, de pe poziții ideologice dogmatice, rigide, străine materialismului dialectic și istoric, iar alteori elogiindu-se fără discernămint lucrări conținînd idei retrograde sau avînd o calitate artistică discutabilă, nereprezentativă pentru patrimoniul nostru cultural”.

Așadar, în spirit critic și autocritic, făcîndu-se procesul unor erori din trecut, sintem astăzi în măsură să discernem cu luciditate din trecutul nostru literar și artistic valorile autentice, de un înalt nivel artistic și de un generos mesaj umanist.

O astfel de operă este, fără îndoială, aceea a lui Mihai Eminescu, din a cărui serie de *Opere*, în ediție științifică, elaborată de Perpessiciu, a apărut recent volumul VII, *Proza literară*, în Editura Academiei Republicii Socialiste România și sub îngrijirea unui colectiv al Muzeului literaturii române. Aparatul de note și de variante al acestei ediții pune în lumină uriașa muncă de atelier a celui mai mare poet al nostru. Lecția acestei opere este cuprinsă în exemplul pe care ni l-a dat capacitatea de nesfîrșită răbdare a creatorului, printre altele, al sonetului Veneției, o adaptare pînă la urmă superioară originalului, după ce autorul ei a supus-o unei serii de variante care s-au urcat la cifra de optsprezece, înainte de a ajunge la forma definitivă.

Dintre contemporanii noștri, un alt exemplu memorabil de muncă eroică ni l-a dat Liviu Rebreanu, muncă pe care o atestă ediția critică Nicolae Gheran, în Editura Minerva. La cele aproape șase sute de pagini ale textului uneia din capodoperele lui, *Răscoala*, se adaugă peste trei sute de alte pagini conținînd primele variante, ezitățile și renunțările creatorului, conștient de imperfecțiunile lucrului său și mereu năzuind spre mai bine.

O vastă operă de restaurare a operelor clasicele noastre a fost realizată în ultimele decenii, prin ediții critice, inițiate de editurile din toate marile centre culturale ale țării. Aș exprima dezideratul ca în planul editorial al anului 1980, cînd se implesc o sută de ani de la nașterea lui Mihail Sadoveanu, să fie prevăzută reeditarea completă a operei celui mai reprezentativ prozator al epocii noastre naționale, văzut de contemporanul nostru. O asemenea operă poate fi realizată în doi ani, 1978—1980, prin eforturile conjugate ale mai multor edituri și colective corespunzătoare. În același an, odată cu centenarul nașterii celuilalt genial pilon al literaturii noastre moderne, Tudor Arghezi, ar fi bine să fie încheiată editarea *Scrierilor* lui, ajunse la cifra 30 (*Proza*, Editura Minerva, 1977).

Abia schițată în aceste rânduri, realizarea depină a valorificării moștenirii literare se află pe calea cea bună.

ȘERBAN CIOULESCU ■

apa fierbinte peste ceal. Cînd vede însă bidonul în flacăra focului, cu cositorul topit și deslipit în mare parte, apucă de o toartă să-l tragă la o parte, dar toarta se desprinde și bidonul se răstoarnă spre picioarele lui Davila, care a sărit în sus țînd și astfel a scăpat a-și opări picioarele. La țîpătul lui Davila soldatul se deșteaptă”.

Secvența „repeștită” de Nicolae Calomfirescu în „romanul” său, la p. 117:

„...Bucătarul umpluse de dimineață, imediat după ce se trezise, vasele cu apă, făcuse un foc zdravăn și cu gîndul că se putea încă odihni pînă fierbe apa, se trintise lingă foc. Locotenentul (de unde împietatea de a atribui altui personaj o întimplare reală din viața generalului Carol Davila?!), venit să vadă cum se organizase serviciul trupei, găisise două bidoane cuprinse de flăcările focului, cu cositorul topit, curgînd... Locotenentul a încercat să ridice unul din bidoane, dar o toartă s-a desprins și i-a rămas în palmă. Bidonul cu apă clocotită s-a răsturnat și era cît pe ce să-i opărească picioarele. Soldatul nu se trezise la venirea ofițerului, ci numai la țîpătul lui de spaimă, cînd apa se vărsase lingă botul cizmelor”.

Cimpul cu maci de Nicolae Calomfirescu mai conține asemenea pasaje de o stridentă asemănare cu... „originalul” — textul cărții doctorului voluntar Gh. Sabin — la paginile: 6, 7, 8, 11, 39, 42, 47, 60, 70, 72, 73, 74, 76, 101, 102, 131, 136, 137, 139, 140, 142, 143, 160, 161, 163, 164.

Cartea lui Nicolae Calomfirescu este consacrată unui eveniment istoric. Scrierea unei asemenea cărți presupune, într-adevăr, o serioasă documentare. Dar documentare înseamnă, în sensul onest al termenului, familiarizarea cu atmosfera unei anumite vîrste istorice, asimilarea superioară a unor date și evenimente și restituirea spiritului vremii din unghiul inedit al unei anume structuri creatoare. Tragerea la indigo a unor nuclee narative, acest transfer nepermis, regretabil, de substanță epică nu se mai cheamă documentare. Se cheamă altfel: plagiat!

VICTOR RUSU ■

Instructor, Biblioteca județeană Mehedinți

Semnal

● Se află sub tipar o nouă carte a poetului Adrian Păunescu — *Poezii de pînă azi*. Volumul va fi publicat de Editura Minerva în prestigioasă și populara colecție Biblioteca pentru toți. El va cuprinde o amplă selecție din cărțile *Ultrasentimente*, *Miei primi*, *Fintina somnambulă*, *Istoria unei secunde*, *Repetabila povară*, *Pămîntul deocamdată*. Versurile sînt grupate pe criterii tematice indicîndu-se astfel principalele repere ale universului poetic creat de Adrian Păunescu ● La Editura Cartea românească a apărut volumul de eseuri *Identificări* al criticului literar Mircea Martin. Cartea cuprinde articole despre Blaga, Fundoianu, Călinescu, Vianu, Bogza ș.a. ● Cu George Lesnea prin veac se intitulează volumul publicat de Grigore Ilieși la Editura Eminescu. Tinărul publicist a reușit să realizeze un volum unitar, în care întrebările sale au provocat poetului ieșean confesiuni ce creionează un vast tablou al epocii literare interbelice și actuale ● A apărut de sub tipar cartea lui Romul Munteanu — *Lecturi și sisteme*. Iată câteva din incitante titluri ale studiilor cuprinse în carte: *Măștiile lui Lautréamont*, *O interpretare bachelardiană a poeziei lui G. Bacovia*, *Dilemele unei istorii a criticii literare, Eminescu și eternitatea discursului liric*.

CRONICA LITERARĂ

Eugen Simion:

„Timpul trăirii, timpul mărturisirii”

Timpul trăirii, timpul mărturisirii, un fermecător jurnal al unui sejur la Paris, înregistrează trecerea de la contemplarea vieții ca spectacol la contemplarea ideilor ca o reprezentare captivantă. Poposind pentru trei ani în Franța ca lector la Sorbona, Eugen Simion își destăinuie experiența fără ipocrizie, fără să procedeze ca alți autori care în repetate rânduri circulă de

pe un meridian pe altul și se vaită că nu se pot adapta unor universuri străine, însă abia așteptînd de fapt să pornească într-un nou voiaj. Desigur, în marea metropolă a autorului român, unul din bunii noștri critici literari, se simte și el singur și dezorientat la început, are și el momente depresive, dar nu le consimțea decît în treacă pentru că pe cititori nu-i interesează ce a simțit cel care a scris Eugen Lovinescu, scepticul mintuit atunci cînd la Paris ploua. De asemenea, el se desparte cu hotărîre de acei autori de jurnale care, ajunși pe alte meleaguri, încep să ne instruiască atestatestitori despre toate cîte vîd. Eugen Simion este aidoma unui reporter febril care însă nu caută senzaționalul cotidian ci senzaționalul ideilor. Desigur, în cartea sa scrisă parca dintr-o suflare, de parcă timpul trăirii și cel al mărturisirii s-ar suprapune, se întilnesc numeroase secvențe din viața obișnuită. Autorul își povestește sosirea la Paris („Ajung la Paris ducînd cu mine, ca toți oamenii din Estul Europei, un mare mit, luat din cărți”) al cărui locuitor rămîn nepăsători față de acest eveniment, istorisește pătania prin care trece în căutarea unei locuințe sau diverse necazuri financiare, dă relații precise despre străzi, despre clădirile orașului sau monumentele lui, enumeră obiecte din apartamente, privește cum sint îmbrăcați oamenii, compară salariul pe care îl primește la Sorbona cu cel al colegilor, vinează cărți bune dar la un preț de cost cît mai redus. El face considerații gastronomice, întreține relații cordiale cu cine poate, scrie scrisori și așteaptă scrisori, se lasă purtat pe o pajiste unde înaltă împreună cu copiii un zmeu, povestește filme sau piese de teatru sau își comunică impresii ale unor vizite în muzee. Abia așteaptă să întilnească prieteni din țară și le dedică portrete memorabile — Marin Preda cumpărînd o pălărie, Adrian Păunescu în vizită la un muzeu, Sorin Titel evoluînd remarcabil printre necunoscuți în ciuda aparentei sale de om nedescurcăt, sau creionînd portrete unor oameni de seamă ai Franței: Jean Paul Sartre, Malraux etc. Aparent, această carte nu are un fir conducător, pare scrisă după capriciu, după hazard și volumul își creează impresia că se poate încheia oriunde sau, la fel de bine, poate continua. Dar, treptat, în subtextul acestei scrieri se conturează ceva mai adînc decît înșelătorul și scilicitorul joc de imagini caleidoscopice pe care îl formează scenele din viața pariziană, ceea ce deosebește **Timpul trăirii, timpul mărturisirii** de alte cărți de călătorie ai căror autori toarnă cu toptanul tot felul de întimplări insolite care li s-au întimplat sau pe care le-au observat în timpul periplului lor numai pentru a-i lăsa cu gura căscată pe cei care nu au trecut pe acolo. Povestind o sumedenie de amănunte despre modul în care a locuit la Paris, Eugen Simion nu face decît să creeze cadrul necesar pentru a invita la o dezbatere de idei referitoare la acute probleme contemporane. El pare aidoma unui gospodar preocupat mai întîi să-și ridice acareturile, să-și cunoască vecinii și locurile care îl înconjoară și abia pe urmă se apucă să filosofeze. Deși scrisă limpede, de o fluentă remarcabilă, de comunicare agreabilă, cu acea transparentă a limbajului care constituie farmecul scrisului lui Eugen Simion, prea puțin preocupat, după cum însuși susține, să-și impodobescă stilul cu tot felul de zorzoane menite să-i facă pe esteli să cadă în extaz, jurnalul său parizian este destul de dificil la lectură pentru că te îndeamnă uneori să fii mai atent la datele pe care le comunică și să nu observi tensiunea ideilor exprimate, pasiunea cu care ele sint căutate. Eugen Simion citește ca pe o carte realitate, îi caută semnificațiile, zăbovește la paginile cele mai interesante, propune soluții și tot el le respinge, îl invită pe cititor să participe și el cu propuneri. Relatarea sa este lipsită de ifose, el nu îmbracă veșminte impozante care să ne la ochii prin strălucirea lor și să-l transforme într-un sacerdot ale cărui cuvinte trebuie ascultate cu venerație, repetate și învățate pe de rost. Scrisul său detasat, uneori ironic, din păcate lipsit de umor, ne invită la reflecție, ne îndeamnă să înțelegem din noianul imens de fapte povestite ce se întimplă azi în cultura franceză — în special în literatura franceză. Autorul este interesat și de ceea ce îi frămîntă pe oamenii de acolo, ce afinități ne leagă de ei și ce ne desparte. Multe pagini sînt consacrate mișcărilor studentesti din 1968, din Franța, caută să afle care a fost mobilul lor, ce consecințe au avut ele în conștiința francezilor. Totul este exprimat cît se poate de firesc, cu o nonsalanță dezarmantă, fără a face paradă de eruditie și în nici un caz dorînd să-și aroge dreptul de a rosti adevăruri ultime, care să ni se impună așa fără a le mai cerceta, fără a le mai confrunta cu alte opinii. Lectura volumului este reconfortantă pentru că demonstrează fără putîndă de tăgadă că atitudinea intelectualului român atunci cînd se află pe alte meleaguri s-a schimbat azi. El nu mai este uluit de ceea ce vede, nu mai pot să l se scoată atît de ușor strigăte de admirație și asta nu numai din pricină că este mai informat dar și din cauză că este familiarizat cu ideile care circulă în epoca modernă prin lume, pe care le dezbate cu fervoare, cu drept egal de a participa la o astfel de confruntare fiind un reprezentant al unei culturi care are ceva de spus lumii. Tocmai de aceea în finalul cărții partea de anecdotică aproape că dispăre, autorul preocupîndu-se numai de înregistrarea ideilor — cele trei interviuri cu criticii de seamă de azi: Jean-Pierre Richard, Jean Rousset, Georges Poulet sau paginile despre spiritul francez. Pentru că experiența fundamentală trăită de Eugen Simion la Paris nu se află pe planul vieții cotidiene, ci pe acela intelectual. **Timpul trăirii, timpul mărturisirii** este o carte scrisă de un autor român fără complexe în fata spiritului european, fiind unul din triumfurile acestui gen de literatură la noi.

GEORGE ARION ■

Iscușiții meșteșugari cooperatori

— Tovarăși sînteți Mihai Ghența și Ion Toanchină, director general și director adjunct ai Icecoop, altfel spus Întreprinderea de comerț exterior a Uniunii centrale a cooperației meșteșugărești. Ce ne puteți spune despre bilanțul anului care s-a încheiat, 1977?

— Modești fiind, înțelegînd că mai avem destule de făcut, nu putem să nu vă informăm că anul trecut am depășit planul la toți indicatorii. Că avem bune relații cu câteva sute de firme străine, că în 1978 — cînd împlinim 10 ani de existență — sînt create premiale pentru depășiri substanțiale.

— Cu ce anume faceți dumneavoastră comerț?

— În liniile cele mai mari cu puțință cu produse artizanale. Ele se bucură de o foarte mare faimă fiind o reflecție a geniului poporului român, o deplină recunoaștere a folclorului nostru. Spunînd aceste lucruri mă gîndesc la faptul că pe piață există, după cum este și firesc, o concurență mare, uneori chiar acerbă.

— Care sînt secretele reușitei?

— Urmărim neabătut indicațiile secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Diversificarea mărfurilor trimise la export, ridicarea permanentă a calității lor și, desigur, formarea unor cadre potrivite. În comerțul exterior, de ce să n-o spunem, avem comercianți. Iia românească, spre a vă oferi un exemplu, s-a impus chiar și în Japonia, cunoscută și ca o țară a broderiilor.

— Ce județ ne recomandați și ce unități spre a completa materialul nostru?

— Județul Prahova, Cooperativa „Arta casnică” Breaza, Cooperativa „Textila” din orașul Ploiești.

— Vă mulțumim.

★

— Sînteți Ion Fumea, președintele Uniunii județene Prahova a cooperației meșteșugărești, și Elena Brănișteanu, vicepreședinte al aceleiași unități. Cite unități coordonați, cîți oameni aveți în subordine, ce cooperative reprezentative ne recomandați?

— În cadrul unității noastre se practică 80 de meserii, de activități distincte. În peste 800 de unități lucrează 16 000 de cooperatori meșteșugari. 1 000 de oameni lucrează cu munca la domiciliu. 50 la sută din producția noastră înseamnă artizanat și artă populară. Dăm de lucru la femeii din 17 comune. Unități cu activitate constantă bună: „Arta casnică” Breaza, Textila Ploiești, „Covorul popular” Comarnic. Un om excepțional, n-o s-o puteți vedea deoarece este în spital, este președintele cooperativei din Breaza, tovarășa Victoria Niculescu. A început-o, cum se

spune, de jos, adică de la ac. Și datorită dinsei la Breaza, la „Arta casnică” se fac anual 85 de milioane cu acul. Iia de Breaza este cea mai fină și cea mai frumoasă.

— Care este viitorul acestor cooperative?

— Nu vom renunța la ac, ba dimpotrivă. Vom intra pe vâile Slănicului și Cricovului. Ne vom extinde și diversifica.

★

— De cît timp lucrați dumneavoastră cu acul aici, la „Arta casnică” din Breaza?

— De 30 de ani. Îi împlinesc la 27 februarie.

— Cum ați ajuns să lucrați aici?

— Eram la mama 5 copii. Cînd eram în clasa întâi știam deja să brodez mîleuri, șervețele, atît pentru casă cît și pentru școală.

— Cu acul?

— Da, cu acul.

— Purtați ochelari?

— Nu se poate altfel. Îi port de la 37 de ani.

— Și totuși, mai amănunțit, ce faceți dumneavoastră aici?

— Brodez cu acul lucruri care ajung în întreaga Romînie, în Franța, S.U.A., Italia, Japonia. Eu fac bluze, bluze cu glugă, rochii de culori diferite.

— Aveți copii, lucrați și pentru ei?

— Am un băiat de 25 de ani și o

fată de 9. Cînd ies la pensie o să-i fac și ei. De fapt, am învățat-o să coasă de mică.

— În decursul anilor ați schimbat acele? Adică atunci cînd n-ați mai văzut la fel de bine ați trecut la ace mai mari?

— Nici pomeneală. Omul lucrează toată viața cu acul cu care s-a obișnuit.

— Ce înseamnă tradiție în munca pe care o faceți?

— Apărarea purității și frumuseții felclorului nostru. Bătrînelul și flori patrate cu trei culori, ambele de sute de ani, rezistă și vor rezista oricărui mode.

— Ce ați realizat cu acul în viață?

— Casă, copii, liniște în familie. Totul.

★

— Cum vă numiți?

— Pavel Elena și sînt brodeză aici, la „Arta casnică” din Breaza din anul 1951. Eu, Dumitrescu Elena, și lucrez din 1963. Sînt tehnician la serviciul producție.

— Ce au deosebit iile făcute aici, la Breaza?

— Ajururile. Se scot adică firele, apoi materialul se urzește pe diferite forme. Noi nu simplificăm niciodată — suprafața noastră de broderie este foarte mare. Obișnuit, la 1 000 centimetri patrați, 70 la sută este broderie. Avem și produse, fețe de masă, eșarfe, la care suprafața brodată înseamnă 99 la sută.

— În munca dumneavoastră ce înseamnă noul?

— Tovarășele noastre de muncă au priză la nou pentru că țin permanent legătura cu femeile în vîrstă. De la acestea păstrăm specificul Brezei — roșu și negru. La noi, iia a ajuns confecție artizanală.

★

— Vă numiți Negulescu Elena, sînteți secretara biroului organizației de bază și șeful serviciului tehnic-producție. Cite femei lucrează aici, ce se face la cooperativă zilnic?

— 740 de femei lucrează în două schimburi. Într-o zi se fac 450 bucăți confecții și 600 obiecte de broderie.

— Care este factorul determinant al excepționalei munci ce se desfășoară aici? Mărturisesc că tot ceea ce am văzut m-a impresionat peste măsură, că sînteți în domeniul artei autentice.

— Primul element este respectarea tradiției. Apoi, trebuie să știți că femeile noastre nu lucrează numai de dragul banului. Ele au o ridicată conștiință politică și o adevărată mîndrie patriotică.

— Totul este bine, frumos și, cum afirmam, convingător. Dar despre condițiile de muncă și de viață ale femeilor de aici ce ne puteți spune?

— Halele de lucru sînt luminoase și bine încălzite. Avem dispensar de întreprindere. Am găsit înțelegere la forurile locale pentru ca transportul spre și de la locul de muncă să nu sufere. La insistențele noastre orașul are creșă și grădiniță. Plus că regulamentul nostru permite ca atunci cînd o femeie are

copii mici în întreținere să lucreze la domiciliu.

— Stimați tovarăși, vă numiți Ceaușoglu Emilia și Bucur Ioan și sînteți președinte și, respectiv, vicepreședinte ai Cooperativei Textila Ploiești. Spuneți-ne lucrurile de esență din activitatea unității ce conduceți.

— Activitatea noastră de bază este artizanatul — covoare, confecții artizanale, croșetături manuale și tricotaje. Cifra anuală de plan înseamnă 34 de milioane. La noi se realizează îmbinarea producției industriale cu aceea manuală. Tradiția noastră înseamnă scoarțele românești. În tot bazinul Teleajenului avem secții și oameni care lucrează la domiciliu. Acasă se fac, la gherghet, chiar și covoare. Finisajul chimic, operație industrială, se face numai în Ploiești iar vopsitul se execută centralizat de către forul nostru tutelar — UCECOM-ul.

★

— Cum vă numiți și cu ce vă ocupați în cadrul acestei cooperative?

— Mihai Ioana și sînt creatoare de modele la confecții artizanale. Am urmat liceul și apoi Școala tehnică de proiectanți confecții. Lucrez aici de doi ani.

— Care este raportul între tehnic și artistic în munca pe care o faceți?

— Tehnic înseamnă foarte mult timp. Gîndiți-vă că fiecare piesă a oricărui obiect o fac prima dată eu — normal execut un fel de miniatură. Artistic? Fiecare om îmbrăcat mă inspiră, reprezintă ideea unui model. Esența originalității este omul. Dar cea mai importantă sursă a noastră este creația populară. Am avut recent o paradă a modei la casa de cultură a sindicatelor din oraș. După, au venit o mulțime de femei să mă întrebe unde găsesc cutare sau cutare model. Le-am îndrumat firește spre magazinul nostru de prezentare și desfacere dar m-am gîndit așa: esența frumuseții lucrurilor de artizanat stă în geniul artistic al poporului, în noi înșine.

★

— Vă numiți Nae Florica, sînteți țesătoare de covoare persane la secția nr. 2 a Cooperativei Textila din Ploiești. Sînteți, de asemenea, secretar U.T.C. pe secție. De cît timp lucrați aici?

— Din anul 1972.

— La un metru pătrat de covor cîte noduri se fac manual?

— 200 000 de noduri dar lina este atît de fină încît există loc pentru mai bine.

— De unde ați învățat această complicată meserie?

— De la o lucrătoare mai în vîrstă și ea de la o bătrînă de 93 de ani. O țărăncă de aici, din județ.

— Cu titlu de curiozitate, spuneți-mi ce acoperire în fapte are expresia „încurcă ițele” și cît de adevărată este metafora uneori întîlnită „covor de frunze”?

— Ițele schimbă rostul firelor, ceea ce ajută la covor. Al doilea răspuns: orice covor are flori și frunze.

EUGEN SECLEANU

Stare firească și dreaptă

Cum patria e desenată în inima
fiecărei dimineți
cu părintele ei conducătorul —
om în carne și oase
putere a minții făcând să se
infioare
lucrurile ascunse ale pământului,
fructele ce așteaptă în letargie
se coc sub razele mari ale
soarelui

nostru omenesc.
Lumea are starea ei de lucru
la noi comunismul se numește
douăzeci și două
de milioane
pământul vorbește în aceste cifre
și în jurul lor
iradiază o temperatură
puternică.

Floarea soarelui se coace
măreață între pământ și cer
unda ei de șoc pornește
dimineața cu muncitorii
ne trezește copiii și-i duce
la școală.

Comunismul e starea — mai bine
spus vigoarea noastră
tinerească
de a rezista în pământ, deasupra
și în aer,
noaptea visăm zidăriile mari cu

palma și mîntea
sudoarea ce curge riuri, riuri de
pe aceste trepte
ale secolului ținut cu greutate
în friu.

Comunismul e iubirea noastră
pentru conducător
El ne iubește prin această stare
firească și dreaptă a lumii.

VALERIU BĂRGĂU ■
Cenaclul „Lupta” din Hunedoara

Poemul inimii din stimă

Un tei imbelșugat
luminează din vara eminesciană
și face din cîntecul ciocîrlei
drum spre Scornicești.
Somnul grîului e sita

strămoșească
prin care boabe grele de lumină
cad în palma ta.
Lași oțelul vestit
să se măsoare în ploile curate
căci catargul drumului nostru
nici-o furtună nu-l poate-nclina.

Salopeta muncitorului
e carte cu nenumărate file,
de-acolo știm
că odihna ți-i imputînată,
că inima în stimă
bărbătește bate
ca veacul în fața pruncilor
să n-aibă nicicînd pată.

ION TRIF PLEȘA ■

Zorii bucuriei

În noile legende am regăsit
puterea
Că naștem milenare dorințe de
a fi
Se-nchide gura-n fructe și ochii
în culoarea
lubirii către muncă și gînd de-a
construi.

lubite fiu de țară — stimate
președinte
Îți ascultăm cuvîntul — virtutea
omeniei
Și-n zodia ce zorii luminii-ți pun
pe frunte
Noi „La mulți ani” îți spunem din
holda hărniciei.

Trec Dunărea, Carpații uralele
întregi
Într-o aceeași matcă de datini și
de legi
Posade fac bărbații din lacrimile
frunții,
Luceferii de muncă se adună-n
noaptea nunții.

Ce bucurie mare e să ascuți
chemarea
De viață și de muncă în graiurile
glier
lubite președinte îți adresăm
urarea
Să mai trăiești o viață în țara
ROMÂNIEI.

Elev sergent ȚIRCA IONEL ■

De ziua Dumneavoastră

De ziua Dumneavoastră, iubit
conducător,
Primiți și-a mea urare de șoim
cutezător.

Cu litere de aur eu ziua o
însemn,
Căci viața Dumneavoastră mi-e
pildă și îndemn.

Eu vă doresc din suflet, la ceas
sărbătoresc,
S-aveți o viață lungă cit neamul
romănesc.

Și-n cor cu toți copiii, vă-nalț
acum un cînt,
Căci Ceaușescu-i țara, iar țara-i
lucru sfînt.

La anii Dumneavoastră de
flacăra și jar,
A inimii garoafă cu drag v-aduc
în dar.

Căci sînteți pentru mine
Partidul, Omenia,
Conducătorul vrednic slăvit de
România.

POPESCU S. CRISTIN ■
clasa I A
Liceul „Spiru Haret”
Tulcea

MUZICA TÎNĂRĂ

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar

Cronică (300 — 301)

Spectacolul festiv prezentat la televiziune în seara zilei de 25 ianuarie

Spectacolul transmis pe micile ecrane
în seara zilei de 25 ianuarie a însemnat
expresia unui fierbinte omagiu adus președintelui țării, prin vers și cîntec de către artiștii țării, amatori și profesioniști, la împlinirea a 60 de ani de viață și a 45 de ani de activitate revoluționară neîntreruptă de către cel mai iubit fiu al națiunii noastre.

Spectacolul la care și-au adus contribuția colectivă artistică de frunte ale țării, soliști și rapsozi populari din toate regiunile, în majoritate laureați ai primei ediții a Festivalului național „Cîntarea României” s-a constituit într-un viu și măreț simbol: țara întreagă, tot poporul nostru, români, maghiari, germani și de alte naționalități aduc laudă și mulțumire celui care este „omul țării”, cîrmaciul destinului național, inițiatorul măreței afirmări a muncii și creației libere.

Încă de la prologul în care cei 5 rapsozi populari reprezentînd principalele zone etnografice ale țării au adus salutul lor în versuri proprii, fiecare în graiul și în portul său, și pînă la tabloul final în care membrii Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar, înconjuțați de toate ansamblurile participante au reluat într-un monumental și emoționant cor urarea populară: „La mulți ani cu sănătate, / Să vă dea viața tot ce doriți / Zile senine și fericire, / La mulți ani, să trăiți!”, spectacolul și-a găsit acel ton cald, viu, emoționant și convingător care a dat glas firesei omagiului întregii noastre națiuni.

Din bogata desfășurare a spectacolului — versuri Adrian Păunescu, regia Hero Lupescu, dirijori Dinu Stelian, Sergiu Eremia, Emil Budișteanu, scenografia Hristofenia Cazacu, Traian Nițescu, Ileana Bassa Crișmaru, Mihai Tolan, coregrafia Amato Checiulescu — reținem cîteva momente care s-au constituit în tot atîtea prilejuri de mare răsunset emoțional: „Chemarea muncitorilor”, cîntec pe muzică de Cornel Trăilescu și versuri de C. Crișan, interpretat de corurile reunite ale Filarmonicii „G. Enescu”, ansamblurilor Rapsodia Română și Doina al Armatei; recitarea de către Irina Răchiteanu-Sîrianu cu căldură și profundă înțelegere a poemului „Omul țării” de Adrian Păunescu; impecabila redare a cîntecului „Slavă președintelui țării” de Marin Constantin, semnată de corul Madrigal; corul de copii al RTV cu o inaripată melodie

de Ion Vanica pe versuri de Nicușor Constantinescu „Pentru iubitul țării președinte”, avînd o splendidă ilustrație coregrafică semnată de elevii secției de coregrafie a Liceului de artă „G. Enescu”; apoi frumoasa contribuție a recitatorilor Margareta Pogonat, Gh. Cozorici și Ion Caramitru, a tenorului Cornelii Fîntăneanu cu un cîntec propriu, a lotului olimpic de gimnastică avîndu-le în frunte pe Nadia Comăneci și Teodora Ungureanu, a cîntăreților populari Floarea Calotă, Veta Pirtș, Elena Tudor, Erszebet Adam, Ingeborg Lerer și a solistei Angela Moldovan, acompaniate de orchestrele ansamblurilor Rapsodia Română, Ciocîrlia și Doina al Armatei.

Prezența în acest ansamblu unitar a Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra reprezintă un moment de referință în bogata sa activitate. Un moment ce s-a constituit într-un firesc și emoționant omagiu adus cîrmaciului destinului național, un omagiu adus de arta tînără din România care astfel l-a mulțumit pentru minunatul climat creat ce i-a asigurat și îi asigură în continuare posibilitatea de a se exprima, de a promova un crez artistic inspirat din realitățile contemporane, de a educa în spiritul dragostei de țară noile generații. Momentele susținute de membrii cenaclului, cărora li s-a oferit prilejul ca la cea de a 300-a lor prezentă în fața publicului — la data aceasta întreaga țară! — să-și închine cu recunoștință versul și cîntecul celui care ne conduce destinele, au însemnat pentru fiecare dintre ei momente de dăruire totală și responsabilă, fiind remarcabili într-un spectacol ce a adunat talente artistice de primă mărime. În fața camerelor de televiziune ei au cîntat România, realizările sale contemporane sub conducerea partidului și a tovarășului Nicolae Ceaușescu pe care în aceste zile întreaga noastră națiune l-a sărbătorit. În secvențele acestui spectacol Adrian Păunescu, Mihail Stan, Doru Stănculescu, Victor Socaciu, Florian Pittiș, Mircea Vintilă, Valeriu Sterian, Dan Andrei Aldea, precum și corurile Song și Preludiu au reușit să constituie un grup omogen, care să însuflețească pe ascultători prin mesajul transmis. A fost pentru ei un prilej de neuitat pentru a demonstra vigoarea cîntecului tînăr de la noi, puterea lui de impresionare, capacitatea sa de a fi receptiv la ceea ce se petrece în această epocă. Întreg momentul lor a avut coerență, s-a desfășurat sub semnul sărbătoririi fiului cel mai drag al națiunii, versul și cîntecul împletindu-se organic. Au fost spuse și au fost intonate poezii și cîntece intrate deja în conștiința tinerii generații — **Serisoare de inimă și de credință, Da, mai avem** (Adrian Păunescu), **Inscripție pe piatra de hotar** (Geo Dumitrescu), **Oltule, Dulce Românie, Om bun**, precum și alte piese adecvate

acestui moment festiv, care au evidențiat patriotismul artei promovate de cenaclul Flacăra precum și credința în ideile partidului, ale secretarului său general, căruia i-au fost adresate urări de sănătate și fericire.

Întregul spectacol s-a desfășurat sub semnul bucuriei de a trăi azi, pe aceste meleaguri, și de a avea în frunte pe cel mai demn reprezentant al poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, chezașul tuturor victoriilor noastre.

NICOLAE SPIRESCU ■

— Băieți, peste cîteva minute se va termina imprimarea emisiunii „Antena vă aparține”. Publicul sibian a aflat despre venirea voastră aici și dorește...

Comunicarea era prea lungă, căci unii dintre noi ne aflam deja la parter, aluicînd bucurioși prin cele opt etaje ale hotelului.

Exact la orele 23.15, cînd oamenii din echipa televiziunii încep să strîngă cablurile și aparatele, pătîrînd într-o sală care aplauda surpriza oferită de Adrian Păunescu.

— Și iată că ceea ce mulți dintre dumneavoastră au dorit în biletele pe care le-am primit în seara aceasta, a devenit posibil. Deci, vă salut în orașul dumneavoastră Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar.

Adrian Păunescu este într-o vervă molipsitoare atît pentru noi cît și pentru public. Discuța cu tehnicianul de sunet care a fost luat prin surprindere, amplasează două microfoane în proscenium, răspunde la cîteva întrebări din sală și anunță scurt: Valeriu Sterian cu trei cîntece! Emoția acestei intrări rapide devine creatoare pentru interpret, care „la sala cu el” în **Cîntec de oameni, Cozma Răcoare** și cîntecul anti-războinic **Cumbaya**.

Doru Stănculescu acompaniat de Sorin Minghiat lansează în sală primele acorduri din cîntecul său **Maria și Marea** după care cîntă una din „bucățile” lui de mare succes **Fără petale**. Dan Andrei Aldea dă cîteva indicații „sunetistului” în legătură cu volumul amplificării, după care se oprește satisfăcut, lăsîndu-l pe Mihail Stan să-și înceapă în condiții de optimă audiență parodia lui Marin Sorescu **O samă de textieri** — **Texte de muzică ușoară**, după care trece la tonul grav al poeziei lui Ion Gheorghe **Tot mai des visez pământul**. Publicul trece și el la fel de repede de la starea de amuzament ironic datorat poeziei lui Sorescu, la emoția generată de imaginiile lui Ion Gheorghe.

Și pentru că o anumită atmosferă a fost creată, Mircea Bodolan interpretează una din piesele lui de succes, și anume **Rănitul dintre iunii**.

Nu era nevoie ca Victor Socaciu să-și înceapă primele acorduri, căci numai a-nunțarea cîntecului său pe versuri de Adrian Păunescu, **Oltule**, a făcut ca aplauzele publicului să ne confere certitudinea că acest cîntec pătrunsese de mult în conștiința a foarte mulți spectatori. Cel de al doilea cîntec al său **Dona Dona** primește completarea plină de atmosferă, idee și versuri a lui Adrian Păunescu, care recită emoționat poezia **Porumbelii și vîntul din volumul său Pămintul deocamdată**.

Florian Pittiș susține un micorecital cîntînd din perlele elevilor apărute în extemporale și lucrări. Verva și umorul lui sînt la fel de molipsitoare și la o lectură imediată ca și la piesele lui de rezistență. Aplauzele aproape că acoperă ultima „perla” care sună cam așa: „Față de aici, aluminul se comportă ca redactor”.

În timpul tuturor cîntecelor, ambianta nouă a beneficiat de aportul plin de har și măiestrie al unui om despre care s-ar putea spune pe scurt „o ghitara pentru eternitate”. Dar această ghitara fără mină și sensibilitatea aceluia care este Dan Andrei Aldea nu ar putea exista. La microfon se află chiar Dan Andrei Aldea într-un emoționant recital care cuprinde: **Cîntecul bufonului, Brad bătrîn** pe versuri de N. Iorga și nu mai puțin cunoscutul **Om bun**.

Adrian Păunescu propune să-și un moment de trăire colectivă, dedicat aceluia om la care în aceste zile se gîndește întreaga suflare românească, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Și astfel întreaga sală împreună cu membrii cenaclului îi omagiază pe președintele țării cîntînd:

Vă mulțumim pentru dreptate
Și pentru grija ce-o dovedești
Într-o țării prosperitate
La mulți ani să trăiești.

Clipe de neuitat pentru fiecare dintre noi și pentru ceea ce poate să însemne un spectacol de trăire spontană și înălțătoare.

De-abia acum, cînd ne reamintim aceste momente, ne dăm seama că acest spectacol la care nu ne-am gîndit poate să devină cu certitudine una din ședințele obișnuite ale cenaclului și anume aceea cu numărul 301.

Programul este încheiat de Adrian Ivanitchi care cîntă însufletit împreună cu F. Pittiș **Ploaia care va veni**. Cei doi reușesc să ridice sala și să creeze din nou un moment de participare colectivă, cîntînd **Trăiască România** într-un final emoționant și plin de semnificații cînd cîntecul trece în sală odată cu versurile recitate de Adrian Păunescu și se continuă în holurile casei de cultură și în drumul lor spre casă a multor spectatori și chiar în ceea ce s-ar putea numi memorie afectivă.

MIHAIL STAN ■

Din partea Ministerului Educației și Învățământului :

În legătură cu scrisoarea tovarășei **Marin Georgeta**, căsătorită **GHEORGHIU**, trimisă nouă spre rezolvare, vă informăm : M. G. este absolventă a A.S.E. București, Facultatea de comerț, promoția 1977, absolvind facultatea cu media 8,76, fiind clasată pe locul 183 din 259 absolvenți cu examen de diplomă. La repartizarea din ziua de 12.09.1977 absolventa a ales postul de la cooperativa „Metalul” Tg. Mureș, post comunicat M.E.I., de către UCECOM București și publicat pentru repartizarea absolvenților de la specialitatea „relații economice internaționale”. Întrucît pe dispoziția de repartizare nu i s-a trecut corect unitatea unde a fost repartizată absolventa, iar aceasta nu a sesizat comisia, s-a trecut Întreprinderea „Tehnometal” Tg. Mureș, în loc de cooperativa „Metalul” Tg. Mureș — unitatea respectivă nu a primit-o la post, ea nesolicînd în prealabil să-i fie repartizată absolvenții de la specialitatea menționată mai sus. În această situație, absolventei M. G. i s-a eliberat dispoziția de repartizare pentru cooperativa „Metalul” Tg. Mureș, unitate aleasă de dînsa la repartizare.

Mă numesc **Vasile Costea**, domiciliu în orașul Huedin, strada Trandafirilor, județul Cluj. În anul 1975 am cumpărat de la magazinul de produse electrice din localitate o mașină de gătit MODEL GR. cu trei ochiuri și cuptor. Înainte de a o cumpăra am fost obligat, conform instrucțiunilor în vigoare, să execut o modificare a instalației electrice interioare, pentru care am achitat suma de 1500 lei, și care a fost efectuată de către I.R.E.C.-Huedin. Mașina de gătit amintită este pe bună dreptate un produs excepțional : consum de curent redus, eficiență maximă, aspect exterior de o rafinată eleganță, extrem de ușor de curățat etc. Toate bune și frumoase însă, pînă cînd la circa trei luni de la cumpărare, s-a ars o rezistență. A trebuit să „mișc din urechi”, așa cum am fost sfătuit, pentru a procura cîteva astfel de rezistențe de rezervă. Prin martie 1977, datorită unui scurtcircuit intîmplător, sînt arse lamelele de contact de la un conector ceramic cu 6 elemente — nr. de serie 005038 — lamele prevăzute cu dubluri de oțel ce se confecționează cu o ștanță specială, la cald. Atelierele mecanice nu pot construi această ștanță, ea ar costa mai mult decît produsul. De la acea dată am căutat în mai multe orașe ale țării piesele respective, degeaba. Tot ce se poate defecta la un astfel de conector sînt aceste lamele : mă întreb, nu ar fi cazul ca întreprinderea producătoare să pună pe piață și rezerve din aceste mult solicitate piese ?

Mă numesc **Emanuel Mare**, sînt pensionar și domiciliu în Lugoj, și țin neapărat să vă aduc mulțumirile mele publice, tuturor tovarășilor de la revista FLACĂRA, pentru scrisoarea pe care mi-ați publicat-o în numărul 34/1977. În urma sprijinului dumneavoastră, organele de resort, sesizate la rîndul lor, mi-au permis să mă încadrez în termen, conform Legii nr. 4/1973, reușind să închei contractul solicitat și să-l predau la Cartea funciară Turda, în termen legal. Vă mulțumesc încă o dată pentru intervenția dv. promptă și eficientă.

Vă rugăm să ne ajutați să intrăm în legalitate : camera mare, de oaspeți, a blocului T 6 din strada Drumul Taberei nr. 42, sectorul 7, aflată la parter, a fost dată spre folosință de către fostul comitet al asociației de locatari unui locatar, Schuster Reinhardt, drept „atelier de pictură” — locatar care în prezent se erijează în calitate de proprietar. Pentru o serie de motive, printre care și acela că avem nevoie acută de o sală de întîlniri pentru luarea de hotărîri în comun, neavînd o altă cameră în care să ținem ședințele de bloc, considerăm convenția încheiată ca **anulată**. Deoarece locatarul S. R. pe cale amicală nu înțelege această necesitate a 120 de familii, am apelat la I.C.R.A.L. Giulești, care, spre surprinderea noastră, a afirmat că „ei sînt proprietarii sălii, și îi vor da o destinație comercială” — deși în perimetrul Pieței Moghioros, în care ne aflăm, există destule unități de acest fel. Deoarece a început o dispută între părți, vă rugăm ca să publicați în paginile revistei următoarea întrebare, adresată forurilor în drept : cele 120 de familii din blocul T 6 au

Mă numesc **Radu Bărcă**, locuiesc în Galați, și vă trimit aceste două fotografii reprezentînd un soi de bilci instalat pe un teren viran în apropierea intersecției ce desparte cartierele Țiglina II de Țiglina III, cu ocazia organizării „Orășelului copiilor”. Spun bilci, deoarece numai astfel se poate numi acest tîrg al prostului gust și

afacerismului ordinar, în care se oferă drept premii sticle cu „Rachiu alb”, care posedă o „caravană cu animale sălbatice” compusă din cîteva maimuțe jalnice, moarte de foame. Niste tipi cu figuri dubioase — aceștia sînt gazdele copiilor noștri, lucru pe care îl consider inadmisibil !

dreptul la camera mare, existentă la parter, să-și țină ședințele ? **(Semnează președintele și secretarul Asociației locatarilor bloc T 6, Drumul Taberei 42, București, sector 7).**

Din partea Comitetului sectorului 8 P.C.R. :

Referitor la scrisoarea cititorului **Voica Ion**, din București, prin care arată că numitul **Anghel Marin**, cu același domiciliu, a construit un gard înalt de 2 metri în fața locuinței sale la o distanță de circa 1,50 metri creîndu-i neplăceri, vă comunicăm că numitul Anghel Marin a fost somat de organele sectorului de arhitectură și sistematizare din cadrul Consiliului popular al sectorului 8 pentru a desființa gardul construit ilegal. Menționăm că respectivul nu s-a conformat somației, motiv pentru care i s-a întocmit proces-verbal de contravenție — nr. 115/1977.

Aș vrea să-i mulțumesc din inimă acestui om minunat care a reușit să vindece o fată de 15 ani, care nu mai avea de parcurs decît ultima sută de metri pînă la un deznodămînt tragic. Nu mai aveam nici o speranță de scăpare, nu-mi mai puteam privi tovarășii de școală, moralul meu era prăbușit, așa m-am prezentat în fața tovarășului **Pavel Kozak**. Siguranța cu care m-a tratat acest om, încrederea pe care mi-a transmis-o — faptul că astăzi sînt vindecată de o boală de piele pe care îndelungi tratamente anterioare nu făcuseră decît să-i netezească făgașul — mă fac să mulțumesc și tuturor celor care au contribuit ca rezultatele muncii lui să ajungă la cei suferinzi, alinîndu-le durerea. **(Cristina Ioniță, Conțești, Dimbovița)**

Știm cu toții ce dezvoltare vertiginosă a luat în ultimii ani filatelia la noi în țară, atît în rîndul elevilor și studenților, precum și în cele mai largi și diverse pături de oameni ai muncii. Cu toate acestea, de luni de zile caut un clasor filatelic și nu găsesc. De asemenea nu pot afla nici prin ce centre se difuzează. Centrul din Piața Palatului confirmă că se ocupă numai cu desfacerea timbrelor la abonamente, indicînd, eventual, poșta centrală ; dar nici la aceasta nu se găsesc. Cred că ar trebui reglementată într-un

fel această problemă, cu atît mai mult cu cît, neexistînd clasoare filatelice la stat, anumiți tipi dubioși sînt tentați să le producă manufacturier și la preț de speulă. **(Nicolae Popa, București).**

Prin 1965, pentru filmul „Cel mai mare spectacol” de Cecil B. de Mille, cu o durată de exact 2 ore și 45 de minute, s-a plătit prețul unui singur bilet — filmul fiind unitar. Iată însă că în ultima vreme se practică un sistem bizar : unele filme, cu previzibil succes la public, se programează în două serii, încasîndu-se preț dublu așadar ; de pildă „Rio Bravo”, sau „Rio Lobo” — în orice caz unul dintre ele ! — în care îl vedea pe John Wayne iesînd pe ușa, apărea inserat „sfîrșitul primei serii”, și urma continuarea. Filmul „Dirijabilul Hindenburg”, de asemenea, a fost programat în două serii, deși durata proiecției însuma exact o oră și 47 de minute ! Noi știm că există legi fiscale cu un text bine definit, aplicabil în egală măsură și spectacolelor cinematografice. Dacă — să presupunem — importul anumitor filme reclamă un suprapreț, nu ar fi mai bine să se mărturisească asta deschis ? Nu vreau să fac caz de prețul unui bilet de film, la noi, de altfel, destul de ieftin, ar fi însă mai onest să se declare un preț anume la intrare, dar să se lase filmul în pace, așa cum a fost conceput, fără a deruta spectatorul. **(Spiridon Proca, Iași).**

Din partea Direcției P.T.T.R. Cluj :

Cercetînd sesizarea tovarășului **Al. Dărăban** din Turda, publicată în FLACĂRA din 1 decembrie 1977, am reținut nemulțumirea legată de funcționarea postului public de telefon existent în cartier. Sesizarea este întemeiată. Postul telefonic este foarte frecvent deranjat, solicitîndu-ne frecvența intervenției a organelor de întreținere. Din fișa postului telefonic arătam cauza acestor defecțiuni : blocarea cu monede deformate, microreceptoare furate, blocarea aparatului cu rîndele de tablă sau bețe de chibrit, cablul rupt etc. Unitatea noastră din Turda se străduiește să țină sub supraveghere și în bună stare acest post public, dar frecvența actelor de degradare impune și organelor cetățenești locale să influențeze atî-

tudinea acelor elemente ireponsabile care defectează instalația telefonică, lezînd interesele generale ale cetățenilor și avutul obștesc.

Fiînd un pasionat cititor al revistei dv., urmăresc cu justificat interes, printre altele, acțiunea declansată de revista FLACĂRA și Inspectoratul general al Miliției privind circulația pe drumurile publice. Am scris aceste rînduri, indignat de cele văzute în ziua de 25 decembrie anul trecut la orele 18,30, în comuna Ciulița din județul Ialomița : în stația de autobuz I.T.A. din centrul comunei așteptau autobuzul pentru Slobozia circa 50 de persoane, printre care mulți cu copii în brațe sau bîtrîni. Autobuzul trebuia să sosească la orele 18,13, după o întîrziere de aproape 20 de minute apare, dar oprește la circa 300 metri înaintea stației, pentru a cobori o parte din călătorii aflați în mașină. Cei din stație, care cunoșteau această metodă mult folosită de șoferii I.T.A., și-au dat seama că autobuzul nu va mai opri și pentru ei, și, într-un fel disperăți, au blocat șoseaua. În această situație autobuzul a fost nevoit să oprească, fără însă a deschide ușile și avînd mereu tendința de a porni ; am văzut îngrozit cum o femeie cu copil în brațe a rămas în fața autobuzului. S-a creat panică, s-au produs altercații, a fost nevoie de intervenția organelor locale de miliție și a unui ofițer superior de miliție aflat intîmplător în trecere. Oare organele responsabile ale I.T.A. nu pot pune la punct și aici problema circulației, problema atît de stringentă muncii noastre de zi cu zi ? **(Ion Brătescu, Călărași, Ialomița).**

În septembrie anul trecut, locuința medicului chirurg **Gheorghe Maghea** a fost devastată de niște nemernici, care nu s-au mulțumit să fure, dar au și distrus niște obiecte, multe amintiri, extrem de dragi acestui om. Știu că goul suflătesc suferit de acest om eminent — director al Spitalului din Azuga, decorat în mai multe rînduri cu Ordinul Muncii, specialist pe tară în operarea difișilă a fracturilor — a fost imens ! Acum, în acest început de an, soeînd că modesta mea felicitare i-ar aduce un dram de bucurie, v-as ruga să publicați aceste rînduri : vă scrie un om care în ziua de 19 octombrie 1977, la orele 13.30, intîns pe masa de operație, a mîngîiat mîna de aur a medicului **Gheorghe Maghea** ăre minuse bisturiul, simtîndu-i căldura profund umană. Țin să-mi manifest adîncul meu sentiment de recunoștință, pentru redarea sănătății, la cei 77 de ani ai mei. **(D. Varlam, pensionar, B-dul Carpați 35, Sinaia).**

În planul editorial pe 1978 al Editurii Sport-Turism am citit cu mare interes anunțarea lucrării „Șahul pentru copii”. În primăvara aceluiași an, o redactor de la editură, într-un interviu acordat Televiziunii, anunța iminenta ei apariție. După lungi căutări prin librării, vîzînd că nu o pot găsi, am reușit să dau de urma autorului. Din explicațiile acestuia am aflat că deși definitivat, textul lucrării — care suferise modificări — nu a fost trimis spre confruntare cu textul original, ca urmare, editura reziliînd con-

tractul în 1977. Rezultatul acestei neînțelegeri, socotesc, este acela că sîntem lipsiți de un manual foarte necesar, elevi, părinți și educatori, de un manual anunțat chiar la Televiziune. Propun, prin intermediul revistei FLACĂRA, să se pună capăt acestei neînțelegeri ce nu folosește niciunui. **(Dem. Ahrițculesei, Buzău)**

Din partea Regionalei C.F. București :

Ca urmare a articolului publicat în FLACĂRA nr. 53/1977, în care se arată că vagonul 11 al trenului 221 a circulat cu compartimentul 2 rece, iar din plafon picura apă, iar la trenul 222 compartimentele erau sloi, vă informăm că din verificările făcute asupra vagoanelor care au compus garniturile, a rezultat că sesizarea este justă. Pentru prevenirea unei astfel de stări, a fost revizuită instalația de încălzire a acestor vagoane și totodată au fost luate măsuri pentru eliminarea condensului ce rezultă în timpul preîncălzirii cu abur. Aspectele sesizate au fost prelucrate cu personalul de exploatare.

Mă numesc **Toma Nicolae**, domiciliu în București, șoseaua Giurgiului 96-152, bloc H 4, ap. 40, sectorul 5, și sînt tatăl unei fetițe de 7 luni care la naștere a suferit o fractură a humerusului drept și o paralizie a plexului brahial. La recomandarea medicului care o are sub supraveghere, fetița a urmat un tratament format din fizioterapie și masaj. Acest tratament l-am urmat într-o secție a spitalului clinic central „Gri-gore Alexandrescu” aflată pe strada Plevnei. Țin să menționez că această secție a fost cîndva mult mai dotată atît cu personal, cît și cu aparatură necesară, reușind să satisfacă cerințele, obținînd rezultate pe care pot să le numesc, din propria experiență, excepționale. Spun aceasta deoarece fetița mea, care la începutul tratamentului nu mișca brațul deloc, a ajuns să-l folosească într-un mod multumitor pentru această fază de tratament. În urmă cu o lună, din cadrul acestei secții serviciul de fizioterapie a fost mutat în clădirea policlinicii de copii „Dorobanți”, din Piața Cosmonautilor, clădirea din strada Plevnei continuînd să funcționeze pentru serviciul de masaj. Sîmbătă 7 ianuarie a.c., cînd am fost cu fetița la tratamentul respectiv, tovarășele de aici ne-au anunțat că în curînd urmează a fi transferate în alte locuri de muncă, serviciul de masaj din cadrul spitalului clinic de copii urmind a fi desființat. Care vor fi, așadar, posibilitățile de a urma în continuare tratamentul medical prescris copiilor noștri ?

● **Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10-13 iar luni, marți și miercuri între orele 10-17.**

● **„FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți.**

Poșta redacției

■ **Vasile Enache** — com. Liești (Galați). Vi s-a aprobat de către Ministerul Educației și Învățămîntului înscrierea la Facultatea de horticultură din cadrul Institutului agronomic din Iași, învățămînt fără frecvență, începînd cu anul 1978/1979.

■ **Cornel Tăpușă** — Cluj-Napoca. Situația dumneavoastră medicală va fi analizată de către comisia centrală de pensii.

■ **Mircea Mușat** — com. Aninoasa (Argeș). Am fost informați că în cursul lunii decembrie 1977, vi s-a ordonat suma de 8775 lei, iar de la 1 ianuarie a.c. veți primi pensia prin poștă.

■ **Anton Achitei** — Botoșani. Consiliul județean al sindicatelor Botoșani va organiza, la sfîrșitul acestei stagiuni, un concurs pentru ocuparea posturilor de soliști vocali în orchestra populară profesionistă. La acest concurs vă puteți prezenta și dumneavoastră.

■ **Niculina Cristescu** — București. Cererea dumneavoastră este în evidența sectorului 4 pentru a fi inclusă pe tabelul de locuințe al pensionarilor din acest sector.

■ **Veronica Cirmaci** — Municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Am fost informați că ați intrat în posesia premiului cîștigat la concursul „Memoria Independenței”.

■ **Ioana Diaconu** — comuna Popești (Vilcea). Nu puteți beneficia de ajutor social întrucît aveți susținători legali obligați prin lege să vă întrețină. Totuși consiliul popular comunal i s-a indicat să vă sprijine prin acordarea unui ajutor ocazional.

MARGA NEDELEA ■

Oare aerul și apa vor înlocui într-o zi petrolul?

● O nouă chimie, inspirată din procesele naturale, este pe cale să apară

Industria chimică joacă un rol de primă importanță în lumea modernă. Ea exploatează resursele naturale și le transformă în materii direct utilizabile de către om...

Această industrie este considerată în realitate o industrie a țărilor bogate, creată pentru a produce rapid și a satisface necesitățile imediate. Ea nu exploatează decât minereurile cele mai bogate, consumă importante cantități de energie și se dispensează de tone de deșeurii, fără a se preocupa adesea de ce vor deveni ele.

Situația economică internațională actuală, creată de creșterea rapidă a prețurilor la materiile prime, pare să dezvolte din ce în ce mai mult o chimie „blindă”, care se integrează armonios în procesele naturale.

În realitate răspunsul stă la îndemina noastră. Chimia a existat dintotdeauna, practic de la originea Universului.

Astfel, în fiecare an, prin fotosinteza, peste 100 miliarde tone de carbon sunt recuperate la suprafața Pământului. Întreaga cantitate de carbon conținut în materia vie, animală și vegetală, în ulei sau în petrol provine direct sau indirect din această reacție.

În fața acestei situații, uzinele noastre par derizorii, căci ce este mai simplu decât fotosinteza?

Materiile prime, apa și aerul, sunt abundente; energia este în întregime furnizată de radiația solară și poluarea este inexistentă, deoarece singurul deșeu produs este oxigenul pe care îl respirăm noi.

La rândul său, omul a creat o enormă industrie având drept scop transformarea materiilor carbonice naturale în materii plastice sau în benzină. Dar, în loc să urmărească evoluția firească a lucrurilor, care constă în asamblarea moleculelor simple și abundente pentru a fabrica molecule mai complexe, el utilizează materiale elaborate cum ar fi petrolul și le divizează în bucățele mici.

Este vorba de operațiunea de cracare care are loc în rafinării. Aceste bucățele se folosesc apoi în diferite branșe ale industriei organice și atunci când nu se știe cum pot fi utilizate ele sunt arse sau răspindite pe șosele sub formă de asfalt. În câteva ore se distrug produse pentru care natura a avut nevoie de milioane de ani pentru a le elabora...

În primul rând trebuie să se determine care sunt materiile prime interesante și apoi cum pot fi ele transformate în bunuri de consum.

Astăzi, după ani de cercetări, reiese că oxidul de carbon și bioxidul de carbon ar putea să înlocuiască petrolul. Ele constituie o materie abundentă care poate proveni din aer, din descompunerea rocilor calcaroase sau din arderea deșeurilor. Experții apreciază în prezent că rezervele de carbon conținute în aer și în rocile calcaroase sunt de 3 ori mai abundente decât cele conținute de carbonul fosil (hulă, petrol și gaze naturale).

Un alt avantaj: ciclul oxizilor de carbon este extrem de scurt. El se formează imediat, în timpul combustiei oricărei materii carbonice. Rezervele nu riscă deci să se epuizeze, ceea ce nu e cazul petrolului, care necesită milioane de ani pentru a se forma din nou.

Ne putem imagina că pe termen mijlociu oxidul de carbon ar putea să-i ia locul treptat, în timp ce pe termen lung bioxidul de carbon ar putea să devină principalul, adică singurul agent de sinteză organică. Prin acțiunea asupra apei sau asupra hidrogenului, acest gaz ar permite fabricarea produselor de bază din industria organică a carburanților, materiilor plastice sau chiar proteinelor.

Pentru cei sceptici este suficient să amintim că o astfel de chimie a existat deja. Ea s-a dezvoltat înainte de război și a atins apogeul în 1943 în Germania când 740 000 tone de hidrocarburi au fost

fabricate prin procedul Fischer-Tropsch, pornind numai de la hidrogen și oxidul de carbon. După război, concurența petrolului a antrenat închiderea treptată a tuturor uzinelor care utilizau acest procedeu.

În aproximativ 30 de ani au fost realizate mari progrese în domeniul catalizei substanțelor organo-metalice și activării moleculelor mici. Rezultatele oferă mari posibilități și ele nu sînt simple utopii sau curiozități de laborator, deoarece unele realizări au fost deja înregistrate pe plan industrial.

Cercetările privind activitatea bioxidului de carbon nu datează decât de aproximativ 10 ani. Ele sînt foarte limitate și se desfășoară în principal în laboratoarele sovietice și japoneze. Rezultatele sînt totuși promițătoare. Sovieticii au dezvoltat procesul catalitic care permite hidrogenarea bioxidului de carbon pentru a obține unele produse de bază ale chimiei organice, cum ar fi acidul formic. Japonezii au reușit să fabrice materii plastice conținând până la 50% bioxid de carbon.

O nouă chimie este pe cale să apară inspirându-se din procesele naturale și ea va evita risipirea resurselor noastre.

Scopul este încă departe de a fi atins, dar nu este utopic să credem că în secolul XXI aerul și apa vor înlocui petrolul.

Criza energiei, un fenomen departe de a fi conjunctural, cheamă la o folosire rațională a rezervelor existente, la descoperirea unor noi forme generatoare de energie. Până la a face însă din „energiile noi” — solară, geotermică, eoliană etc. — energii competitive, soluția cea mai la îndemână rămîne, totuși... economia de energie... Acțiune prezentă la scară mondială, preocupare prioritara pe agenda economică a guvernelor din numeroase țări ale lumii.

Paradoxurile supercivilizației

SIMPLE GLUME ?

Ziaristul sud-african Donald Wood s-a făcut cunoscut printr-o totală lipsă de „scrupule” în abordarea celui mai frecvent și mai spinos subiect al actualității politice din țara sa: apartheidul. Wood care, pe deasupra, mai este și... alb acționează cu o îndărătnicie stupefiantă pentru a demonstra că în Republica Sud-Africană discriminarea rasială nu este o simplă și singeroasă tradiție a unei minorități megalomane, ci rațiunea de a se conserva a unui sistem. În consecință, a publicat, în detaliu cât se poate de supărătoare, aspecte din culisele apartheidului, furnizând nume, situații, programe de „perspectivă” ale forțelor de ordine, mijloacele de provocare a incidentelor etc. Mulți dintre cei vizați, civili sau în uniformă, l-au acționat în... justiție, chipurile pentru a se face dreptate și a-l pune cu botul pe labe pe defăimător. Defăimătorul însă a fost luat în serios, pe drept cuvânt, de cercurile largi ale opiniei publice din țara sa și, mai mult, invitat la Națiunile Unite să facă o dare de seamă asupra portretului real al apartheidului. Wood a argumentat, negru pe alb, că — deocamdată — regimul lui Vorster nu înclină să ia în serios sancțiunile inițiate de Consiliul de Securitate și că, în legătură cu embargoul la care este supusă Republica Sud-Africană, pe culoarele guvernamentale de la Pretoria se glumește cu o poftă necenzurată. Observatorii au putut aprecia că a sosit momentul ca, în situația în speță, lipsa de umor să domine ambele părți.

PREȚUL LINIȘTII

În Franța, nomenclatorul meseriilor are mari șanse să mai includă una care, în ultima vreme, este și cea mai căutată: „gorila”.

Industriașii, bancherii, ba chiar ve-

detele de cinema au ajuns la concluzia, facilitată de climatul de violență în continuă intensificare, că plimbarea pe stradă, mersul la restaurant sau în vizite nu se mai pot realiza, ca odinioară, personal. E nevoie de unul (sau mai mulți) „secretari” cu securitatea corporală, care să fie cu ochii în patru, cu mâna pe revolver și mușchii într-o continuă efervescență agresivă. Astfel, figuri celebre sînt zărite în companii bizare. Un mănunchi de gorile înconjoară, fest, personajele high-life-ului, creînd suava impresie că în orice moment se poate declanșa o păruială zdravănă sau un schimb, sec, de focuri.

O gorilă medie este remunerată în prima lună de serviciu (fără „primele” de incidente) cu de trei ori salariul unui inginer sau arhitect avînd un stagiu de 10 ani. O atare situație a creat invidii ușor de înțeles. Pentru a ține prețul pieței și a salva onoarea meseriei, gorilele au făcut un efort organizatoric montînd un... sindicat care, prin comitetul său de conducere, va putea decreta în conjuncturile critice grevă. Se pare că, în acest caz mai mult ca în altele, „patronatul” va da dovadă de maximum de flexibilitate fiind știut că siguranța zilei de azi nu merită să fie pusă în ecuație cu fluctuațiile inflației sau altele asemenea...

ȘANSA TIRZIE

În trei ani domnișoara Kitty Milinair a reușit să piardă 3 milioane lire sterline, e drept, în cele mai onorabile cazinouri din lume. Jucînd, dintr-un foc, 100 000 de lire într-o noapte și petrecînd-o o neșansă istorică, dînsa și-a topit, rapid și cu farmec, moștenirea lăsată de un tată harnic și foarte norocos. Avînd de ținut „o trenă” socială care costă după merit și, mai ales, obligația morală de a merge pînă la capăt, Kitty și-a vîndut ultimul apar-

tament, de undeva din zona centrală a Parisului, pentru a putea fi o prezență activă la deschiderea unei mese (de joc) la Monte Carlo. Dar, vai, cei 855 000 de franci au luat aceeași cale. Cu ultimul mărunchi faimoasa domnișoară și-a cumpărat, cinstit, un biulet de avion pentru Londra unde, odată ajunsă, a devalizat cu grație, dar lăsînd urme, câteva piese remarcabile din seifurile bijutierului personal. Domnul Norton, bijutierul casei, nu a avut ce face și a dat-o în judecată. Necunoscute sînt însă căile vieții: în timp ce mandatul de arestare primea ultima stampilă, Kitty îl suna, din Las Vegas, pe distinsul bijutier pentru a-l anunța că a cîștigat, în sfîrșit, o sumă rezonabilă din care îi va ceda costul achiziționării... anticipate a celor două coliere „pe care, oricum, nu le-ar fi purtat, din cauza vulgarității monturii”...

SIMPLU PARADOX

François Peyratt, șeful unei brigăzi antidrog care acționează în aeroporturile pariziene, a declarat presei că în ultima lună agenții săi au capturat 25 kilograme de heroină și 14 kilograme de cocaină. S-ar părea că, avîndu-se în vedere perioada relativ scurtă, asemenea cantități scoase din circuitul bursei negre reprezintă un record absolut de eficiență. Cu toate acestea Peyratt nu s-a sfiit să nuanțeze un detaliu pe care nici Interpolul nu îl subliniază din considerente ușor de înțeles. El a precizat că din moment ce victoriile au fost raportate cu mijloace de rutină, fără un efort concertat în mod deosebit, este limpede cam ce cantități de drog ajung să circule nestingerite pe traseele clandestine din întreaga lume. Iată un paradox care stimulează școala de gîndire a detectivilor, dar și a traficantilor: cu cît se capturează mai multe transporturi, cu atît se capătă o imagine mai clară asupra adevăratei piețe a stupefiantelor.

RADU BUDEANU ■

OCHII ȘI URECHILE LUMII

Viața crapului

După șase luni de studiu științifico-fantastic în adîncul Mediteranei, de la 15 iunie la 7 decembrie 1977, Jacques-Yves Cousteau s-a ridicat la suprafața cu al său „Calypso” și, măsurîndu-și bine cuvintele, potrivindu-și atent ochelarii și cravata, făcînd o scurtă pauză, de introducere, înaintea cuvîntării sale, dînd roată cu privirea asupra adunării experților oceanografici strînși, la Monaco, să-l audă ce va spune după cîte și mai cîte a văzut acolo, în adîncul adîncului, tușînd ușor, de politețe, a trecut la obiect și a rostit despre om o apreciere fundamentală, ba chiar teribilă, cum nici un filosof iluminat, mai vechi sau mai nou, n-a avut puterea s-o facă la acest început de an și sfîrșit oarecum de secol.

Cousteau a spus ce-a spus, atrăgînd atenția că el a ignorat cu bună știință temporalul și întimplătorul. Adică el și echipa lui nu s-au scufundat — în căutarea adevărului — acolo unde au loc fenomene necaracteristice, accidentale. El și-a axat studiul pe zece zone scotite tipice pentru fenomen. Acestea sînt — și el ni le-a arătat cu degetul, de-a lungul coastelor mediteraneene, așa cum un doctor și-ar mișca indexul pe coastele unui om bolnav, mîncat de o maladie a pielii: Fos („unde procentul de poluare chimică e enorm...”), Barcelona, Annaba, Sfax, Tarente, Veneția, Dunărea, Alexandria, Dubrovnik, Genova.

Și acum, adevărul formulat la 11 ianuarie 1978 de către Jacques-Yves Cousteau: peștii se fac tot mai mici! În urma poluării Mediteranei, marea-mamă, marea născătoare de civilizații, dimensiunile peștilor se micșorează pe zi ce trece, ca să nu spunem — prea vesel pentru tragismul situației — „cît ai zice pește”... Rîrîndu-se atît de rău speciile marilor pești, proliferază în schimb sardelele și mai ales anchois-ul. Dispar peștii serioși și se înmulțesc pleușca. Se topește vîzînd cu ochii (ochii timpului, desigur, cu optica lor specială) fauna fastuoasă, mîndră, cea maiestuos înaripată, pentru ca să se lărgească neînchipuit de mult, neînchipuit de trist, aria de existență a scrumbiilor și scrumbioarelor care au și ele rostul lor, rolul lor dar „spun” atît cît poate spune o sardea. Să nu ne întindem însă nici cu fabula, nici cu caricatura: o poluare devastatoare ucide lent marea și — merită repetat obsedant — face peștii tot mai mici. Printre enorm de multe gingășii — despre om nu s-a spus ceva mai crud, azi, la răsruce de nave cosmice și batiscafuri ridicate — lent, ca un adevăr — din adînc.

Cui i se pare că dramatizez excesiv, că în ceea ce spune Cousteau nu e vorba despre nici un om, să se prefacă, fie și voios, într-un crap și să se pună în situația de a vedea în fiecare dimineață cum cei dragi din jurul lui, semenii lui, se fac tot mai mici din cauza, de pildă, o cauză printre atîția alți detergenți numită foarte simplu polichlorobifenil. Și dacă va mai fi voios... și dacă i se va părea abuziv de dramatic... și dacă va mai avea chef de fabule cu animale și peștitori...

RADU COSAȘU ■

Melcul și calul de curse

Am mai scris tot aici, acum câteva săptămâni, că Federația noastră de fotbal a început să aibă umor. Fotbalul, într-un cuvânt, a fost predat profesorilor de educație fizică. O să avem în curând săritori la înălțime cu crampoane, câștigători la suta de metri care vor coborî sub 9 secunde, ca să nu mai vorbim că la greutate, de pildă, Dudu Georgescu o să arunce bila pe lungimea unui stadion. Așteptăm noi performanțe în materie de suflă și de săritură cu prăjina... Parcă-l văd pe Țălnar depășind stacheta ridicată la 7 metri și aterizând cu parașuta în groapa de nisip de la Republicii. Ceva speranțe sunt și la triplu salt unde, mai mult ca probabil, Vigu, la apusul carierei, va bate recordul mondial.

Lăsând gluma de o parte, trebuie să spunem cu toată seriozitatea, că nu avem nimic împotriva pregătirii fizice a fotbalistilor, dar am aflat eu groază că aproape 30 de fotbaliști din divizia A, în frunte cu Dobrin (care nu a plecat cu echipa Argeș în Maroc), nu vor mai avea dreptul să joace în prima divizie!!! Este cea mai absurdă măsură care se poate lua. Sunt cunoscut ca partizan al măsurilor severe față de lenea în jocul de balonul rotund, dar tovarășii de la Federația de specialitate trebuie să înțeleagă că în toate țările lumii, antrenarea unor jucători se face după anumite caracteristici psihofizice, adică este vorba de niște antrenamente individualizate, în afară de pregătirea generală. Testele obligatorii ale F.R.F. nu ar fi trecute de un Cruyff, de un Beckenbauer și chiar de Pele, aflat la 30 de ani. Un Petschovski al zilelor noastre ar fi ținut și el pe tușă; Marian și Apolzan, de asemenea, care, se știe, era un jucător tehnic care nu putea fi în nici un caz comparat cu Moina! În fotbalul nostru au existat un Coracu, un Bindea și un Dobai, vestiți pentru viteza lor, ca și Marcu din zilele noastre, dar nimeni nu i-a obligat pe colegii lor să alerge la fel de iute.

Cazul Dobrin mi se pare cel mai scandalos, totuși! Acest fotbalist genial care a dus o viață, ce-i drept, cam nesportivă, a înțeles la maturitate că pregătirea fizică este importantă. A mai lăsat paharul și țigara și a avut un sezon extraordinar în toamna trecută, dar ca și în Mexic, urmărind de ghinion, el n-a fost văzut de Piști Covaci și n-a putut să contribuie la calificarea României pentru Argentina. Am citit undeva o declarație a lui Angelo Niculescu care, din regret pentru rușinoasa ambiție de a-l ține pe tușă, la Guadalajara, a spus despre Dobrin lucruri foarte frumoase. Mulțumesc, dar era prea târziu! Mi se pare de neimaginat ca acum să i se întimplă al doilea lucru scandalos din viața lui. Fotbalistul Dobrin are nevoie de un sfârșit frumos al carierei și îndeplinește toate condițiile pentru a nu părăsi prima divizie a țării. E un foarte bun tehnician care n-are nevoie să fugă ca o locomotivă pentru a crea o fază frumoasă de fotbal sau să înscrie goluri care vor rămâne pentru totdeauna în memoria noastră. Specialistii, ca să nu zic altfel, de la C.N.E.F.S. și de la Federația de fotbal vor să-l pună pe tușă, dar noi ne împotrivim. Să stea în banca lor jelibarii și cronometrorii! Să ni-l lase pe Dobrin în teren pentru că un ins ca el mai poate juca vreo câțiva ani bunișori! La urma urmei va putea să-i învețe minte pe mulți încercă-lume că fotbalul este altceva decât atletism.

Mai regretabilă este poziția clubului care are președinte un fost fotbalist. Acesta ar fi putut să spună, unde trebuia, ceea ce scriem noi aici. Deocamdată atât am avut de zis...

EUGEN BARBU

Din nou despre patinajul de performanță

Patinele nu vor s-alunece pe luciul vorbelor frumoase!

Dacă cititorul își mai aduce aminte, numărul inaugural pe 1978 al revistei noastre a găzduit un amplu interviu cu secretarul Federației române de patinaj artistic și de viteză, precum și unele constatări proprii, folosite drept comentariu la punctele de vedere exprimate de Grigore Arjoca. Încheiam acel reportaj, lansând o invitație către practicantii și tehnicienii patinajului, spre a-și manifesta public opiniile referitoare la starea de lucruri, din aria respectivei discipline sportive, convingeră noastră fiind și rămânând că, „în ciuda progreselor despre care ni s-a vorbit, batem pasul pe loc și că mai e mult până departe”.

Ca urmare a invitației, mai mulți antrenori, unii dintre ei cu vechi stagii de serviciu în patinajul artistic, implicați, cu puțini ani în urmă, în conducerea loturilor reprezentative și ale unor organisme ale F.R.P. (Colegiul central al antrenorilor, al arbitrilor etc.), câțiva părinți ai unor foști sau actuali competitori, în sfârșit, o sumedenie de simpli iubitori ai sportului pe patine, ne-au vizitat la redacție sau ne-au trimis în scris opiniile lor, despre care merită să precizăm, de la bun început, că se găsesc ÎN FLAGRANTĂ CONTRADICȚIE cu punctele de vedere ale secretarului forului federal de specialitate. Iată, redate sau comentate, câteva din aceste scrisori (pe care le ținem la dispoziția scepticilor sau a neîncredătorilor), prin intermediul cărora înodăm firul unui interviu imaginar, cu secretarul F.R.P.

„Față de anii trecuți ne aflăm în progres cu organizarea, cu baza materială și cu rezultatele. Când am venit la federație, în urmă cu vreo patru ani, nu existau nici loturi, nici regulamente, nici norme interne, nici o metodică unitară de pregătire, nici buletine informative, nici și iar nici...” (Grigore Arjoca)

Intr-adevăr, aflăm sau citim, în intervalul de timp la care se referă secretarul F.R.P., s-au înregistrat importanți pași înainte pe calea îmbogățirii și extinderii bazei materiale a patinajului, ca urmare a eforturilor pe care le face statul, pentru dezvoltarea tuturor sporturilor. În rest, în patinaj, ne informează corespondenții noștri, NU S-AU FĂCUT PREA MULTE, vorbele lui Grigore Arjoca încredințate revistei aducând a laudă de sine, fără nici o acoperire. Argumente? Dispariția unui șir întreg de competiții („Cupa București”, Concursul internațional pentru copii până la 12 ani, la care au luat parte, la cea de-a VI-a ediție, în octombrie 1972, reprezentanți din 16 țări, diferite întreceri organizate de comisiile județene, îndeosebi de cea brașoveană etc.). Existența la această oră a unui sistem organizatoric plin de vicii, care acordă un interes excesiv pregătirii lotului național, căruia i s-au încredințat majoritatea orelor pe patinoarul artificial „23 August”, în ciuda faptului că media lui de vîrstă este nepermis de mare, iar multe din elementele lui plafonează, lipsite de vreo perspectivă. Ajunși în acest punct se cade să amintim că unul dintre tehnicienii cu care am avut ocazia să discutăm, s-a reintors nu demult de la Ostrava, unde se află în pregătire lotul olimpic al Cehoslovaciei, țară cu un cuvânt apăsător, în patinajul artistic mondial, furnizore de mari campioni. Am întâlnit acolo, ni s-a relatat, patinatori de 13 ani, în vreme ce lotul nostru național, al cărui obiectiv principal rămîne participarea la Olimpiada din 1980, include o sumedenie de sportivi trecuți de vîrsta majoratului! Alt argument: lipsa unei orientări metodice. AȘA CEVA NU EXISTĂ, opinează corespondenții noștri, unul dintre ei, scriind că „în prezent, fiecare antrenor lucrează după propriul sistem”. Ba mai mult. Dorind ca tehnicienii noștri să învețe din experiența altora, F.R.P. a trimis în ultimii ani mai mulți antrenori peste hotare, pe Turuscenco în 1975, pe Neagu în 1976, pe Gliga și pe Szallak în 1977. Oamenii, aleși dintre cei mai buni, s-au întors, firește, cu o multime de impresii, cu documentări ample și cu învățăminte demne de a fi împărtășite și colegilor de breaslă. Ce s-a întimplat, concret, după venirea acestora din străinătate? NIMIC. Mai exact, „nici până la această oră n-am reușit să comunicăm cele observate. Nu a fost posibilă nici măcar o ședință de lucru la nivelul antrenorilor bucureșteni, federația răspunzând că va face și va drege, că va aduna învățăminte de tuturor antrenorilor trimiși în schimb de experiență, spre a stabili, pe baza lor, niște linii directoare. Nu s-a întimplat însă nimic, totul a rămas în faza promisiunilor neonorate”.

La capitolul rezultatelor, considerate de secretarul F.R.P. în creștere, e necesar să zăbovim mai pe îndelete. Chiar și în primul articol ne manifestam rețineri față de optimismul, după părerea noastră nejustificat, al federației, cu privire la așa-

zisul progres al patinatorilor noștri, cu privire la obiectivele stabilite în perspectiva J. O. din 1980, cînd, ne spunea Grigore Arjoca, se preconizează

„Un loc în primii șase la artistic și un loc în primii șase într-una din probele de viteză”.

Cum aminteam, șansele noastre la viteză sînt reduse, dacă nu cumva, în condițiile anticipărilor permise de evoluțiile de pînă acum, egale cu zero, dat fiind faptul că rezultatele cu care s-au dobindit, la Tușnad, titlurile naționale, nu-i pot clasa pe patinatorii români decît pe locuri din a doua jumătate a clasamentelor... juniorilor din campionatele mondiale! Să vedem, utilizînd date inatacabile din corespondența primită la redacție, care este situația în patinajul artistic. În sezonul 1976-1977, ni se scrie, patinatorii au luat parte la 14 competiții, ocupînd, de regulă, ULTIMELE POZIȚII ale ierarhiilor, deși, nota bene, ei n-au figurat la startul unor întreceri, care să adune cu adevărat elita patinajului artistic mondial. La obiect: fete, locul 11 din 21 în R.F.G., loc 17 din 17 în Cehoslovacia, 16 din 16 în R.D.G., 12 din 12 în Polonia, 10 din 11 în U.R.S.S., cea mai de seamă clasificare, poziția a 8-a din 12 concurențe, datînd dintr-un concurs minor organizat în Iugoslavia, la Zagreb; băieți, în aceeași ordine a competițiilor, sportivii noștri au ocupat locurile 18 din 20, 13 din 14, 7 din 10, în Polonia n-au participat, în sfârșit, la Moscova, 10 din 11 etc.!! Pe bună dreptate, cei care ne-au vizitat la redacție, sau cei care ne-au scris, s-au întrebat și ne-au întrebat UNDE SÎNT PROGRESLE DIN PATINAJUL NOSTRU ARTISTIC, pe care a bătut moneda secretarul federației în interviul acordat revistei noastre?! Chiar așa, tovarășe Arjoca, unde sînt?!

Firește, dată fiind abundența corespondenței primite, unele scrisori depășind 10 pagini și conținînd referiri directe la activitatea secretarului F.R.P., a modului său de a conduce, a pripelii, lipsei sale de principialitate și, mai ales, a nepriceperii sale, referiri pe care, socotindu-le alături de intențiile noastre constructive, nu le găzduim în această pagină, firește, zicem, ar fi multe de spus. Pentru final însă, ne permitem să ne oprim asupra unui alt aspect, plecînd de la acel citat din interviu care spune că

„Sportivii din loturile republicane, din care, optzeci la sută sînt bucureșteni, efectuează două și chiar trei antrenamente pe zi. Pregătirea lor comună, asigurată grație sprijinului permanent al conducerei C.N.E.F.S., a durat în 1977 unsprezece luni. Pentru 1978 am propus douăsprezece luni de pregătire centralizată, opt în țară și patru pe terenuri străine”.

Se impune o obiecție de fond. Merită atîtea eforturi și, implicit, atîtea investiții morale și materiale, niște rezultate aflate la limita dintre foarte slab și lamentabil? Noi sîntem de părere că nu, dar să vedem ce opinie au specialiștii din afara federației. Cităm: „articolul 7 din Regulamentul de organizare și desfășu-

rare a activității loturilor republicane de patinaj artistic și viteză, precizează că, sportivii vor beneficia de condiții de pregătire și reprezentare ABSOLUT EGALE (subl. autorului). În realitate, lucrurile nu stau așa. Antrenarea coordonatoare a loturilor favorizează cu orice prilej pe sportivii clubului său, respectiv pe cei de la C.S.U.—I.E.F.S. Lotul republican a devenit o anexă a acestui club! Dacă vreun sportiv de la alt club sau antrenorul lui încearcă să protesteze împotriva discriminărilor făcute, se aude amenințarea cu excluderea din lot, lucru frecvent uzitat”. Din altă sursă: „datorită experiențelor nereușite, a desființării mai multor secții de patinaj și a deselor frământări din cadrul conducerii federației, s-a pierdut o bogată experiență acumulată de-a lungul anilor. S-a ajuns în situația în care, acordîndu-se un credit exagerat și nelimitat, pregătirilor unui lot lipsit de perspective reale, pe planul concurenței internaționale, campionatele naționale au încetat să mai reprezinte un criteriu, ele desfășurîndu-se în sărăcie de cadre și în anonimat. Astfel, dacă în 1971, la finalele naționale, se alinau 8 patinatoare și 5 patinatori din București, astăzi, după ce baza materială s-a îmbunătățit substanțial, mai sînt în concurs 4 seniori și 1 senior! În același an au participat la finala campionatului național de copii, 50 de concurenți. Un an după venirea la F.R.F. a actualului secretar, s-au înscris la finale numai 16 patinatori” etc., etc.

Ce-ar mai fi de adăugat? Poate numai faptul că actualul secretar al Federației române de patinaj n-a avut, în decursul biografiei sale, NICI O LEGĂTURĂ cu sportul pe care-l dirijează. N-a practicat patinajul decît poate de plăcere. Înainte de a i se încredința sarcina pe care o îndeplinește în prezent, nu fără a se strădui și a încerca să recupereze, Grigore Arjoca a funcționat în cadrul federațiilor de fotbal și tenis de cîmp, discipline sportive despre care nu știm să aibă tangențe cu patinajul!

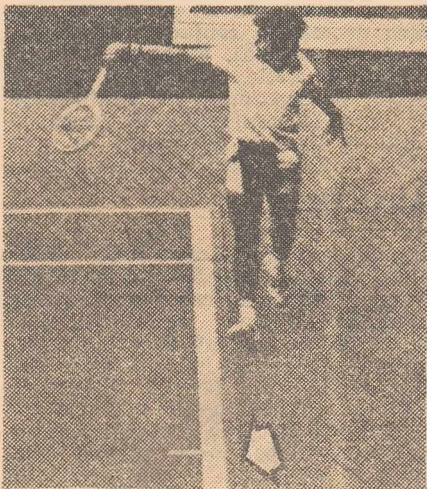
Firește, tehnicienii din perimetrul patinajului artistic, în special, au constatat în timp dificultățile secretarului federal, provenite din necunoașterea concretă a realităților, sau din maniera sa exclusivistă, de a conduce. În repetate rânduri ei s-au adresat C.N.E.F.S., avertizînd că în pofida raportărilor trandafirii, lucrurile merg prost și că patinajul nostru artistic e pe cale de a pierde și bruma de prestigiu cucerită pe plan internațional, prin talentul și munca foștilor campioni Fazekas, Moiš, Mitricică. Nimeni însă n-a ținut cont de observațiile și sugestiile lor. Nimeni n-a găsit răgazul să le dea un răspuns.

La prima noastră invitație, C.N.E.F.S., a tăcut. Ne-a scris fel de fel de lume, dar forul conducător al sportului românesc, primul interesat de bunul mers al uneia sau alteia dintre discipline, n-a considerat necesar să-și exprime punctul de vedere, deși articolul din „Flacăra” conținea destule referiri critice. Revenind astăzi pe aceeași temă, așteptăm un răspuns ferm și lămuritor din partea C.N.E.F.S. dator, credem, să explice opinii publice starea exactă a patinajului românesc, precum și măsurile de redresare a lucrurilor. În ceea ce ne privește, vom reveni.

OVIDIU IOANIȚOIA

Arbitraj electronic în tenis?

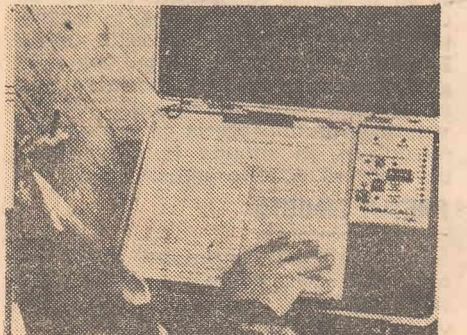
Se știe cîte discuții a suscitat și mai suscită arbitrajul în tenisul de cîmp, numeroase fiind cazurile în care unul sau altul dintre jucători contestă valabilitatea uneia sau alteia dintre mingi, lăsînd judecata pe seama ochiului arbitrilor care, om fiind, hotărăște albă sau neagră, amestecînd în decizia sa, firește, și un

dram sau mai multe de subiectivism.

Îată însă că arbitrajul electronic, utilizat pentru prima oară, la un turneu de sală de la Edinburgh și descris, într-un recent număr al revistei „l'Express”, pare să anunțe o eră nouă în sportul alb. Despre ce anume este vorba? După cum se poate vedea în imaginea alăturată, o bandă magnetică, de 6,35 centimetri, va mărgini liniile laterale ale terenului, atingerea ei cu mingea, de asemenea magnetizată, aprinzînd instanțan sau un beculeț pe pupitrul arbitrilor principal (cealaltă imagine) și declanșînd un semnal sonor pentru lămurirea spectatorescilor.

Se pare că prețul, destul de piperat, împiedică momentan folosirea amplă a instalației. Oricum, s-a inaugurat un drum și rămîne de văzut ce va urma.

Escală în Gran Canaria

Mineralierul „BOCȘA”, creație a harnicilor constructori navali din Constanța, pleacă pentru a 10-a cursă spre Liberia având la cirna navei pe comandantul Frăgaș Ștefan, unul din cei mai încercați comandanți de cursă lungă ai flotei românești, un om care a trăit și navigat pe toate oceanele lumii mai bine de 24 de ani. „BOCȘA” este prima navă românească care a intrat în porturile Australiei, aducând cocs și, totodată, navă fruntașă pe flotă.

Sint mulți cititori din țara noastră care nu știu sau nu cunosc bine viața aspră și dură, poate mai puțin poetică, dar plină de demnitate a marinarilor din flota maritimă comercială. Din respectul ce-l port acestor cititori, precum și din dragostea pentru tineretul nostru care iubeste bărbăția și curajul, mă oblig a încerca, din voiajul 10 și mai departe, să scriu cele mai semnificative momente trăite de echipajul navei de-a lungul miilor de mile maritime străbătute.

Așadar, 30 noiembrie 1977. Ora 11,30 : mineralierul nostru dublează farurile portului Constanța nu înainte de a lansa în eter 3 semnale sonore ca salut pentru toți cei lăsați cu bătăsele fluturând pe fațeta portului. Sint poate momentele cele mai grele pentru mulți dintre noi. Cui îi place despărțirea ?

După 3 carturi (4 ore cartul) cel mai tânăr navigator dintre noi, ofițerul Jacotă Șa, are bucuria de a ateriza pe Bosfor, poarta atitor ani de istorie, legați în feburile chipuri și de destinul mereu tinereii noastre patrii.

Luminile modernului contrastează cu vechile ziduri ale porții otomane. Noul pod ce lega cele două continente, o expresie a puterii de creație a omului, își lasă o impresie copioasă.

2 decembrie, trecem cu bine de Bosfor, Dardanele și M. Egee, cu amintirea poveștilor lui Ulise. De multe ori trăiești parcă aceste povești când timpul este nefavorabil : peste tot adevărate „capcane” în păienjeniișul de insule, născute parcă din legende. Ora 14 : ieșim în la Mătanpan în Marea Ionică. Primul aviz de furtună. Navigația devine tot mai grea din cauza vântului crescând și a valurilor.

Deși un colos de 69 000 tone deplasament, la cei peste 210 m lungime și 32 m lățime ai navei, valurile au unde lovi. Întilnim nave mai mici cărora le plângem situația. Vântul a ajuns la forța 11, iar valurile depășesc puntea noastră care are 10 m de la apă. În noaptea de 3 decembrie, o navă ne cheamă la proiectori și ne roagă să-i spunem poziția noastră ; ei nu o mai știu, o recunosc cei din cart, au giro defect. În aceeași noapte recepționăm un S.O.S. în Marea Egee printre insulele lui Ulise.

4 decembrie, ora 04. Atingem capul Passero cu 12 ore întârziere față de plan. Ne trasăm drumul spre Gibraltar.

În fiecare seară căutam cu atenție postul de radio București pe care îl auzim bine după ora 20, ora țării. Cu această ocazie aș îndrăzni în numele marinarilor să fac propunerea studiului ca între 20—24, ora țării, să transmită mai multe știri, mai dese și mai multă muzică populară. Am prins postul București II și în Oceanul Atlantic, pină la paralela 21°.

La bord, echipajul lucrează la covertă pentru întreținerea navei. Avem peste 8 200 mp de întretinut și nu totdeauna vremea este favorabilă.

7 decembrie, orele 7.30. Ieșim în ocean, care este foarte agitat. Vânt puternic, ploaie deasă ca la tropice, valurile depășesc înălțimea de 10 m. La ora 12.30, primim un avertisment meteo cu precizarea că ciclonul „vine spre zona în care navigăm și poartă numele „Nelson”. Facem consiliu de bord și analizăm situația. Nu sintem departe de Gibraltar și nu dorim să expunem nava la șocuri prea puternice. Ne întoarcem la Gibraltar și seara ancorăm în baia portului Ceuta. Cu noi mai ancorază și alte 10 nave. Urmărim cu atenție avizele meteo. Situația este foarte grea și rezultatele acestea sint date în 4 S.O.S.-uri, dintre care unul chiar din Gibraltar, pe coastele sudice ale Spaniei. Aproape 2 zile vântul și ploaia ne țin la ancoră.

10 decembrie, orele 04. Virăm ancora și ieșim din nou la ocean, cu direcția Las Palmas, unde vom face o escală de 14 ore pentru completarea plinului cu combustibil greu. La cei peste 17 000 CP motorul consumă circa 48 tone de păcură pe zi. Avem de parcurs 700 M m pină la Las Palmas din Insulele Gran Canaria.

11 decembrie, orele 18. Trece peste noi un nou ciclon cu o ploaie prin care nu mai puteam vedea nici cu radiolocatorul : valurile hulei de travers ne îngreunează navigația. Am măsurat valurile bulei care au ajuns la peste 400 m lungime, cu o amplitudine de 8—10 m. Ne odihnim foarte greu din cauza balansurilor navei.

12 decembrie. Ajungem pe insula Lanzarote cu o întârziere de 12 ore. Ne corectăm navigația spre Gran Canaria. La orele 20.30 acostăm la cheul de alimentare și începem operațiunile de ambarcarea combustibilului. După terminarea plinului, vom pleca spre sud pină în portul Buchanan din Liberia unde urmează să încărcăm 55 000 tone minereu de fier pentru siderurgia României.

12 decembrie 1977, Las Palmas

JEAN IONESCU ■
ofițer maritim

Se împrumutau și ei, ca orice familie, dar o făceau pe banii... întreprinderii

Cum s-a văzut omul mai mare peste unitatea I.L.F. nr. 178 din Șoseaua Pantelimon, a și început să confunde locul de muncă, bunurile obștești incredinate spre gospodărire, cu propria feudă. Mai întâi, încălcând cu bună știință regulile scrise și nescrie (dar confirmate de practică) referitoare la condițiile de încadrare a personalului în astfel de unități, Florea Urecheatu a ținut, chipurile, să-și asigure ajutoare de cea mai profundă încredere. Și-a adus, deci, ca subalterni, nu mai puțin de patru membri ai propriei familii : Maria Urecheatu — soție, Elisabeta Ivașcu — soră, Ion Urecheatu — frate, Tănase Pișcureanu — sâr.

Nu că am avea ceva cu rubedeniile cuiva, așa netam-nesam, dar experiența a demonstrat că în astfel de treburi, cum este comerțul cu legume și fructe ori cu alte bunuri, comestibile sau nu, prea multe neamuri la un loc încep să creadă că sint chiar în propria ogradă.

Poate că lucrurile n-ar fi ajuns unde au ajuns :

— dacă Vasile Urecheatu ar fi fost un om integru, adică în primul rind corect și bun gospodăr și ar fi pretins același lucru și celor din jur :

— dacă ar fi fost atenționat la timp de șefii săi, respectiv de cadrele serviciului comercial din I.L.F. Berceni de care aparține unitatea respectivă, asupra pericolului pe care îl prezentau atât atitudinea hrăpărească și dezinteresul față de gestiune al fiecărui membru al clanului Urecheatu.

„Pare de necrezut, aveam să aflăm de la ofițerul Viorel Voicu, din Circumscripția 6 miliție, care, împreună cu ofițerul Gheorghe Froane, s-a ocupat de acest caz, că într-o perioadă de mai puțin de un an de zile în gestiunea unității I.L.F. nr. 178 s-a produs o pagubă de peste 200 000 lei.”

Verificând cauzele și împrejurările care au determinat și, respectiv, favorizat o asemenea situație, ne-am dat seama că pagubele ar fi ajuns și mai mari dacă organele de revizie de la I.L.F. n-ar fi descoperit, după aproape un an de zile, diferența alarmantă dintre valoarea produselor primite de F.U. și a celor justificate.

În timpul cercetărilor am rămas pur și simplu uimiți nu numai de îndrăzneala cu care și-au permis gestionarul respectiv și rudele sale să sustragă atât bani cât și produse din avutul obțesc, dar și de nepăsarea manifestată față de păstrarea și conservarea produselor, în general perisabile.

Afți gestionarul cit și ceilalți au recunoscut că au luat bani și produse ori de cite ori au avut nevoie, fără să se gîndească la achitarea obligațiilor. Urecheatu, de exemplu, a luat o dată 5 000 lei pentru un botz, 2 000 lei ca să-i trimită părinților, alte mii pentru diverse cheltuieli acasă, pentru chefurile dese și costisitoare, uneori organizate cu lăutari chiar în incinta magazinului (?), ca și pentru numeroasele deplasări de acasă la serviciu și înapoi făcute cu getax-ul. Soția lua bani din gestiune cu aceeași nonșalanță, ca din propria poșetă, pentru coafor și alte plăceri personale. Celelalte rude nu s-au lăsat nici ele mai prejos.

Pe de altă parte, datorită proastei gospodăririi, au fost depreciate și însemnate cantități de produse — 200 kg carne, 20 000 ouă și altele.

Interesant de subliniat este și faptul că pentru produsele devenite nevandabile gestionarul n-a solicitat cel puțin comisia desemnată pentru constatarea pierderilor, mizînd pe posibilitatea pe care i-o oferea — credea el — această situație de a „justifica”, pe seama depreciilor, și pagubele produse direct, prin delapidare.

Or, gestionarul și neamurile lui s-au înșelat amarnic, acum fiind nevoiți să suporte, pe lângă pedeapsa pe care o va aplica instanța, și repararea prejudiciului cauzat.

Iată, așadar, postura penibilă la care a putut ajunge un om de 28 de ani datorită, în primul rind, propriei mentalități retrograde despre viață și muncă, dar și atitudinii meschine a celor care l-au înconjurat. Dar s-ar putea trece oare cu vederea răspunderea ce revine celor din conducerea I.L.F. Berceni care trebuiau să-l cunoască bine și să-l controleze temeinic înainte și după ce i-au încredințat funcția de gestionar?

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

MIHAI GROZAVU ■

Grigoraș Dinicu: Memorii

Confluența undelor

Această minunată invenție care a revoluționat omenirea și care se numește „radio” luă în România, ca și în toate țările civilizate din întreaga lume, un avînt din ce în ce mai mare. Aparatele de recepție erau unele mai bune ca altele, firmele care le fabricau se întreceau între ele spre a le face mai puțin costisitoare și la îndemîna oricui dorea să aibă un radio. Și cine nu-și dorea un aparat de radio ? Măcar unul cu cască și cu acumulator, fiindcă spiritul inventiv făcea pe cei lipsiți de lumina electrică la casele lor să inventeze fel de fel de scheme, una mai eficientă ca alta, a antenelor de deasupra caselor, care cînd treceau orășenii pe șosele de drum de țară îi făceau să se minuneze cum erau aranjate aceste antene.

Dar curiozitatea pe care cei cu radio o inspirau celor fără radio, ca și povestirile pieselor auzite, ca și ascultarea muzicii atîtor țări de la mii de kilometri depărtare îi adunau claie peste grămadă în casele celor cu radio, care-și auzeau numele lor rostit la radio, fiindcă întrebaseră la **Posta radio** ba cum se altoiește un pom plin de omizi, ba de ce Grigoraș Dinicu nu are și cîntăreț în orchestră, ba ce trebuie să facă copilul care de 2 luni are ceva la burtă, ba de ce statul nu face și pentru ei, la țară, un post de radio și cite și mai cite alte întrebări. De ce la ora satului nu pune să le cînte și lor cutare orchestră sau de ce Tănase nu le spune ceva glume de la ei din sat, cum știe Badea Gheorghe, pe care Societatea de Radio ar trebui să-l angajeze, fiindcă

cum știe el să spună vorbe de săgă nu știe nimeni etc., etc. Și uite așa, luată ființă emisiunile speciale din restaurante, pentru strălănite, fiindcă românii de peste mări și țări scriau că mai bine se aude emisiunea noaptea decît ziua. Așadar, iată-ne după doi ani de experiențe făcute de 3 ori pe săptămînă că România devine cunoscută pe hartă și grație acestor emisiuni foarte gustate de toți amatorii de muzică populară ai țării mici, dar cu tezaure inepuizabile de muzică folclorică.

Tot pe atunci, emisiuni similare se susțineau și la alte posturi din țările vecine, între care Ungaria. Grigoraș Dinicu știa ora și ziua cînd la Radio Budapesta concerta vestitul Magyari Imre, mai cu seamă noaptea maestrul făcea ce făcea și-i asculta emisiunea, ca după aceasta, a doua zi seara, cînd eram pe punctul de a ne începe noi emisiunea, să ne spună :

— Băieți, grozavă orchestră are Magyari Imre. Trebuie să facem repetiții, băieți, chiar pe horele și sirbele pe care le cîntăm în mod obișnuit, fiindcă sint convins că lumea ne compară și cu acest primas virtuoz. Tare aș vrea să-l fac să înțeleagă și pe el, ca și pe ceilalți care ne ascultă cit e de frumoasă și variată muzica populară românească.

Intr-adevăr, nu știu cum se face că la un moment dat, ora noastră de emisiune coincide cu cea a virtuozului ungar. Surpriză, după vreo 5—6 emisiuni primim de la Magyari Imre o scrisoare pe adresa Restaurantului „Continental”, prin care îl întreba pe Grigoraș Dinicu de ce nu mai cîntăm seara la radio. Urmău apoi fel de fel de urări de sănătate, lui Grigoraș Dinicu, pe care-l credea bolnav, fiindcă el, Magyari Imre, nu-l mai auzise de aproape o lună de zile la radio. Atunci

Grigoraș Dinicu ne spuse :

— Băieți, sint sigur că valorosul nostru coleg se va bucura că sint sănătos, cînd îi voi răspunde că emisiunea noastră se transmite în același timp cu emisiunea sa, mai ales cînd în repertoriu vom introduce și citeva piese ungurești.

Dar de aici, pentru noi, cei din orchestră, începu o muncă grea și stăruitoare, fiindcă, începînd de a doua zi, Grigoraș Dinicu se porni să repete cu noi Rapsodia I și a II-a de Brahms, Rapsodia a II-a a lui Liszt, Dansurile ungurești de Brahms, Ecoul Pustei a lui Monti și alte citeva piese, care aveau întipărite în melodia și ritmul lor caracteristica muzicii ungurești și semnătura lui Béla Bartók, Sarasate și alții.

După vreo lună de zile de la începutul acestor repetiții, puseserăm la punct Rapsodia I de Brahms și vreo 3 dansuri tot ale lui. Seara, la emisiune, am executat aceste piese, cărora le-au urmat ulterior altele.

Iată și epilogul acestei emisiuni de radio : a treia zi, Grigoraș Dinicu a primit o nouă scrisoare de la Magyari Imre, însoțită de o fotografie, cu următoarea dedicație : „Regelui nostru, pentru arta cu care știe să cînte și muzică ungurească”. Urmău semnăturile tuturor membrilor orchestrei din Budapesta, care a fost pentru Ungaria, prin comparație, exact ceea ce a fost formația lui Grigoraș Dinicu pentru România.

(Va urma)

P. S. În articolul de săptămîna trecută, pasajul din coloana întâi, partea finală, se va citi astfel : „Cînd trecură vreo 10 minute, incheiate cu Căruta Poștei (o compoziție violonistică preferată a lui Grigoraș Dinicu), primasul ne anunță...”

Căuta un costum potrivit și iată, cu sprijinul miliției, l-a găsit!

Informîndu-vă, spre sfîrșitul anului trecut, despre niște repetate spargerii comise la magazinul „Confecția” situat în mijlocul Bucureștiului, ne simțim, acum datori să vă comunicăm și epilogul. Așa cum era de așteptat : hoțul a fost prins și se numește Duca Iosif. Pină să intrăm în detalii trebuie să menționăm eforturile depuse de organele de miliție din Capitală, care au acționat cu multă operativitate și tenacitate, dar mai ales perspicacitate, dat fiind că, așa cum veți vedea în rîndurile următoare, hoțul este un recidivist cu bogat cazier, deci un individ versat în materie de furturi. Dar să ne întoarcem la amănuntele promise.

Spargerile au fost săvîrșite în același mod, Duca Iosif profitînd, așa cum am mai scris și cum confirmă acum probele dosarului, de grava neglijență a celor care erau, în primul rind, datori să asigure securitatea unității, este vorba de organele comerciale care tutelau unitatea, de lipsa unei paze eficiente. S-a intrat prin geamuri și ușă lăsată vrainte de parcă invitau la

asa ceva, prin scări de serviciu la care se ajungea foarte simplu și mai ales s-a operat ziua în amiaza mare (duminica între orele 14 și 16), infractorul ascunzînd mărfurile furate în curtea interioară după niște ambalaje, iar noaptea transportîndu-le în subsolul fostului hotel Victoria, vizavi de magazinul cu același nume, care n-a fost nici el scutit de „incursiunile” lui Duca Iosif.

Acesta este născut în 1954 într-o comună suburbană a orașului Deva, numită Cristur. Părinții sint despărțiți, tatăl trăind în comuna Corunca, județul Mureș, iar mama, căsătorită în Hunedoara Meseria : zidar. A fost transferat cu echipa sa la București, la ICM 5. Antecedente penale : în 1972 sparge magazinul alimentar din comuna Cristur (începutul îl făcuse deci la numai 18 ani) ; în 1973 sparge depozitul IJCOOP din Deva ; în 1975 sparge un magazin alimentar tot din Deva ; în 1977, știm, magazinul „Confecția” din București. Relevînd încă o dată meritele lucrătorilor de miliție în depistarea operativă a infractorului,

nu putem să trecem prea ușor peste unele aspecte care au făcut posibil, care i-au deschis drumul spre infracțiune acestui tînăr. Să reținem că provine dintr-o familie dezorganizată în care atît mama cit și tatăl au uitat cu desăvîrșire că au un copil. Apoi, Duca Iosif lucrea într-o echipă de constructori, care, desigur, știindu-i antecedentele aveau obligația morală și cetățenească de a nu-l lăsa să se piardă din nou. Or, în această privință nu s-a prea acționat. Din luna decembrie, de pildă, după primele trei spargerii, Duca Iosif nu s-a mai prezentat la lucru, însă faptul nu i-a mișcat deloc pe oamenii din echipă care s-or fi împăcat probabil cu ideea că Duca iar a luat-o razna. Nu este, în continuare, deloc de neglijență faptul că există încă destui amatori de chilipiruri, indivizi care cumpără de pildă un costum nou la un preț derizoriu, indiferenți de proveniența lui. Și amintînd încă o dată că asemenea fapte sint favorizate și de neglijența unor factori din comerț, mai pomenim amănuntul că cei ce conduc magazinul Victoria au aflat că au fost furați de la organele de miliție, la sfîrșitul cercetărilor. Ceea ce arată că și în această privință, a grijii pentru bunurile incredinate, se cere mai multă răspundere.

Sînt mîndru că sînt român și că s-a întîmplat să trăiesc aceste vremuri

— Tovarășe profesor, vorbiți-ne despre copilăria dumneavoastră. Care e amintirea cea mai puternică din vremea aceea?

— Tata a fost cefierist. A început ca simplu telegrafist și a terminat, după patruzeci de ani de muncă, ca subinspector, grad foarte mare pe atunci, căci inspectorii nu puteau fi decât inginerii, or, tata nu avea atîta școală. Mi-aduc aminte că, purtat de colo pină dincolo de nevoile serviciului, tata ne-a mutat des. De la Dolhasca la Dorohoi, de la Dorohoi la Bacău, lingă Bacău, la Valea Seacă, unde a fost șef de stație, am locuit vreo trei-sprezece ani, apoi la Rîmnicu Sărat, de acolo la Constanța. Cînd ne-am stabilit la București, eram de-acuma mare. Din epoca anilor copilăriei am rămas cu un respect deosebit, poate chiar cu un cult, pentru omul simplu și necăjit, pentru omul muncitor. Munca oamenilor de la căile ferate a fost și a rămas plină de responsabilitate, fiecare greșeală fiind scump plătită, nu doar de șefi, ci chiar de servanții mărunți, de acari, de exemplu. De la ei am deprins una din calitățile cu care m-am însoțit totdeauna în viață, de pe urma căreia am izbutit, dacă am izbutit, mai mult decît unii dintre confrății mei.

— Anume?

— Exatitate. Respectarea cuvîntului dat, care a fost și a rămas una din legile fundamentale ale activității mele. Poate că nici nu s-ar fi putut altfel pentru un om care a trebuit, cu vremea, să se împartă între o sumedenie de preocupări, obligația lui primordială rămînd aceea de a fi mereu, la orice oră din zi sau din noapte, capabil să opereze, să-și salveze semenul din durere sau chiar din moarte. Din cauza acestei exactități, colegii și colaboratorii s-au grăbit să mă socotească un om dur.

— Chiar așa?

— Chiar așa. Din păcate, unora dintre noi nu prea ne place exactitatea. Mulți își propun să se întîlnească la nouă și ceva, pentru ca zece fără un sfert, oră la care ajunge ultimul, nici să nu-i sperie și nici să nu le provoace muștrări de conștiință. Eu nu mi-am permis niciodată asemenea timpi morți. N-ar fi exclus, gîndesc, să intre în discuție și o oarecare deformare profesională, datorată meseriei mele. Într-o operație pe creier contează fiecare minut, fiecare milimetru. Nu e loc acolo de nici un fel de aproximație. Cred că de aceea viața mea a fost și este cu precizie orînduită, după planificări riguroase, pe care le-am respectat cu sfințenie, chiar dacă, așa cum spuneam, din această cauză unii nu s-au sfiit să mă considere un om dur. E drept, mi s-a întîmplat adesea să zic nu la o idee sau la o propunere, dar de fiecare dată am argumentat refuzul meu. Unii zic da și nu fac nimic, dar ei ies, de regulă, mai bine decît cei care, justificînd și întemeind răspunsul, zic nu. Asta pare să fie o prejudecată a oamenilor. Eu am altele, dar pe-asta n-o am.

— Anume?

— Anume ce?

— Ce prejudecăți aveți dumneavoastră?

— Asta-i treaba dumitale. Descoperă-le singur!

— Mă rog, să trecem la altceva. Cum se face, tovarășe profesor, că un moldovean ca dumneavoastră a ajuns student la Cluj?

— Acolo a intrat, cu trei ani înaintea mea, Valeriu Arseni pe care, firește, l-am urmat. Acum, cînd stau și privesc înapoi, cred că alegerea noastră a fost dintre cele mai fericite. Am prins Clujul medical într-un vîrf de creație, dacă mă pot exprima așa, cu o sumedenie de profesori aflați la vîrsta cea mai productivă, în preajma a cincizeci de ani, profesioniști care au scris un important capitol din istoria medicinei noastre. Profesorii Hațieganu, Mihail, Papiilian, Grigoriu Cristea au fost numai cîțiva dintre ei.

— Care dintre ei a avut o înrîurire deosebită asupra destinului dumneavoastră?

— Iuliu Hațieganu, marele internist, marele diagnostician. Era un om domol, pe care toți îl iubeau, la care toți învățau cu plăcere. Am deprins de la el nu doar noțiuni de medicină, ci și anume disciplină a studiului. Mi-aduc aminte că, student fiind, m-am aflat invitat într-o familie, la o cină. După masă, s-a deschis o discuție despre viitor, iar eu nu m-am sfiit să înfățișez celor prezenți planurile mele, detaliate, cu obiective exacte pe ani. Pe mai mulți ani, pe o perioadă de timp foarte îndelungată. Gazda a ris, avertîndu-mă că, de regulă, viața îți pregătește atîtea surprize încît e greu să afirmi azi că vei face cutare lucru peste zece ani. Vremea mi-a dat dreptate. S-a întîm-

Constantin Arseni s-a născut la 3 februarie 1912, la Dolhasca, Suceava. A absolvit Facultatea de medicină din Cluj în 1935, a devenit medic primar în 1945 și profesor universitar în 1963. A scris, singur sau în colaborare, 16 cărți („Tratat de neurochirurgie”, „Tumori cerebrale”, „Traumatologia cranio-cerebrală”, „Durerea”, „Hipertensiunea intercraniană”, „Semiologia neurochirurgicală” etc.), precum și peste 300 de lucrări științifice, publicate în țară și peste hotare. Membru, titular, corespondent sau de onoare, la mai multe academii și societăți medicale, între care la Academia Republicii Socialiste România (corespondent), la Societatea spaniolă de neurochirurgie, la cea sovietică și cea franceză, la Academia internațională de neurochirurgie, la Academia de științe din New York, la Academia regală britanică de medicină, la Societatea franceză de neurologie. Membru fondator al Societății de psiho-neuro-endocrinologie. În comitetul de redacție al revistei „Acta neurochirurgica”, Viena (Date specifice din fișa personală pentru „Dictionary of International Biography”, Cambridge, Anglia, 1977). Distins cu medalii, ordine, premii. „Meritul sanitar” (1970).

plat să-l revăd pe omul acela după mult timp, aproape că-l uitasem, dar el m-a oprit și m-a felicitat. Doctore, mi-ai zis, te-am urmărit de departe, mai întîi din curiozitate, apoi din interes. Tot ceea ce ai promis că vei face, ai făcut. Cred că în fața dumitale se deschide o carieră strălucitoare.

— Așa s-a și întîmplat.

— E un fel de-a zice. Nimic nu mi-a fost dat de-a gata, în anii tinereții, ci totul am cucerit prin muncă și seriozitate. Astăzi, cînd în țara noastră oamenii sînt egali, avînd la fel de deschise porțile carierei în fața lor, lucrurile îmi par dumitale, care ai putea să-mi fii copil, simple ca bună ziua. Dar n-au fost chiar așa. Constantin Arseni n-a plecat ca alții de la vreu cheag, de la vreo tradiție în profesie. El a plecat dintr-o familie de cefierști. Singura lui șansă în viață a fost munca. Înțelegînd asta devreme, a acționat în consecință. N-a bătut, n-a fumtat, n-a pierdut nopțile, n-a acceptat compromisurile. Apoi, firește, onorurile n-au întîrziat să apară, ca o consecință normală a spiritului de dreptate și adevăr care guvernează țara noastră, în fruntea căreia muncește, inteligent și neobosit, unul dintre cei mai nobili bărbați ai istoriei României, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Dacă mă aflu astăzi unde mă aflu, adică în cea mai mare clinică de neurochirurgie din lume, asta se datorează înainte de toate președintelui țării, de inițiativa și acțiunea căruia se leagă, între atîtea alte ctitorii memorabile, construcția clinicii, pe care autorități ale medicinei mondiale o vizitează cu emoție și respect, ba chiar cu invidie. Pentru că noi, românii, un popor care am fost dirzi și muncitori, dar care n-am avut nici tradiția și nici bogăția lor, posedăm o asemenea clinică, iar ei nu.

— Spuneți că e cea mai mare din lume. În ce sens?

— Nici o altă clinică de pe pămînt nu are atîtea paturi cîte sînt aici, pe șoseaua Bercei. Cînd a aprobat și impulsionat, cu soluții concrete, ridicarea acestui serviciu de neurochirurgie cu cinci sute cincizeci de paturi, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut în vedere, ca în fiecare din acțiunile sale, necesitățile cetățenilor, nevoile omului simplu, ale bolnavului de rînd, la durerea căruia a știut totdeauna să aplece urechea, cu o omenie de care nu cred să fi dat dovadă vreun alt conducător. Personal, a dispus alocarea fondurilor și a intervenit pentru urgentarea terminării lucrărilor, oferind medicinei românești un număr dintre cele mai prețioase daruri pe care aceasta le-a primit vreodată. O clinică în care oamenii muncii sînt tratați și vindecați fără a plăti vreun ban și în care se desfășoară o muncă de cercetare dintre cele mai fructuoase. În occident, ca să fac o comparație, o operație pe creier costă o avere. La noi, cum bine se știe, ea nu costă nimic, deși aparatura de care dispunem este de cea mai bună calitate, de regulă plătită în valută. De cîte ori am solicitat completarea echipamentului, am găsit la conducerea statului și a partidului, la tovarășul Nicolae Ceaușescu, personal, deplină înțelegere și ajutor. Recent, ca să dau un exemplu, am

procurat un emi-schender computerizat, un aparat capabil să facă secțiuni în creier și să depisteze eventualele leziuni, pentru care s-a plătit un milion și jumătate de mărci. Puține clinici neurochirurgicale din lume își pot permite așa ceva. Noi ne-am permis, pentru că în orînduirea noastră nimic nu valorează mai mult decît omul, decît sănătatea lui, decît binele lui.

— Tovarășe profesor, cît durează în mod obișnuit o operație pe creier?

— Pînă la trei ceasuri.

— Așa mult?

— Nu-i deloc mult. Alții operează și în zece ore. Noi operăm foarte repede, poate între primii din lume ca rapiditate și, desigur, ca exactitate. Te miri, dar te miri degeaba. În patruzeci și trei de ani, de cînd scotolesc prin creierul bolnavilor, am ajuns aproape de perfecțiune cu tehnicile operatorii. Din punct de vedere strict chirurgical, o intervenție pe creier nu ne mai ridică probleme. Ceea ce nu înseamnă că problemele au dispărut.

— Cum adică?

— Mai avem necazuri administrative. Uneori lipsește singele, alteleori nu ne ajung serurile. Mai sînt și cazuri în care se strică instalațiile.

— Tovarășe profesor, ce părere aveți despre școala de medicină de astăzi? Este ea la înălțimea tradiției? Răspunde ea prin fapte și realizări concrete condițiilor fără precedent pe care le are la îndemînă?

— Deocamdată, răspunsul e afirmativ.

— De ce deocamdată?

— Pentru că, datorită unor greșeli mai vechi, s-a ajuns la noi la o oarecare ruptură între generații. Elita medicinei românești, dacă mi-e permis s-o numesc așa, se constituie mai degrabă din reprezentanții vechii generații, din numele, ca să rămîn pe teritoriul chirurgiei, pe care mă mișc mai ușor, profesorilor Juvara, Gavrilu, Mandache, Hociotă, Setlacek, Burul și ale altor cîțiva. Mi se pare că o generație de mijloc foarte dotată nu urmează.

— Din ce cauză?

— Dintr-o anume grabă manifestată, nu de azi și nu de ieri, la nivelul conducerii Ministerului Sănătății. Altfel zis, anii din regulamentele nu corespund celor din realitate.

— Nu înțeleg.

— Nici nu-i de mirare, de vreme ce nu înțeleg nici oamenii puși să înțeleagă tocmai asemenea lucruri! Să încerc să limpezesc lucrurile. Un chirurg bun e mult mai greu de format decît se crede, în sensul că eu nu pot, nu mă lasă conștiința profesională, să fac un secundar într-un timp mai scurt de cinci ani, chiar dacă termenul acesta îl depășește pe cel din regulamentele în vigoare. La fel, pentru un specialist am nevoie de șapte ani, iar pentru un medic primar, de cincisprezece. Asta vrea să însemne că dacă eu primesc anul acesta zece doctori spre formare, tot n-am cadre competente în anul următor, căci cei zece încă nu s-au rodat suficient ca să poată opera în creierul omului. Atunci, desigur, spre a evita un hiatus, spre

a preîntîmpina o pierdere de ritm, cer ministrului cadre și în anul următor. Numai că ministrul se miră și zice că mi-a dat! De fapt, înțelegi, cu cîțiva ani buni tot n-am cu cine lucra ca lumea. E așa de greu de priceput chestiunea asta?

— Știu eu ce să zic? Legat de acest aspect, aș dori să vă întreb altceva. Din cîte știu, sînteți membru în Consiliul sanitar superior. Ați ridicat acolo asemenea probleme?

— Ba bine că nu, dar nici acolo n-am fost prea bine înțeles. Deși, după mîntea mea, lucrurile sînt clare ca lumina zilei, mai ales că la Cluj-Napoca și la Timișoara, ca să argumentez afirmațiile de mai devreme, serviciile de neurochirurgie sînt conduse de medici specialiști! Nu pun la îndoială capacitatea lor profesională, dar am convingerea că n-au pregătirea necesară pentru o sarcină atît de importantă. Aici intervine, cred eu, o altă mentalitate greșită. Nu se acordă, la nivel de ministru, suficientă încredere șefilor de catedre, oamenii cei mai în măsură să hotărască mersul înainte al disciplinei respective. La mine, de pildă, unde intră în discuție un curs suprauniversitar...

— Vă întrec o clipă. De ce suprauniversitar?

— Pentru că, din păcate, la noi neurochirurgia nu se predă deloc în cei șase ani de facultate! În lume, noțiuni de neurochirurgie se administrează studenților din anii mari fie în cadrul neurologiei, fie în cadrul chirurgiei. La noi, nu. Nu pledez pentru înființarea unei catedre, ci pentru revizuirea programei universitare, în așa fel încît studenții să primească noțiuni generale din toate domeniile medicinei. Nu e permis ca un doctor să nu știe să diagnosticheze o afecțiune neurochirurgicală și s-o îndrume spre un serviciu specializat, mai ales că în asemenea afecțiuni rapiditatea joacă adesea un rol decisiv.

— E clar. Vă rog să reveniți.

— La mine, cum ziceam, numărul colaboratorilor este strict determinat de numărul cursanților. Un asistent la șapte cursanți, doi asistenți la paisprezece și așa mai departe. Cursanții sînt, bineînțeles, o dată mai mulți, altă dată mai puțini. Cînd sînt mai puțini, asistentul de neurochirurgie, pe care ne-am străduit să-l specializăm și în care am investit, nu-i așa?, fonduri și știință, e trimis să lucreze în alt domeniu, la anatomie bunăoară! Asta nu-i drept. A venit vremea să facem specialiști nu numai pentru curs, ci și pentru cercetare, căci fără cercetare ne va fi mai greu să progresăm. Cred că și medicii pentru provincie ar trebui să calificăm tot la nivelul catedrelor.

— Am notat cele ce mi-ați spus, incluzîndu-le la capitolul propunerii. Ați mai avea ceva de adăugat în acest sens?

— Da. Succint. Unu. Orice absolvent de facultate să aibă dreptul de a concura pentru secundariat, înainte chiar de a fi făcut stagiul la țară. Ar fi bine ca numărul de locuri să se anunțe anticipat, iar concursul să se desfășoare, de la bun început, pe specialități. Asta n-ar prejudicia, cum susțin unii, din grabă sau în neconștiință de cauză, cifra medicilor destinați activității în mediul rural, căci numărul de locuri la secundariat ar rămîne același. Sistemul pe care-l propun deține, după opinia mea, unele avantaje evidente. În primul rînd, studenții din ultimii ani ar învăța mai serios în vederea concursului. Apoi, nereușitul ar asigura, la țară, o calitate mai înaltă a serviciului sanitar, dat fiind faptul că au ieșit din facultate mai bine pregătiți.

— Doi?

— Ajunge. Cred că am spus destule. Iarși o să se zică despre mine că-s dur!

— Și nu sînteți?

— Nu.

— Atunci?

— Devia mea e că lucrul cel mai ușor de pe lume este cel pe care știi să-l faci cel mai bine.

— Adică?

— Îmi plac foarte mult aceste întrebări foarte simple.

— Tovarășe profesor Constantin Arseni, care este pentru dumneavoastră lucrul cel mai ușor de pe lume?

— Să operez.

— Dar mîndria dumneavoastră cea dinții?

— Că sînt român și că s-a întîmplat să trăiesc aceste vremuri, care reprezintă, după mine, care cunosc din cărți și din viață o bucată bună din istoria mai recentă a neamului, perioada cea mai fericită, cu cei mai mulți oameni fericiți.

OVIDIU IOANIȚOIA

FLACARA. Redacția : București, Piața Scînteii 1, căsuța poștală 4112, oficiu 33, cod 71 341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, interioare : publicistică social-politică (L. Timbus, I. Purcaru, L. Niteșcu - 16 17); cultură, știință, învățămînt, sport (T. Octavian, N. Ionescu - 16 19, 16 06); scrisori, anchete cetățenești (A. Dohotaru, M. Nedelea, E. Seceleanu - 16 18, 17 87); fotoreportaj (15 95); documentare (16 23); cenaclu, administrație (17 78 82 și interior 17 83); secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Cornel Catană - 17 82, 16 21); secretar responsabil de redacție (Nicolae Arsenie - 17 63 16 și interior 17 86); redactor șef adjunct (Niculae Stoian - 17 63 16 și interior 16 11); redactor șef - 18 22 96 și interior 18 22. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la: ILEXIM - Departamentul Export-import presă, P O Box 136-137, telex : 1 12 26, București str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor șef: ADRIAN PĂUNESCU